സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 8 (അമ്ബികാഖണ്ഡഃ)/17

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/fbu
< സ്കന്ദപുരാണമ് | ഖണ്ഡഃ 8 (അമ്ബികാഖണ്ഡഃ)

പൂർവവർതീ പൃഷ്ഠഃ (അധ്യായാഃ 151 - 160) (http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org/s/are) | ആഗാമീ പൃഷ്ഠഃ (അധ്യായാഃ 171 - 180) (http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org/s/bf4)

161

സനത്കുമാര ഉവാച

ശക്രേണ തു കൃതാനുജ്ഞോ നന്ദീ പ്രമഥനായകഃ .

ബ്രഹ്മണോ ഭവനം ഗന്തും മതിം ദധ്രേ മഹാദ്യുതിഃ1 .. 1 ..

സ മുഹൂർത്താന്മഹാവേഗോ മഹാവേഗ2 ഇവാനിലഃ3 .

വൈരാജം ഭവനം പ്രാപ്തശ്ചതുർവക്ത്രസ്യ പാർഷദഃ ..2..

ഹതക്ലമാം സ തു സഭാം സഭാം മേരുഗിരേരിവ .

വിവേശ നന്ദീ തേജസ്വീ ദിവാകരകരോ യഥാ . .3 ..

- - - - - - - - - - - - - - - - - - -

49 പ്രഭു - രവ്ര. . 50 മന്ദരാവാസമവ്യഗ്ര - ഗ., മന്ദരാവാസിനവ്യഗ്രഃ - ഘ . 51 ധര? . 52 ഗ്രഹിഷ്യതി - ക ഖ. . 53 ഭൂമിപഃ (പ) - ക. ഗ. (ഖ) . . 54 ദ്വിജാപൂർവം - ഗ. . 55 മനന്ദയൻ - ഗ. . 56 ത്സവമ് - ക. ഗ . 57 ദേവേശ - ക. .

1 മഹാമതിഃ - ഖ. . 2 മുഹുർത്തം സ മഹാവേഗോ - ഗ, . 6 ഇവാനലഃ - ക. .

- - - - - - - - - - - - -

828

താം കഥാമിവ ചിത്രാർഥാം ചിത്രാർഥൈർബഹുഭിര്യുതാമ് .

ദദർശ4 സ സഭാം നന്ദീ ബഹ്വാശ്ചര്യസമാകുലാമ്5 . .4. .

തസ്യാം സഭായാമാലീനം യതിഭിസ്സഹ സോദ്ഭുതമ് .

അപശ്യദബ്ജജം നന്ദീ ദേവൈഃ പഞ്ചഭിരാവൃതമ് . .5. .

വേദാർഥം ഭാഷമാണം തം6 യതീനാം പരിപൃച്ഛതാമ് .

□□□ശ്ച ഭാഷ്യവിദഃ സർവാൻ ശ്രുത്വാ സാധ്വിതി വാദിനഃ . .6. .

നന്ദീ പിതാമഹം സമ്യക് പൂജയാമാസ സത്വരമ് .

തതഃ പിതാമഹഃ പ്രാഹ നന്ദിനം ഗണനായകമ് . .7. .

കിം ചിരാദാഗതോസീതി സ ച തം പ്രത്യഭാഷത .

അശോകതരുകം പുത്രം ഗിരിപുത്രീ ഗ്രഹീഷ്യതി ..8 . .

ഭഗ□□സ്തത്ര7 ദേവസ്ത്വാം നിമന്ത്രയതി ശങ്കരഃ .

ഇമാംശ്ച തപസാഗ്ര്യാഭാൻ8 സവേദാൻ വേദവാദിനഃ . .9..

നിമന്ത്രയതി ദേവേശോ യജ്ഞകോടീനിമന്ത്രിതഃ9 .

യതിഭിസ്സഹ സർവസ്ത്വം മന്ദരം ചിത്രകന്ദരമ് . . 8.161.10 . .

വ്രജ മാനദ ദേവാനാമേവമാജ്ഞാപയത്യജഃ .

ഇത്യേവം വചസാം കർതാ വചഃ ശ്രുത്വാ സ നന്ദിനഃ . .1 1 . .

ജപ്യപ്രിയമുവാചേദം ഹൃഷ്ടരൂപഃ10 പിതാമഹഃ .

നന്ദീശ്വര വ്രജസ്വ ത്വമവിഘ്നേന ശിവേന ച . .1 2. .

അഹമപ്യാഗമിഷ്യാമി ഏഭിസ്സഹ ശിവാന്തികമ് .

മോക്ഷ്യതേ ചാപ്യശോകോസൗ ദക്ഷശാപകൃതം തമഃ .. 13 ..

പുത്രീ ഹിമവതോ ദേവീ യം ഗ്രഹീഷ്യതി പുത്രകമ് .

ഇത്യുക്തഃ പ്രതിമാന്യേശ11മീശസ്യ12 ദയിതോഗ്രണീഃ . .14..

ബ്രഹ്മണോ ഭവനാത്തൂർണം ക്ഷീരോദമുദധിം യയൗ .

മാലാമിവ സമുദ്രസ്യ സ തു വേലാമമാലിനീമ് . . 1 5. .

- - - -- - - - - - - - -

4 ദദൃശേ - ക. . 5 അശ്ചര്യ ബഹുസംകുലാമ് - ക ഖ. . 6 സ വിഭാഷന്തം - ക. ഖ. . 7 ഭഗവാംസ്തത്ര - ക. . 8 തപനാഭാസാൻ - ധ. . 9 കോടിനിമന്ത്രിതഃ - ഖ ഗ. . 10 ദൃഷ്ടരൂപഃ - ക. . 11 ഇത്യുക്തസ്തു പ്രണമ്യാഥ - ഘ. . 12.. .മീശേശ - ക. ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

829

ഗണേശ്വരസദോമുഖ്യ ആസസാദ ദുരുത്സഹാമ് .

സ വേലാനിലയാൻ വിപ്രാൻ വാലഖി13 സ്തപോധനാൻ ..1 6. .
നാനാനിയമസംയുക്താനപശ്യദ്14 ഗണനായകഃ
വന്ദമാനം15 തമാലോക്യ ഗണേശം സുയശാപതിമ് ..17' .
ആശീഭിരനുകൂലാഭിർനനന്ദുസ്തേ16 തപോധനാഃ .
തപോധനാനാം ഹൃഷ്ടാനാം നന്ദീ മധ്യഗതോ ബഭൗ . . 18..
ഗ്രഹാണാം സൗമ്യരൂപാണാം യഥാ17 മധ്യഗതോഡുപഃ18 .
അഥ പാദ്യാർഘ്യദാനേന ഫലദാനേന വൈവ ഹി . .19. .
സംപൂജ്യ നന്ദിനം ദേവം ബാലഖില്യാസ്തമബ്രുവൻ .
കുതശ്ചിരസ്യാഗമനമിഹ തേ പ്രമഥാധിപ .
കച്ചിദ് ദ്രക്ഷ്യാമ ദേവേശം സാമ്ബമമ്ബാപതിം ഭവമ് ..8.161.2 0 ..
തതോ നന്ദീ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠാൻ19 ശ്രേഷ്ഠോ വൈ പ്രമഥാധിപഃ .
സാലാങ്കാരമിദം വാക്യമബ്രവീദ് ദ്വിജസംസദി . .2 1 ..
മന്ദരേ സാമ്ബികോ ദേവോ നേഹാഗച്ഛതി ശങ്കരഃ .
ഇഹ ചാഗമനം20 യന്മേ തച്ഛൃണുധ്വം തപോധനാഃ ..22 ..
അശോകതരുകം പുത്രം ഗിരിപുത്രീ ഗ്രഹീഷ്യതി .
തത്ര വോ ഗോപതിർദേവോ നിമന്ത്രയതി ശങ്കരഃ .. 23 ..
ശ്വഃ സർവേ ദാരസഹിതാഃ സശിഷ്യതനയാഗ്നയഃ .
മന്ദരം യാത വിപ്രാഗ്ര്യാ മാമമ്ബാം21 ചാനുഗൃഹ്ണത22 ..24..
ഇത്യേവം നന്ദിനാ പ്രോക്താ ബാലഖില്യാ23 മഹർഷയഃ24 .
ദേവേ ഭക്തി25 പ്രകർഷേണ26 ഗണേശമിദമബ്രുവൻ .. 25..
ഭോ നന്ദിന്നാഗമിഷ്യാമഃ ശ്വഃ പ്രഭാതേ വയം പ്രഭോ .
പർവതം യാഹ്യവിഘ്നേന മന്ദരം ചാരുകന്ദരമ് . .26. .

- - - -- - - - - - - - -

13 ബാലിഖി - ക ഖ. . 14 ലീലാനിയമസംയുക്താനപശ്യദ്.15 വന്ദ്യമാന-ക. 16 സ്തം-ഘ ഖ. 17 സ്ഥിതോ - ക. ഖ. . 18 ഇവോഡുപഃ (?) - ഘ . . 19 നന്ദിർദ്വിജശ്രേഷ്ഠാൻ - ഖ. . 20 ത്വാഗമനം - ഘ. . 21. മാമ്ബാം - ക ഖ . 22 ച നുഗൃഹ്ണഥ - ക ഖ., ഗൃഹ്യ ച - ഘ . 23 ബാലിഖില്യാ - ക. ഖ. . 24 മഹാബലാഃ ഖ. . 25 ദേവഭക്തി ക . 26 പ്രഹർഷേണ - ക ഖ. . 27 ദേവേശ - ഘ. .

- - - -- - - - - - - - -

സ ബാലഖില്യൈഃ പ്രണതോഭിപൂജിതോ
നിമന്ത്ര്യ27 സർവാൻ ത്രിപദേ ദ്വിജോത്തമാൻ .
പുനർനിവൃതോഭിജഗാമ മന്ദരം
സ യത്ര ദേവ്യാ സഹിതോവതിഷ്ഠതേ . .27. .
അഥ ഭുവനപതിം പതിം സുരാണാം
ഗിരിതനയാമുഖപങ്കജദ്വിരേഫമ് .
ധനദവരദമേത്യ ഭൂതനാഥം
ഗണപതിനാഥ ഇദം തദാവഭാഷേ . .28 . .
ദിവി ച ഭുവി ച യേ ചരന്തി വിപ്രാഃ
ശമദമസംയമശൗചസത്വയുക്താഃ28 .
ത്രിപുരദമന കാലനാശ സർവേ
തവ വചനാദ്വിനിമന്ത്രിതാ മയാ തേ29 . . 29..

ഇതി സ്കന്ദപുരാണേ തരുപുത്രഗ്രഹണേ വിപ്രാമന്ത്രണം നാമ ഏകഷഷ്ട്യുത്തരശതതമോധ്യായഃ

സനത്കുമാര ഉവാച
ആമന്ത്രിതേഷു വിപ്രേഷു നാരായണപദത്രയേ1 .
നന്ദിന്യഥ നിവൃത്തേ ച ഗണയൂഥപയൂഥപേ . . 1 . .
ഭഗവാൻ ക്രതുകാമഘ്നഃ പൂഷ്ണോ ദന്തനിപാതനഃ .
മാലീ മൗലീ ബലീ കാലഃ കാലേ വചനമവ്രവീത് . . 2. .
അമ്ബികേ ജഗതഃ2 സർവേ ബ്രാഹ്മണാ ബ്രാഹ്മണഃ2 സമാഃ .
ആമന്ത്രിതാ വരാരോഹേ കുരു യത്തേ മനോഗതമ് . . 3 . .
സ യത്രാശോകതരുകഃ പുത്രകസ്തേ ഭവിഷ്യതി .
തത്ര സജ്ജീകരോപ്യന്ന4മന്നദഃ പിങ്ഗലഃ5 പ്രിയേ . .4..

- - - -- - - - - - - - -

28... ഭിമന്ത്ര്യ - ക . 29 ദമയമമംയനശൗചസത്വയുക്താഃ - ക, ദമശമ - ഖ. ഘ. . 30 മയേതി - ഖ. . 1 ത്രിലോകപുരവാസിഷു - ഘ . 2... ധ്യാഗതാ - ഘ. . 3 ബ്രഹ്മണാ (?) . 4 കരോത്വന്നം - ക, കരോദ് ദേവി - ഘ . 2.., ത്വ - ക., പിഞ്ജലഃ - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

ശ്വഃ പ്രഭാതേ യഥാ ദേവി നന്ദിനാ സഹ നന്ദിനി .
യാമോശോകതരോഃ6 പാർശ്വം തഥാ കുരു ഗിരീന്ദ്രജേ ..5..
സാകാശജലപാതാലം7 ജഗജ്ജനനി തത്ര ഹി8 .
പിണ്ഡീകൃതം ത്വദ്ധിതാർഥേ9 ഭവിഷ്യതി ഗിരേഃ സുതേ .. 6..
അനേന ചാമന്ത്രയതാ നന്ദിനാ വൈ ദ്വിജോത്തമാൻ .
ക്രാന്തം ത്രിവിക്രമാക്രാന്തം10 നാരായണപദത്രയമ് ..7..
സോഹമസ്യ വരാരോഹേ വരേണ്യേ11 വരദായിനി .
വരം ദാസ്യാമി വരദേ യദി തേ രുചിതം പ്രിയേ ..8. .
അഥ ദേവീ ദിവോനാഥം ഡിണ്ഡിമുണ്ഡേശ്വരം12 ഹരമ് .
അവദദ്വരദം കാന്തം കാന്തം ചന്ദ്രാർധഭൂഷണമ്13 . .9..
അയനന്ദീശ്വരോ ദേവ ആവയോഃ പരമോ ഹിതഃ .
വരകോടീസഹസ്രാണി ത്വത്തോർഹതി ന സംശയഃ . .8.162.1 0 ..
വരദോ ഹ്യസി ലോകാനാം ലോകാനാമപി ചേശ്വരഃ .
യദി തുഷ്ടോസി ശൈലാദേർദിശസ്വ പ്രവരം വരമ് . . 11 . .
കൃത്തിവാസാസ്തതോ ദേവോ മൂർധ്ന്യുപാഘ്രായ നന്ദിനമ് .
ഉവാച പ്രമഥേശാനം15 വ്രിയതാമീപ്സിതോ16 വരഃ . .1 2 ..
തതഃ കപീന്ദ്രവദനഃ സുരേശസദൃശദ്യുതിഃ .
പ്രണമ്യ ശിരസാ പ്രാഹ നന്ദീ ശങ്കരവല്ലഭഃ17 ..1 3. .
പ്രഭാവാത്തവ ദേവേശ വരദാസ്മ്യജരാമരഃ18 .
ഭോഗവാൻ പൂജിതഃ പൂജ്യൈർദേവദാനവകിന്നരൈഃ ..14. .
കിം മേ വരേണ യോഹം തേ വരകോടിപ്രപൂജിതൗ19 .
പശ്യാമി ചരണൗ ശർവ സാമ്ബസ്യ പ്രമഥാർചിതൗ .. 15..
- - - -- - - - - - - - -
6 മായാ... - ക, യാമീ (മ്യ ശോകതരോഃ - ഖ., യാഹ്യശോകതരോ - ഘ. . 7 സകാലജലപാതാലം - ഘ. . 8 ജഗത്സർവം നിമന്ത്രിതം - ഘ,... മന്ത്ര(ത്ര - ക. . 9 ത്വദ്ധിതാർഥം - ഖ. ഗ . 10 ത്രിവിക്രമമ് - ഘ., ...മാക്രാന്ത - ക. ഗ. . 15 വരദോ - ഘ . 12 ചണ്ഡാണ്ഡേശ്വര - ഘ . 13 കാന്തചന്ദ്രാർധഭൂഷണമ് - ക. ഗ. . 14 സർവേഷാം - ഘ . 15 പ്രമഥേശാന - ക. . 16 വൃയതാമീപ്സിതോ - ക. ഗ. . 17 നന്ദീശോ ഹരവല്ലഭഃ - ഘ. .

18 വരദാസ്മ്യജരാമരഃ - ക. ഗ. . 19 പ്രപൂജിതൈഃ - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

വരേണ തു മമാനേന ഗോപതേ യദി തുഷ്യസി20 .

നിത്യോ ഭവതു മേ ഭക്തിസ്ത്വയി സാമ്ബേ മഹേശ്വര21 .. 1 6.

ശിഷ്ടാനാം മദ്വിശിഷ്ടാനാം ഗണാനാം ഗണപാധിപഃ22 .

ത്വയാ കൃതോ ദേവവര കിമതോന്യത് കരിഷ്യസി . . 17. .

ഇത്യേവം നന്ദിനം ദേവോ ഭാഷമാണം തദാ നതമ്23 .

പ്രീത്യാപശ്യദ്24 വിരൂപാക്ഷഃ ശശാങ്കകൃതശേഖരഃ .. 18 ..

തതോത്പലനികാശേന കരേണ ഭഗവാൻ ഹരഃ .

പ്രമൃജ്യ പ്രാഹ ഹർഷേണ ഹർഷയൻ നന്ദിനം ഭൃശമ് . . 1 9. .

ഭക്തിമാനസി മേ25 നന്ദിൻ സദാരം സഗണാശ്രയമ് .

താം ച ഭക്തിം പുരസ്കൃത്യ പാർശ്വസ്ഥോസി മയാ കൃതഃ .. 8.162.20 ..

സത്യാദ്ധർമാത്തപോദാനാദ് ഗോഭ്യോ വേദേഭ്യ ഏവ ച .

ഏഭ്യോ മേ ത്വം പ്രിയതരഃ സർവേഭ്യോ ഗണപേശ്വര . . 21 . .

പ്രഭാതേ26 യശ്ച തേ നാമ കീർതയിഷ്യതി ലോകപ27 .

സോശ്വമേധസ്യ ച ഫലം സമ്യഗിഷ്ടസ്യ ലപ്സ്യതേ28 ..22. .

യശ്ച ത്വാം ദ്വേഷ്ടി വിദ്വിഷ്ടഃ29 സ മേ ധർമരതോപി ഹി .

യസ്യ ത്വം ദയിതോസൗ30 മേ ദയിതസ്തു ഭവേത് സദാ . .23 . .

നമോ നന്ദീശ്വരായേതി പ്രോച്യ യഃ സ്വപ്സ്യതേ നരഃ .

തസ്യ കുഷ്മാണ്ഡരാജേഭ്യോ31 ന ഭവിഷ്യതി വൈ ഭയമ് .. 24. .

ഇത്യേവം ബ്രുവതസ്തസ്യ നന്ദീശ്വരഗുണസ്തവമ് .

ബ്രഹ്മണസ്തനുരത്യുഗ്രാ32 സന്ധ്യാ സമഭിവർതത . . 25 ..

സംധ്യാകാലന്തു33 കാലജ്ഞഃ കാലഃ കാലനിഹാ34 ഹരഃ .

ഉപോഢം വീക്ഷ്യ നൃത്തസ്യ ദേവഃ കാലമമന്യത35 . . 26. .

- - - -- - - - - - - - -

20. തുഷ്യതി - ക., തുഷ്യസേ - ഘ . 21 സാമ്ബ മഹേശ്വര - ഗ., ഗണേശ്വര - ക. . 22 ഗണപാധിപ - ക. . 23 നുതം - ഖ. . 24 പൃത്യാപശ്യദ് - ക. . 25 മാം (?) . 26 പ്രയതഃ - ഖ . 27 ലോകപഃ - ക. . 28 ലക്ഷ്യതേ - ഖ. . 29 വൈ ദ്വേഷ്ടി - ക . 30 ദയിതഃ സോ - ക. ഗ. .

31 കുഷ്മാണ്ഡരാജഭ്യോ - ക. . 32. രവ്യഗ്രാ - ഖ, ഗ. . 33 സംന്ധ്യാകാലന്തു - ക. ഗ. . 34 കാലാവഹോ - ഘ. . 35 യം രക്തം വീക്ഷ്യ സംസാരം കാലം മത്യേത്യജോവ്യയഃ - ഘ. .
- - - -- - - - - - - - -

833
ഉപസ്പൃശ്യ തതഃ സോദ്ഭിരപാം സ്രഷ്ടാ ത്രിലോകപഃ .
അന്വാസ്ത46 ഭഗവാനി സന്ധ്യാം ലോകസംസ്ഥാം നു പാലയൻ47 ..27
പ്രസാരിതകരോ ദേവോ ന്യസ്തജാനുകമണ്ഡലഃ38 .
പ്രസരിതകരോ വ്യോമ്നി ദിവാകര ഇവാഭവത് . .28. .
ജപ്ത്വാ തു പരമം ജപ്യം ത്രിവേദരസസംഭവമ .
ഭവഃ പ്രനൃത്ത്യ39ച്ചതുര40ശ്ചതുരം ചതുരാനന41 . .29. .
ഭർത്താരം വീക്ഷ്യ നൃത്യന്തം42 വിഷക്തകരപല്ലവമ് .
സഹധർമചരീ ദേവീ ഭർത്താരം സാന്വനൃത്യത43 . .8.162.3 0 . .
ദമ്പതീ വീക്ഷ്യ നൃത്യന്തൗ സാട്ടഹാസം ഗണാഗ്രണീഃ .
പ്രാനൃത്യത44 തതോ നന്ദീ ദേവയോഃ പ്രീതിമാവഹൻ . .3 1 . .
ദേവമമ്ബാഞ്ച നൃത്യന്തൗ നന്ദിനഞ്ച സമീക്ഷ്യ തു .
പ്രമഥാ നീലമേഘാഭാഃ45 പ്രനൃത്താസ്തൂര്യനിസ്വനൈഃ ..3 2. .
തതോ ഭേര്യോ ഝർഝരാശ്ച46 കിഖിരാനകമണ്ഡുകാഃ47 .
ആഡമ്ബരാ ഡിണ്ഡിമാശ്ച ശംഖാശ്ചൈവ പ്രസസ്വനുഃ . . 33 ..
മുഹുർമുഹുഃ സാധയതേ നൃത്തം ചതുരമമ്ബികാ .
നന്ദീ വിസൃജതേ48 ഹാസം പ്രമഥാ നേദുരുൽബണാഃ . . 34. .
തത്തൂര്യവരശബ്ദാഢ്യം49 ശിവാശനിരവാകുലമ് .
സന്ധ്യാമുഖം ബഭൗ രൗദ്രം വഡവാമുഖസന്നിഭമ് . .35..
നനൃതുർജഹസുശ്ചാന്യേ50 ജജപുശ്ച തഥാപരേ .
ജഗുശ്ചാന്യേതിമധുരം ഗന്ധർവാ ഇവ പാർഷദാഃ . .3 6 . .
തതോമ്ബരതലാപീഢേ പൂർണവിമ്ബേതിനിർമലേ .
മൃഗാങ്കേ ഹ്യുദിതേ ചന്ദ്രേ ചന്ദ്രാവയവഭൂഷണഃ51 ..37..
- - - -- - - - - - - - -
36 അന്വാസ്തേ - ക. . 37 ലോകസംസ്ഥാന്തു പാലയൻ - ഘ . . . . ഭിപാലനാ (നീ മ് (നാത്) -കഃ. 38 ജാനുന്യസ്ത(?), കമണ്ഡലുഃ - ക ഖ. . 39 പ്രഹൃഷ്ട - ക. . 40 ചതുര -

ഖ. . 41 ... ഞ്ചതുരാനനഃ - ക. ഖ., പ്രനൃത്യച് ചതുരഃ (?) . 42 നൃത്തന്തം - ക. ഗ. . 43... സത - ഖ. . 44 പ്രനൃത്യത - ഘ. . 45 നിലമേഘാഭഃ - ക. . 46 മർമരാശ്ച - ഖ. . 47 കിഖരാനക - ക. ഖ., മേണ്ഡുകാ - ഗ. . 48 വിസസൃജേ - ഖ. . 49 ഖരശബ്ദാഡ്യ - ക. ഖ. ഗ. ഘ . 50 നർനതുർജഹസുശ്ചാന്യേ - ക. ഖ. ഗ. . 51... ഭൂഷണേ - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

സമാപ്യ നിയമം ദേവഃ സാമ്ബനന്ദീശപാർഷദഃ52 .
വിരരാമോത്സവാത്തസ്മാത് പാർവതീം ചേദമബ്രവീത് ..3 8..
ഉഷിത്വാ ശർവരീമേതാം ശർവര്യമിതവിക്രമേ .
അശോകതരുകം പുത്രം തതഃ ശ്വസ്ത്വം ഗ്രഹീഷ്യസി . .3 9. .
ധാരേയീ സാ സദർഭായാം ധരായാം53 ധാരണീധരാ54 .
സുഷ്വാപ ദേവവചനാദേകാം55 രാത്രിം യതവ്രതാ . .8.162.40 . .
തതഃ ശതസഹസ്രാംശാവുദിതേർകേർകഭാവനഃ .
ഉമാമാഹ പ്രയാമേതി56 യത്രാശോകഃ സുതഃ57 സ തേ58 ..41 ..
തതോ ഭഗവതീ ധന്യാ ധനദാ ധനദാർചിതാ .
ഭവമാഹ പ്രയാമേതി സിഞ്ജമാനവിഭൂഷണാ59 ..42. .
പാദചാരേണ ഭഗവാൻ പാദപം പാദപാലയഃ .
തമശോകതരു പ്രാപ സനന്ദീ സാമ്ബികോ ഹരഃ ..43 . .
സ തത്ര പിങ്ഗലം യക്ഷം60 പിങ്ഗലാനലസന്നിഭമ് .
സാധയാനം ദദർശാന്നമന്നദം പ്രമഥൈഃ സഹ ..44..
അഥാത്ര ഭക്ഷ്യഭോജ്യസ്യ ചോഷ്യലേഹ്യസ്യ ച പ്രഭുഃ .
സോപശ്യത് പർവതപ്രഖ്യാൻ രാശീൻ രാശിവിദാം വരഃ . .45..
സ സാധിതം61 തതോ ദൃഷ്ട്വാ യക്ഷേണാന്നം പിനാകധൃക് .
പ്രഹർഷമതുലം62 ലേഭേ സാമ്ബികഃ സഹ നന്ദിനാ ..46. .
തതഃ പിതാമഹോ ദേവഃ സഹ ദേവാപ്സരോരഗൈഃ63 .
തത്രാഗാന്മുദിതോ ഭൂത്വാ64 യത്ര സാമ്ബോമ്ബികാപതിഃ ..47..
തേ പ്രണമ്യ മഹാദേവം65 ദേവാസ്തേനാഭിപൂജിതാഃ .
പരിവാര്യ തദാശോകമിദമൂചുർഹരാഗ്രതഃ66 . .48. .

- - - -- - - - - - - - -

52 സപാർഷദ - ഖ . 53 ധാരയാ - ക . 54 ധരണീധരാ - ഖ. . 55 ദേവാ (താം) - ക. . 56 വ്രജാമ്യേതി - ഘ. . 57 യത്രാശോകസുതഃ - ക., യത്രാശോകതരുഃ - ഖ. . 58 സുതഃ - ഖ., ശുഭേ - ഗ. . 59 സിഞ്ജന്മണി വഭൂഷണാ (?) . . 60 പിങ്ഗലാധ്യശ - ക. . 61 സംസാധിതമ് (?) . 62 സഹർഷമതുലം - ഖ. . 63 ദേവസുരോരഗൈ - ക ഖ.. 64 ബുദ്ധ്വാ - ഘ. . 65 പ്രണേമുർമഹാദേവ - ഖ. . 66 മഹാസുരാഃ - ഘ. .

- - -- - - - - - - - - -

835

അദ്യപ്രഭൃതി വൃക്ഷോയം സർവതഃ67 സുഖസംയുതഃ .

ദക്ഷശാപതമോന്മുക്തോ ഭവിഷ്യതി ദിവൗകസഃ68 . .49. .

അമരോ ജരയാ ത്യക്തഃ സർവദുഃഖവിവർജിതഃ .

സർവാഭരണപുഷ്പാഢ്യഃ സർവഗന്ധരസാന്വിതഃ ..8.162.50 ..

സർവകാമപ്രദശ്ചൈവ ഇച്ഛാപുഷ്പഫലസ്തഥാ69 .

ഭവിഷ്യതി ന സന്ദേഹോ ദേവ്യാശ്ച സുദൃഢം പ്രിയഃ .51 ..

സനത്കുമാര ഉവാച

തതോ ഗിരീന്ദ്രതനയാം ഗിരീശഃ പ്രണതാർതിഹാ .

പശ്യാന്നപർവതാനേതാനിതി പ്രോവാച കാമദഃ70 . .52 . .

സാ വീക്ഷ്യ ഭക്ഷ്യഭോജ്യസ്യ ഉച്ഛ്രയാൻ പർവതോപമാൻ .

ദൃഢം തുതോഷ ദേവേശാ പിങ്ഗലസ്യ ഗുഹാരണിഃ . .53 . .

സുമാലിനം യക്ഷവരം പിങ്ഗലം പർവതാത്മജാ .

യുയോജ വരദാനേന താമാഹ ച മഹേശ്വരഃ . .54. .

ദേവി സർവമിദം സജ്ജം ഭക്ഷ്യം ഭോജ്യം71 തവോത്തമമ് .

യത്തേ മനീഷിതം കാര്യം തത്കുരുഷ്വ കിമാസ്യതേ . .55. .

തതഃ സാതിപ്രമുദിതാ ദിവ്യാമ്ബരനിവാസിനീ .

മനോജവമനുജ്ഞാപ്യ ശങ്കരം ഭുവനേശ്വരമ് . .56 . .

ദൈത്യശോകപ്രദാ ദേവീ തമശോകം72 വിഭാവരീ .

അലഞ്ചകാര സസ്നേഹാ അലങ്കാരൈഃ പൃഥഗ്വിധൈഃ . .57 . .

ആതപത്രം ച തസ്യാഗ്രേ മുക്താദാമാവഭാസിതമ്73 .

ഉച്ഛ്രയാമാസ ഗിരിജാ മയൂരാങ്ഗരുഹൈഃ സഹ . .58. .

നാനാവർണേന ചാപ്യസ്യ ചന്ദനേന സുഗന്ധിനാ .

ആമൂലാദകരോദ്ദേവീ വരപങ്കാങ്കിതാം74 തനുമ് . .59..

- - - -- - - - - - - - -

67 സർവഗഃ - ഘ. . 68 വിനിശ്ചയമ് (?) . 69 സ്വേച്ഛാപുഷ്പഫലസ്തഥാ - ഗ . 70 കാമഹാ - ഘ. . 71 ഭക്ഷ്യഭോജ്യം - ക. ഖ. . 72 തദശോകം - ക, തപശോകം. - ഖ. . 73 വിഭൂഷിതം - ക. . 74 കരപങ്കാങ്കിതാ - ക., കരപട്ടാങ്കിതാം - ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

836

ജാമ്ബൂനദമയശ്ചാപി പട്ടൈർമണിവിരാജിതൈഃ .

സർവതോ ഭൂഷയാമാസ അശോകതരുകം പ്രിയമ് . .8.162.60 . .

തസ്യ ശാഖാപ്രശാഖാസു മുക്താദാമാനി75 പാർവതീ .

ആബബന്ധ76 സ തൈർഭാതി നക്ഷത്രൈരിവ ചന്ദ്രമാഃ ..61 ..

അഥ വാസോയുഗൈഃ ശ്വേതൈസ്തമശോകം ഗുഹാരണിഃ .

വാസയാമാസ ലോകാനാം ജനനീ പുത്രലാലസാ . .62..

ശ്രീവേഷ്ടകം നമേരുഞ്ച ഗുഗ്ഗുലം ഘൃതമേവ ച .

സമവേതം തതോ ധൂപം ദദൗ ദേവവരപ്രദാ . .63 . .

തതഃ ശംഖനിനാദേന ദേവതൂര്യരവേണ ച .

ബലിം ബലവതോ ഭാര്യാ ചകാര ചരതീ തപഃ ..64..

തഥാർചയന്ത്യാസ്തം77 വൃക്ഷം ചന്ദ്രഹാരാമൃതപ്രഭമ് .

സ്തനാഭ്യാമസ്രവത് ക്ഷീരം78 പുത്രസ്നേഹാഭിസംഗമാത്79 ..65. .

ഉമയാ80 സോർചിതോ വൃക്ഷഃ അശോകോ വനദീപകഃ81 .

അതീവ ശുശുഭേ തത്ര വസന്ത ഇവ രൂപവാൻ .. 66..

നന്ദിനാഥ സമാനീതാൻ ബ്രാഹ്മണാൻ ബ്രഹ്മണഃ സമാൻ .

വാചയാമാസ പുണ്യാഹം ദത്ത്വാ തേഷാം യഥേപ്സിതമ്82 ..67. .

തതഃ പുണ്യാഹഘോഷാന്തേ ആശീർവാദസ്യ ചോഭയോഃ .

അനുമാന്യ പതിം ദേവീ ഌ□□□സ്താനബ്രവീത്തു സാ83 ..68. .

അപുത്രാ ഭഗവന്തോഹമശോകതരുകം84 സുതമ് .

ഇമമദ്യ85 ഗ്രഹീഷ്യാമി സമനുജ്ഞാതുമർഹഥ86 ..69. .

ഇത്യേവം ബ്രുവതീം ദേവീം പാർവതീം പുത്രലാലസാമ് .

സമമൂചുർദ്വിജാഃ സർവേ ഇഷ്ടതോ ഗൃഹ്യതാമിതി . .8.162.70 ..

തതഃ ശംഖരവോ87 ദിവ്യഃ സർവതൂര്യരവാന്വിതഃ88 .
പ്രബഭൗ പൂരയൻ സർവം നാരായണപദത്രയമ് ..71 ..

- - - -- - - - - - - - -

75 മുക്താമാലാ (ല്യാ) നി - ഖ. . 76 ആബബദ്ധ - ഖ. . 77.. ര്ചയത്യാസ്തം - ക. . 78. മഭവത് ക്ഷീരം (?), ക്ഷീരമഭചത് - ക. . 79 സംഗതമ് (?) . 80 ഉമായാഃ - ക. . 81 അശോകവനദീപകമ് - ക. ഖ. . 82 ഗോധനമേവ ച - ഘ... താമ് - ക.,. താൻ - ഖ. . 83 ബ്രാഹ്മണാൻബ്രവീത് (?), ബി□□□□□സ്താനബ്രവീത് - ക., ഋഷീന്വമബ്രവീത് - ഘ. . 84 അപുത്രാഹ ഹി ഭഗവന്നശോകതരുക - ക.,... ഹം ദ്വിജാഃ സ്വാമീ - ഘ. . 85 ഇദമദ്യ - ക ഇയമദ്യ - ഖ . 86 മാമനുജ്ഞാതുമർഹഥ (?) . 87 വരോ - ഘ. . 88 ആഡംബരവരാന്വിതഃ - ഘ .

- - - -- - - - - - - - -

837

വേദാനുച്ചാരയൻ89 വിപ്രാ നൃത്യന്ത്യപ്സരസാം ഗണാഃ .
നേദുശ്ച പ്രമഥാസ്സർവേ സഗന്ധർവമഹോരഗാഃ . .72 ..
ഋതവഃ ഷട് ച സംഹൃഷ്ടാഃ സ്വൈഃ സ്വൈഃ കുസുമസംചയൈഃ .
അലഞ്ചക്രുരശോകഞ്ച തച്ച ദൈവതമണ്ഡലമ് . .73 ..
തത്പ്രവാദിതഗാന്ധർവം പ്രനൃത്താപ്സരസാം ഗണമ് .
പശ്യന്തി ഹൃഷിതാ ദേവാ അശോകതരുകോത്സവമ90 ..74..
വാദയൻ കച്ഛപീം വീണാം വീണാവാദയതാം വരഃ91 .
നാരദോ നൃത്യതേ ഹർഷാദ് വാതനുന്ന ഇവാനലഃ92 ..75..
തപോധനൈശ്ച ധനിനോ ദേവൈശ്ച ധനദാർചിതാ .
പൂജ്യമാനാ ബഭൗ തത്ര രവേരിവ യഥാ പ്രഭാ . .76. .
സമാപ്യ നിയമം സാഥ ഗൃഹീത്വാശോകപുത്രകമ്93 .
ഗിരീന്ദ്രതനയാ94 ഭാതി ധരാ ഇവ ജലോക്ഷിതാ ..77..
അഥ നന്ദീശ്വരാദിഷ്ടാഃ പ്രമഥാസ്തേ സഹസ്രശഃ .
അദദൻ സ്വാസനാന്യാശു വിപ്രാണാം വിപ്രവത്സലാഃ ..78..
സ്വർണാനാം രാജതാനാം ച സ്ഫടികാനാം95 പ്രഭാവതാമ് .
പ്രമഥൈഃ കീര്യമാണാനാ96 മാസനാനാമഭൂത് സ്വനഃ . .79..
മേരോഃ ശിഖരവർഷാണാം മഹതീ കുശജൈരിവ (?

തഥാസനാന്യുദ്വഹതാം പ്രമഥാനാം ബഭൗ രവഃ97 . .8.162.80 . .
വർഷാന്നമൃഷ്ടാകാമാനാം (?) മേഘാനാം സ്തനതാമിവ .
സ്കന്ധൈഥെശ്ച കരൈഥെശ്ച ഉത്തമാംഗസ്ഥിതൈരപി98 . .8 1 . .
ആസനൈഃ പ്രമഥാ രേജുഃ സാർകാഗ്നയ ഇവാചലാഃ .
ആനയന്ത്യപരേ തൂർണമപരേ ധാരയന്ത്യുത . .82 . .
പ്രമഥാസ്തേ99 ഹൃഷ്ടരൂപാ ഹ്യാസനാനി മഹാസനാഃ .
ഏകൈകയോജനശതം വിസ്തൃതായോജനാന്തരമ് ..83 . .
- - - -- - - - - - - - -
89 സാമാന്യുച്ചാരയൻ - ഘ . 9 0 ശക്രബ്രഹ്മ പുരോഗമാഃ പുരോഗമാ - - ഘ . 91 വീണാ വാദയിതാം - ക. ഖ . 92 ഗന്ധ- നുന്ന ഇവാചലഃ - ഘ. . 93 കം സ (സു) ത - ഘ. . 94 വവർഷ ഹർഷിതാ - ഘ . സ്ഫാടികാനാം - ഘ. . ∫ 1 ക്രീയമാണാനാം - ഘ., സീര്യ (?) . 97 പ്രമഥാനാമഭൂദ് (?) . 98 ശതൈരപി - ഘ. . 99 പ്രകൃതാസ്തേ - ഘ. .
- - - -- - - - - - - - -

അസംസക്താസനാ പംക്തിർനിർമിതാ വിശ്വകർമണാ .
മന്ദരസ്യ ശുഭേ100 പൃഷ്ഠേ വിപ്രപംക്ത്യോ വിനിഃസൃതാഃ . .84..
തപനൈർനിർഗതൈഃ സർവൈഃ സമാമേഘാസ്വസേചതാൻ? . .85 . .
സ്നാതേ പഥ ഇവ ദൃഷ്ടവാ രേജുരാസനഭൂഷണാഃ .?
സഹസ്രപംക്തയസ്താസ്തു മംദരേ വിസ്തൃതേ101 ഗിരൗ . .86 ..
ദ്വിജാതീനനുലിപ്സ്തു യക്ഷജമ്ബാലമിശ്രകാൻ .?
സശേഖരാൻ സസ്രഗ്ദാമാനനുഹൂയ സമോദ്യതാൻ? . .87. .
മംദാരൈസ്തു102 സസംതാനൈഃ പാരിഭദ്രൈസ്തഥൈവ ച .
അനിലൈഃ സാംഗനാദാശ്ച (?) രേജുർദേവാ ഇവ ദ്വിജാഃ ..88 ..
സുശ്ലക്ഷ്ണൈശ്ച സുഗന്ധൈശ്ച ഗന്ധചൂർണൈഃ സപിഞ്ജരൈഃ .
അവകീർണാസ്തതോ ദേവൈർഭൂമിദേവാഃ സമംതതഃ . .89. .
ദിവ്യചന്ദനപങ്കാങ്കാ ദിവ്യചൂർണാവചൂർണിതാഃ .
ബ്രാഹ്മണാ രേജുരേകസ്ഥാ ഏകസ്ഥാ ഇവ പാവകാഃ . . 8.162.90 ..
ദിവ്യം ധൂപം ചാരയിത്വാ മാമാജ്ഞാ (?) സർവശശ്ച ഹ .

തതഃ സ്ഫടികസംകാശം പദ്മരേണുരിവാർജിതാഃ (1) ..91 . .
ഹസ്തശൗചം മുഹൂർതേന ദത്തം ശംകരകിംകരൈഃ .
ബദ്ധകക്ഷാസ്തതഃ ശൂരാ ബദ്ധകക്ഷാ ഇവ ദ്വിപാഃ .
പരിവേഷ്ടുമുപക്രാന്താഃ പ്രമഥാ ബ്രാഹ്മണർഷഭാൻ . .9 2. .
ഭാജനാന്യഥ സ്വർണാനി രാജതസ്ഫാടികാനി ച .
മുഹൂർതേന ദ്വിജാതീനാം ദദുർദേവാ103 വിനീതവത് . .93 ..
ഹൃത്വാ ഹൃത്വാ ബഭൂരേഖം ദംഡേ വാരി സമംഡലമ് (?) .
ഭക്ഷ്യഭോജ്യാന്നപാനാനി104 ദദുഃ സമ്യക് സമന്തതഃ . . 94. .
അർഥവദ്യോ ഹരിപുരാസരാടപുരകാന്യപി105 .
നേത്രസ്ഥം ഹൃദയസ്ഥം ച മുഖസ്ഥം ഹസ്തസൂചിതമ് . .95. .
- - - -- - - - - - - - -
100 ശുഭാഃ - വ. . 101 വിസ്യതേ - ഘ- . 102 മംദരൈസ്തു - ഘ. . 103 ദധുർദേവാ (?) .
104 ഭോക്ഷ്യ- ഭോജ്യാനി പാനാനി - ഘ. . 105... ത്യപി - ഘ .
- - - -- - - - - - - - -

839

ബ്രാഹ്മണാനാം വിദുശ്ചൈവ ദദുശ്ച പ്രമഥാധിപാഃ .
ഭൃങ്ഗാരൈഃ കാഞ്ചനൈഃ കേചിത്106 പാനീയം ഗുണവർധനമ്107. .96 ..
ദിശംതോപി ചരംത്യേതേ പാനീയമിതിവാദിനഃ .
അപരേ ചന്ദ്രരശ്മ്യാഭൈശ്ചാമരൈഃ സത്സുഗന്ധിഭിഃ ..97. .
ആബീജുർബ്രാഹ്മണാൻ108 ഹൃഷ്ടാഃ പ്രമഥാഃ തപസോനിലഃ (?) .
ദിവ്യാ ദേവസ്ത്രിയശ്ചൈവ ലോകത്രയനിവാസിനഃ . .98 . .
ഏകൈകം ബ്രാഹ്മണാംസ്തത്ര സേവന്തേ വാസവം യഥാ .
അപ്സരോവാരസംഘാശ്ച സർവാലംകാരഭൂഷിതാഃ ..99..
നനൃതുർദേവചേതാംസി മുഷ്ണന്ത്യഃ സർവതോദിശമ് .
വിശ്വാവസുർനാരദശ്ച തുമ്ബുരുഃ പർവതസ്തഥാ . .8.162.1 00 ..
കുസ്തുമ്ബുരുഃ ശാലിശിരാഃ പർജന്യോ ഗണ്ഡമണ്ഡകഃ .
ചിത്രാങ്ഗദശ്ചിത്രസേനശ്ചിത്രശ്ചിത്രരഥസ്തഥാ .. 101 . .
ഏതേ ദൈവതഗന്ധർവാ രക്താതോദ്യാ ഹരപ്രിയാഃ .
ദിവ്യതാനേഷു ഗായന്തി ഗേയം മന്മഥദീപനമ് . .1 0 2. .

നമേരുർഗുഗ്ഗുലൂന്മിശ്രോ ഘൃതധാരാവസേചിതഃ109 .
ധൂപഃ സഞ്ചാര്യതേ തത്ര പ്രതീഹാരീഭിരുത്തമഃ110 .. 103 ..
യദർഥമേഷ ഭ്രമതി നാരായണപദത്രയേ .
പൂജ്യമാനഃ സുരൈഃ സേന്ദ്രൈഃ ശ്ലോകോ ധൂപത്രയാങ്കനഃ111 . . 1 04. .
ഗുഗ്ഗുലോശ്ച നമേരോശ്ച ആജ്യധൂപസ്യ ചൈവ ഹ .
തൃപ്തിം ന ദേവാ ഗച്ഛന്തി പ്രിയാണാമിവ ദർശനാത് . . 1 05..
ത്രയാണാമേവ ധൂപാനാം ജഹുർന പവനാ ഗതിമ്112 .
ഗുഗ്ഗുലോശ്ച നമേരോശ്ച ആജ്യധൂപസ്യ ചൈവ ഹ . . 10 6..
തം ദൃഷ്ടവാ ചന്ദ്രമൗലിസ്തു113 തരുകോത്സവമീശ്വരഃ .
പാർവതീഹർഷദോ ഹർഷം പുപോഷാനുത്തമം മുഹുഃ114 . .1 07..
- - -- - - - - - - - - -
106 കശ്ചിത് - ഘ. . 107 വർദ്ധത. - ഘ . 108 അവിദുർബ്രാഹ്മണാൻ - ഘ. . 109... വസേചിതം - ക. . 110 പ്രതീഹാരിഭിരുത്തമഃ (?) . 111 ങ്കരഃ - ക., കങ്കണഃ - ഖ. . 112 ന ജഹദ് ഗന്ധമാഗതം - ഘ. . 113 തതഃ സ കൃതാതുലാല (?) - ഘ. . 114 ബഹു - ഘ. .
- - -- - - - - - - - - -

840

ഹൃഷ്യമാണേ പശുപതൗ മുഹുർവ്രതപതൗ ഹരേ .
ചരാചരം പശുപതൗ ത്രൈലോക്യം115 ഹർഷണായതേ116 . . 108 . .
പ്രനൃത്താപ്സരസോവാരം117 ദിവ്യധൂപാധിവാസിതമ് .
ഋതുഭിഃ118 കുസുമൈഃ കീർണം തത്സദോ ഗഗനായതേ . . 10 9. .
തതഃ ശാല്യോദനം തൂർണം - - - - - - - - 119 .
തേന തേമൃതകല്പേന സർവ ഏവ ദ്വിജോത്തമാഃ .
ഭക്ഷ്യഭോജ്യാന്നപാനേന തതൃപുർലോകപൂജിതാഃ120 . .8.162.1 10 ..
തതഃ ശ്രുതിസുഖഃ പുണ്യോ രാക്ഷസാസുരവേജനഃ .
പുണ്യാഹശബ്ദഃ പ്രകൃതോ വിപ്രൈസ്ത്രൈലോക്യപൂരണഃ . . 111 ..
തതഃ സാമ്ബമശോകം തം സഹരം സഹ നന്ദിനാ .
കുസുമാക്ഷതസംയുക്തമാശീർഭിരഭിനന്ദ്യ ച . .1 1 2. .
മഹാന്തഃ സുസ്വനാഃ സർവേ ബ്രഹ്മസൂത്രജടാധരാഃ .
പ്രണമന്തോ വിരൂപാക്ഷം യയുർവിപ്രാ യഥാഗതമ് .. 113 . .

സുരാശ്ച പൂജിതാ ദാനൈർവാക്പ്രദാനൈശ്ച ശൂലിനാ .
യഥാഗതം121 ഗതാഃ സർവേ പരിവാര്യ ശതക്രതുമ്122 . . 1 14..
ഗണാശ്ച ഗണപാലേന123 പൂജിതാഃ സഗണാധിപാഃ .
യഥാവാസം യയുഃ സർവേ ഹർഷാദുദ്ധൂതവാസസഃ . . 11 5. .
അഹോ ദേവ്യാ ഹി സൗഭാഗ്യമഹോസ്യാ124 വല്ലഭോ ഹരഃ .
അഹോ ദേവസ്യ ദേവ്യർഥം സംഭ്രമോ ലക്ഷിതോ ഹി നഃ . .1 16 ..
യാ നൈവം125 ദയിതാ ഭർത്തുര്യഥേശസ്യ ഗിരേഃ സുതാ126 .
കഥം സാ സുഭഗാ നാമ സ്ത്രീത്വം ചാപി ബിഭർത്തി കിമ് . . 117 ..
- - - -- - - - - - - - -
115 പശുപാതേസ്ത്രൈലോക്യം - ഖ. . 116 ഹർഷം ജായതേ - ക. ഗ . 117 വാരീ - ഘ. . 118 ധാതുഭിഃ - ഘ. . 119 ഇതഃ പരം കതിപയോംശഃ ഖണ്ഡിതഃ . 120 തത്യപുർലോകപൂജിതാഃ - ക. ഖ. ഗ. . 121 പിതാമഹം - ക. ഗ. . 122 ശതക്രതു - ക.,... തു - ഗ. . 123 ഗണപാഃ സർവേ - കഃ ഗ. . 124.. തിസൗഭാഗ്യമഹോസ്യാ - ക., ഭി... - ഖ. . 125 നൈവ - ഗ. . 126 സുതാം - ക. ഗ. .
- - - -- - - - - - - - -

841
ഗിരിപുത്ര്യാ കൃതം മന്യേ തപഃ പരമഭാസ്വരമ് .
തപസാഭിജിതോ127 യസ്യാ വരദോ128 വൃഷഭധ്വജഃ . . 11 8. .
അഹോ സ്ത്രീണാം ബലം സൂക്ഷ്മം ദേവൈരപി സുദുർജയമ് .
യേന രുദ്രസമാ ഈശാഃ സ്ത്രീണാം വശ്യത്വമാഗതാഃ . . 119 ..
അന്യേ താനബ്രു◌ുസ്തത്ര മഹാത്മാനോ ഗണാധിപാഃ .
ദേവ ഏവൈഷ രൂപേണ ഭാര്യാ ഭൂത്വാവതിഷ്ഠതേ129 . . 8.162.120 . .
മാവമന്യത ദേവീം താം യോഗാത് കിം നാവബുധ്യഥ .
ഇത്യേവം ജല്പമാനാസ്തേ അന്യോന്യേന130 ഗണോത്തമാഃ131 .
ജഗ്മുഃ സ്വഭവനാന്യേവ ദീപ്യമാനാ യഥാഗ്നയഃ . . 121 . .
ദേവോപി നന്ദിനാ സാർധം സോമ്ബയാ132 ചാഭിരൂപയാ .
അശോകതരുകസ്യാധ ഉപവിഷ്ടോമ്ബികാർചിതഃ133 . . 122 . .
തതഃ പ്രണമ്യ134 വരദം135 സോമാ136 സോമവിഭൂഷണമ് .
ഉവാച വചസാം യോനിർഭൂതസംഘപതിം പതിമ് . . 123 . .

സുനിർവ്യതാസ്മി സംവൃത്താ ത്രിപുരാന്ധകസൂദന137 .
യന്മയാശോകതരുകഃ പുത്രഃ138 പ്രകൃതകഃ കൃതഃ . .1 24. .
സമസ്തവ്യസ്തമഖിലം ത്രൈലോക്യം ലോകഭാവന .
സമാഗതം ത്വത്പ്രഭാവാത് മമ പുത്രതരൂത്സവേ139 . 1 25. .
നൂനം മേ സുകൃതം ദേവ തപഃ പരമഭാസ്വരമ് .
ലബ്ധോസി യന്മയാ ദേവ സർവഭൂതപതിഃ പതിഃ .. 126 . .
ദേവൈര്യച്ചാപി140 മുഷിതമിഷ്ടപുത്രഫലം പുരാ141 .
തന്മേ സർവം142 വ്യപഗതം പ്രാപ്യാശോകതരും സുതമ് . .1 27. .
മത്തോ143 ധന്യതരാ ദേവ144 നാസ്ത്യന്യാ ത്രിദിവേ145 ങ്ഗനാ146 .
പതിർവ്രതപതിർവീര147 യസ്യാ മേ ത്വം മഹേശ്വര148 . . 1 28. .

- - - -- - - - - - - - -

127 നിർജിതോ - ഘ. . 128 വശഗോ - ഘ. . 129 ഭൂതാവതിഷ്ഠതേ - ക ഗ, ഭാര്യാഭൂതോ.. (?) . 130 അന്യോന്യം തു - ഘ. . 131 ദിവൗകസഃ - ഘ. . 132 സാമ്ബയാ - ക., സോമയാ - ഘ. . 133.. മ്ബികാശ്രിതഃ - ഘ. . 134 തതോ- ഭിപൂജ്യ - ഘ. . 135 വരദാം - ഘ. . 136 സോമം - ക. ഘ. . 137 ത്രിപുരാന്തക - ഘ. . 138 പുത്ര - ക. . 139 തരുപുത്രമഹോത്സവേ (?) . 140 ദേവൈര്യച്ചാത്ര - ഘ. . 141... മിഷ്ടം പുത്രഫലം - ഘ. . 142 സവ്യം (ത്യം) - ക. . 143 മയാ - ഘ. . 144 ദേവി - ക. . 145 ത്രിദിവോ - ഖ., ത്രിദിവാ - ഘ. . 146 ത്രിദിവാങ്ഗനാ - ഖ. .∫ 147 പതിതാ പതിവീരസ്യ - ഘ. . 148 മഹേശ്വരഃ - ക. ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

ഭവം ഭവാനീ പ്രീത്യൈവമുക്ത്വാ മുക്താവലീധരാ .
പപാത പദ്ഭ്യാം ദേവസ്യ നേത്രാസ്രാപൂരിതേക്ഷണാ . . 129. .
താമുത്ഥാപ്യ ഗിരീശസ്തു പരിഷ്വജ്യ ച പീഡിതമ്149 .
നിവേശ്യ - - - രുമൂരുഭ്യാം150 സസ്നേഹമിദമബ്രവീത്151 . . 8.162.130 ..
ദേവീ സതീ ച സാധ്വീ ച സഹധർമചരീ ച മേ .
ബ്രഹ്മണ്യാ ച ശരണ്യാ ച ത്വം മേ നിത്യം പ്രിയാ പ്രിയേ .. 131 . .
അകാര്യമപി കാര്യം ഹി അതോ152 ദേവി മയാ തവ .
കിം പുനര്യദ്യശോന്മിശ്രമീദൃശം153 ധർമസംയുതമ് . . 13 2. .

തർപിതാ ബ്രാഹ്മണാ ദേവി ദേവാശ്ച സഗണാസ്ത്വയാ .
ഗൃഹീതഃ പുത്രകശ്ചായം ത്വയാശോകതരുഃ പ്രിയേ .. 133 ..
ഏഹി ദേവി ഗൃഹാൻ യാമ സംപൂർണസ്തേ മനോരഥഃ .
ഭൂയഃ സുതം154 തം ദ്രക്ഷ്യാമഃ സ്തബകൈഃ സമലംകൃതമ് .. 1 34. .
ഇത്യുക്താ പതിനാ സാധ്വീ ഹർഷപൂർണമുഖേക്ഷണാ .
പ്രാഹേദം വചനം തത്ര ഹരിതം ഹരിണേക്ഷണാ155 . . 13 5. .
ഹരിണാക്ഷ സ്ഥിതമിഹ156 അമും157 പുത്ര സുപുത്രകമ് .
ഗോപായസ്വ ഹരേ യത്നാദ് ഗജാശ്വാച്ചാണ്ഡജാണ്ഡപാത് . .1 3 6. .
യദി വാപി ഭവേദേഷ സ്തബകൈഃ സമലംകൃതഃ .
അശോകപുത്രകോ മഹ്യം തദാ മാം ദ്രഷ്ടുമർഹസി .. 1 37. .
ഇതി സംദിശ്യ ഹരിതമുദ്ഭ്രാന്തഹരിണേക്ഷണാ .
സാപാങ്ഗചക്ഷുർവിക്ഷേപം കൃത്വോമാ പതിനാ സഹ .
വിവേശ സദനം ദേവീ പ്രഭേവാദിത്യമണ്ഡലമ് . . 1 38. .
ഇതി പശുപതിനാ സഹൈവ ദേവീ സുതമുപഗൃഹ്യ തരും ഹ്യശോകപോതമ്158 .
പ്രമുദിതഗണമധ്യഗാ വിവേശ സ്വഭവനമേവ തദാ പ്രഹൃഷ്ടചിത്താ . . 1 39..
ഇതി സ്കന്ദപുരാണേ അശോകതരുപുത്രഗ്രഹണേ ദ്വിഷഷ്ട്യുത്തരശതതമോധ്യായഃ

- - - -- - - - - - - - -

149 പരിഷ്വജ്യാവപീഡിതമ് - (?) , പീഡിതാം - ഘ . 150 മൂരുഭ്യാം (?) . - ക., വരശൂരാഭ്യാം - ഘ. . 151 സസ്നേഹാമിദമബ്രവീത് - ഖ. . . 52 കർതവ്യതോ (?) . 153 ദൃശസാ മിശ്രമീദൃശം - ഘ.,.. ഞ്ചേദൃശം - ഖ. . 154 ശു പ - ഘ. . . 155 ഹരിണേക്ഷണം - ഘ. . 156 സ്ഥിതിരിഹ - ഘ . 157... മുമം - ഘ. . 158 ഹ്യശോകവൃക്ഷമ് - ക ഖ. . 159 211 - ഖ., ഇതഃ പരം നിയമാനുഷ്ടാനമഹിമാഖ്യാനാത്മകാഃ കതിപയേധ്യായാഃ അധികാ ഘ .പുസ്തകേ .

- - - -- - - - - - - - -

843

വ്യാസ ഉവാച
ശാർവം തേജഃ സമാദായ വഹ്നിഃ കിം കൃതവാംസ്തദാ .
കഥം സ്കന്ദസ്സമുത്പന്നഃ കസ്□□□സ്ഥാനേ മഹാദ്യുതിഃ ..1..

സേനാപത്യേ കഥഞ്ചാസാവഭിഷിക്തഃ സുരോത്തമൈഃ .
കിമർഥമഭിഷിക്തശ്ച1 കസ്മിന്ദേശേപി വാ പ്രഭോ ..2..
താരകശ്ച കഥം തേന നിഹതോ രണമൂർധനി .
ഏതദിച്ഛാമ്യഹം വേത്തു ത്വത്പ്രസാദാന്മഹാമുനേ ..3 ..
ഇതി വിജ്ഞാപിതോ ധീമാൻ വ്യാസേനാക്ലിഷ്ടകർമണാ .
പ്രോവാച വദതാം ശ്രേഷ്ഠഃ പിതാമഹസുതസ്തദാ ..4..
സനത്കുമാര ഉവാച
അഥ ത്രൈലോചനം തേജഃ സുതസംകല്പസംഭവമ് .
ന ധാരയിതുമുത്സേഹേ ദീപ്തിമാനപി പാവകഃ ..5..
ദാഹാത്മകോപി ഭൂതാനാം ദഹ്യമാനസ്സ തേജസാ .
ഗങ്ഗാമഭ്യർഥയാമാസ ധാരണേ തസ്യ തേജസഃ ..6..
സാ തേനാഭ്യർഥിതാ ദേവീ ഹുതാശേന ത്രിലോകഗാ .
ഏവമസ്ത്വിതി സാശങ്കമുവാച മധുരസ്വരാ ..7..
തത്തേജോ ദേവദേവസ്യ തേജസ്വീ ഹവ്യവാഹനഃ .
തദാ സംക്രാമയാഞ്ചക്രേ ഗങ്ഗായാം യോഗമായയാ ..8..
ജ്ഞാത്വാപി ദുർധരം തത്സാ പ്രതിപേദേ വരാനനാ .
അർഥിപ്രണയനിർഭങ്ഗദോഷഭീതാ2 സരിദ്വരാ ..9..
അഥ സാ ക്ഷിപ്രമഭവന്മന്ഥരാലസഗാമിനീ .
പ്രഭാവാത്തേജസസ്തസ്യ ശ്യാമോന്മുഖപയോധരാ3 .. 8.163.10 ..
ഭിന്നാഞ്ജനരുചാ തന്വ്യാ4 രോമരാജ്യാ രരാജ സാ5 .
ഘനരാജ്യാ ഘനാപായേ ലേഖേവാനുഷ്ണദീധിതേഃ ..1 1..

- - - -- - - - - - - - -

1 കമർഥമഭിഷിക്തശ്ച - ക. . 2 പ്രണയി നിർഭങ്ഗദോഷഭീതാ - ക ഖ. . 3 ശ്യാമാമുഖപയോധരാ - ക. . 4 തന്വീ (?) . 5 ച - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

844

ജഗാമ ച തദാ ഗ്ലാനിം കിഞ്ചിദാവില്ലുതേക്ഷണാ .
നോപലേഭേ തദാ ദേവീ രതിം ശയ്യാസനേഷു ച . .1 2 ..
അമൃതസ്യന്ദിഭിഃ ശീതൈഃ6 സ്പൃഷ്ടാപി ശശിനഃ കരൈഃ .

മല്ലൗ7 സാ തേജസാ തേന ദഹ്യമാനാ തദാനഘാ8 .. 13 . .
 - - - - - - - - ശരസ്തമ്ബാഭിരാജിതേ .
സോത്സസർജ തദാ തേജോ ഹരസ്യോഗ്രം ശുഭേഹനി9 . . 14. .
ശരമധ്യാത് സമഭവദ് ബാലോ10 ബാലപരാക്രമഃ .
ഷഢ്വക്ത്രോ ദ്വാദശഭുജഃ സൂര്യകോടിസമദ്യുതിഃ . . 1 5..
സമിധ്യ വിധിനാ തത്ര പാവകം പാവകത്വിഷഃ .
വിശ്വാമിത്രസ്തദാ ചക്രേ ജാതകർമ സുജന്മനഃ .. 1 6..
കൃത്തികാസ്തം11 തദാ ദൃഷ്ട്വാ പ്രസ്നുതോരുപയോധരാഃ12 .
ആജഗ്മുരന്തികം തസ്യ - - - - - - - - .. 17. .
ഉപതസ്ഥുശ്ച തം വേദാസ്സോപവേദാസ്സസംഗ്രഹാഃ .
കലാ വിദ്യാശ്ച നിഖിലാ ലക്ഷ്മീർമേധാ സരസ്വതീ . .1 8..
കാന്തിർധർമോ ദയാ ക്ഷാന്തിർധൃതിർധൈര്യം പരാക്രമഃ .
യോഗസ്തേജോ ബല പ്രജ്ഞാ സ്ഥിതിഗാമ്ഭീര്യസത്ക്രിയാഃ .. 19 ..
അഥാതോ ധനുരാദായ ദിവ്യമദ്ഭുതവിക്രമഃ13 .
സന്ധായ ലീലയാ ബാണം സ മുമോച ഗിരൗ - - . .8.163.2 0 . .
പ്രോദ്ഭിന്നം സഹസാ തേന ഭൂഭൃതഃ ശിഖരോത്തമമ് .
പപാതാശു പരിത്രസ്തഭീതോദ്ഭ്രാന്തവിഹങ്ഗമമ് ..21 . .
തദ് ദൃഷ്ട്വാ മഹദാശ്ചര്യം സത്വാനാം തന്നിവാസിനാമ് .
വിസ്മയശ്ച ഭയഞ്ചൈവ യുഗപത് സംബഭൂവതുഃ . . 22 . .
അഥ പ്രേക്ഷ്യ ഭയം തസ്മാദാത്മനോ ബലസൂദനഃ .
മാതൄഃ സംപ്രേഷയാമാസ വിനാശായാമിതദ്യുതേഃ .. 23 ..
- - - -- - - - - - - - -
6 അമൃനസ്യന്ദനിഃശീതൈഃ - ക . 7 മല്ലേ - ഖ . 8 തദാനഘാഃ - ക. . 9 ഇതഃ പരം പത്രമേകം ഖണ്ഡിതം ക. പുസ്തകേ . 10 ബലോ - ഖ. . 11 കൃത്തികാസ്തേ - ഗ . 12 പ്രഗ്വം (പുത്രം) ചാരുപയോധരാഃ - ഖ . 13 ഘ പുസ്തകേ ഭിന്നക്രമമേതദാഖ്യാനമ് .
- - - -- - - - - - - - -

ആഗത്യ മാതരസ്തത്ര ദൃഷ്ട്വാ തം തേജസാം നിധിമ് .
തമേവ ശരണം ജഗ്മുസ്തത്തേജോഹൃതചേതസഃ . .24..

ആജഗാമ തതഃ ക്രുദ്ധഃ സഹ വ്രാതൈർദിവൗകസാമ് .

ഐരാവതഗജസ്കന്ധമാരൂഢഃ പാകശാസനഃ . .25..

ആഗച്ഛതഃ സുരാന്ദൃഷ്ട്വാ നനാദോച്ചൈർമഹാദ്യുതിഃ .

അഭ്യദ്രവച്ച സംക്രുദ്ധഃ സിംഹോ മത്താൻ ഗജാനിവ14 . .26. .

ബഭൂവുസ്തേന നാദേന മുഹുർമൂഢാ ദിവൗകസഃ .

അഭൂദൈരാവണസ്യാപി മദധ്വംസഃ15 കപോലയോഃ . .27. .

അർചീംഷി ച16 പ്രദീപ്താനി വിസസർജ സഹസ്രശഃ .

ത്രിലോചനസുതസ്തേഷാം സുരാണാം സുരദർപഹാ . . 28. .

അർച്ചിർഭിർഹതകാന്തീനി മുഖാന്യസുരവിദ്വിഷാമ് .

ബഭൂവുർഹിമദഗ്ധാനി സരോജാനി സരഃസ്വിവ17 . . 29..

അഥ വജ്രം സമാദായ ജ്വലിതം ജ്വലനദ്യുതേഃ .

രോഷാദാതാമ്രനേത്രാന്തോ വിസസർജ ശതക്രതുഃ . .8.163.3 0 . .

തേന വജ്രപ്രഹാരേണ സ ദ്വിമൂർത്തിസ്തദാഭവത് .

ദ്വാഭ്യാമപി ച മൂർത്തിഭ്യാമഭ്യധാവത് പുരന്ദരമ് . .3 1 . .

അഥ ദർപം വിഹായാശു പ്രണേമേ പാകശാസനഃ .

തേജസാം നിധയേ തസ്മൈ പ്രാഹ ചൈവം18 വിനിർജിതഃ19 . .3 2 . .

ഗൃഹാണ രാജ്യമപ്യേയത്20 പ്രാർഥനീയം മനസ്വിനാമ് .

ത്വമേവ യുക്തോ21 ലോകാനാം പാലനേ പാവകാത്മജ .. 33 . .

സത്ത്വപ്യന്യേഷു22 തേജസ്സു തമസാം23 വിനിഹന്തൃഷു24 .

അഗ്നാവേവ ഹവിഃ പുണ്യം ഹൂയതേ - - - - - . .34. . - - - -- - - - -- - .

പ്രാഹ പ്രഭവതാം ശ്രേഷ്ഠോ വിഹസ്യ വിബുധാധിപമ് . . 35 . .

- - - -- - - - - - - - -

14 മത്തഗജാനേവ - ഘ. . 15 സമദധ്വ (ത്വ) - ഖ. . 16 സ (?) . 17 സരേഷ്വിവ - ഖ. ഗ. . 18 ചേത്യം - ഗ., ചൈനം (?), ചേദം (?) . 19 വിനിർമിത - ഗ, ദിവി സ്ഥിത (?) - ഖ. . 20... മദ്ദൈവ - ഗ . 21 മുക്തോ - ഖ ശക്തോ - ഗ . 22 സത്ത്വപ്യേസു (ഷു) ച - ഖ . 23 തപസാ - ഖ . 24 വിനിവർതിഷു - ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

ശാധി ശക്ര ത്വമേവേദം രാജ്യം ചിരമഭീപ്സിതമ് .

അനേന ബഹുദോഷേണ നാഹമർഥീ പുരന്ദര . . 36 . .

നിശാമ്യ തദ്വചഃ ശ്രീമാൻ സ്കന്ദസ്യാക്ലിഷ്ടചേതസഃ .

അർഥവദ്വചനം ശ്ലക്ഷ്ണം പുനരാഹ ശചീപതിഃ . . 3 7. .

.

- - - - - - - - - - .. - - - - - - . . 3 8. .

ദർശയ നോ വിചിത്രാണി കാര്യജാതാന്യനേകധാ .

സംഗതാനി വിഭിന്നാനി - - - - - - - - .

ത്രൈലോക്യരാജ്യഗ്രഹണം സ്വനുബദ്ധമനവ്യയമ് .. 39 . .

ഏവമുക്തവതി പ്രാഹ സമ്ഭവത്യനലദ്യുതിഃ25 .

സ്നിഗ്ധഗമ്ഭീരയാ വാചാ സ്മിതപൂർവമിദം വചഃ . .8.163.40 . .

ന വിചാലയിതും ചേതഃ26 ശക്ര27 ശക്താ28 ഹഠാന്മമ29 .

ന വാരി സരിതാം പത്യുരലാതൈഃ സംപ്രതപ്യതേ . .41 . .

രാജ്യം രാജീവപത്രാക്ഷ ന ജാതു മനസാപ്യഹമ് .

ദോഷാണാം നിത്യമാവാസം30 കാമയേ31 പാകശാസന . .42 . .

തസ്യ തദ്വചനം ശ്രുത്വാ പുനർവക്തുമിയേഷ സഃ .

സുധാനിഷ്യന്ദിഭിഃ സ്കന്ദം സ്നപയന്നിവ ലോചനൈഃ . .43 . .

ആകരേ32 തേജസാം ശ്ലാഘ്യേ നൈതച്ചിത്രം ത്വയി പ്രഭോ .

ശക്താ ഏവം33 ന സജ്ജന്തേ ഭോഗേഷു സുമഹത്സ്വപി . .44. .

സേനാപത്യേഭിഷിച്യസ്വ സുരാണാമർഥസിദ്ധയേ .

വപുഃ (?) സംമാനയാമീഹ34 നാഹമാജ്ഞാപയേ വിഭോ35 . .45. .

അഥ തദ്വചനം ശ്രുത്വാ പുരുഹൂതം മഹാഭുജഃ .

ദ്വാദശാക്ഷഃ സഹസ്രാക്ഷമിദമാഹോരുവിക്രമഃ . .46 . .

മമ പ്രഭവതി ശ്രീമാൻ ലോകാനാം പ്രഭുരവ്യയഃ .

അനന്യഭൂരമേയാത്മാ വൃഷകേതുഃ പുരന്ദര . .47. .

- - - -- - - - - - - - -

25 ശമ്ഭവത്യനിലദ്യുതിഃ - ഖ. . 26 ചൈവ - ക. . 27 ശക്രഃ - ഗ. . 28 ശപ്താഃ (ക്തഃ) - ഗ. . 29 ശഠാ മമ - ഖ. ഗ. . 30 നിലയം നിത്യം - ഗ. . 31 കാമോയം - ഖ. . 32 ആധാരേ - ഖ. . 33 ഏവ - ഖ. . 34. മാഹം - ഖ,... മൃഹം - ഗ., നാജ്ഞാപകമഹം - ഖ . 35 പ്രഭോ - ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

തമാരാധ്യ പ്രഭും ഭക്ത്യാ ഗൃഹാണാജ്ഞാം ശതക്രതോ .
താമഹം പ്രതിപത്സ്യാമി36 യാമസൗ ദാസ്യതി പ്രഭുഃ ..48..
തസ്യാഭിപ്രായമാജ്ഞായ ദേവദേവോ വൃഷധ്വജഃ .
ആജഗാമ സപത്നീകോ ദിദൃക്ഷുസ്തനയം തദാ ..49..
സ്വാഹയാ സഹിതോ വഹ്നിർഗങ്ഗാ ച സരിതാം വരാ .
കൃത്തികാശ്ച സുസംഹൃഷ്ടാഃ ശ്വേതം ശിഖരിണാം വരമ് ..8.163.50..
യുഗപത്തേ തദാ തത്ര ശ്വേതസ്യ ശിഖരോത്തമേ .
ചിന്തയാമാസുരായാന്തഃ കന്നു സ്കന്ദോഭിയാസ്യതി ..51 ..
അഥ തേഷാമഭിപ്രായം ജ്ഞാത്വാ മതിമതാം വരഃ .
ഷോഢാ സമഭവത് സ്കന്ദോ യോഗീശോ ബലവത്തദാ ..52..
സ്കന്ദോഭ്യഗാന്മഹാദേവം വിശാഖോ ഹിമവത്സുതാമ് .
നൈഗമേഷോ യയൗ ഗങ്ഗാം വഹ്നിം ശാഖോ മഹാദ്യുതിഃ ..53..
സ്വാഹാം ജഗാമ സംഹൃഷ്ടഃ കാകപക്ഷധരോ ഗുഹഃ .
കൃത്തികാഃ37 ഷണ്മുഖഃ ശ്രീമാൻ വേഗാദഭിസസാര ച ..54..
മനോരഥാൻ സ സർവേഷാം ദേവദേവാത്മജഃ പ്രഭുഃ .
യുഗപദ്യോഗിനാമീശഃ പൂരയാമാസ മൂർതിഭിഃ ..55. .
അഥ തസ്മൈ ദദൗ ശമ്ഭുരസ്ത്രഗ്രാമം ചതുർവിധമ് .
സുധാകണപരിസ്രാവി ചൂഡാരത്നം ച പാർവതീ ..56..
സ്വമനോനിർമലാം ഗങ്ഗാ വിശുദ്ധാമമൃതോദ്ഭവാമ് .
ഏകാവലിം ദദൗ തസ്മൈ ഗുഹായോത്ഫുല്ലലോചനാ ..57. .
ദ്വിഷത്പ്രാണഹരാം ഗുർവീമമോഘാം ഹവ്യവാഹനഃ .
അർചിഷ്മതീം ദദൗ ചാസ്മൈ ശക്തിം ശക്തായ സൂനവേ ..58..
പതാകാം മഹതീം രക്താം ജ്വലത്പാവകസപ്രഭാമ് .
കിങ്കിണീനാദിതാം ദിവ്യാം പ്രാദാത് സ്വാഹാ മഹാത്മനേ ..59..
സുപുണ്യഗന്ധാമുത്ഫുല്ലാം സ്വരജഃപരിപിഞ്ജരാമ് .
കൃത്തികാശ്ച ദദുസ്തസ്മൈ38 മാലാമഞ്ചിതകേസരാമ് ..8.163.60 . .

- - - -- - - - - - - - -

36 പ്രതിവക്ഷ്യാമി - . 37 കൃത്തികാം - ക. ഖ . 38 ദദൗ തസ്മൈ - ക .

- - - -- - - - - - - - -

അഥാജഗ്മുഃ സുരാഃ സർവേ പിതാമഹപുരഃസരാഃ .
ശ്വേതാദ്രേഃ ശിഖരം രമ്യം വൃഷകേതും ദിദൃക്ഷവഃ . . 61 ..
താനാഗതാൻ സമം സർവാൻ തദാ തത്ര ദിവൗകസഃ .
ദൃഷ്ട്വാ സംഭാവയാമാസ മഹാദേവഃ പ്രസന്നയാ . .62 . .
പ്രണമ്യ ദേവദേവേശം39 ലബ്ധ്വാനുജ്ഞാം40 ദിവൗകസഃ .
ശിലാസു ശശിഗൗരീഷു നിഷേദുരമിതൗജസഃ . .63 . .
പ്രോത്തുങ്ഗശിഖരഃ ശ്വേതോ ദ്യുതിമാനപി ഭൂധരഃ .
തേജസാം സന്നിപാതേന ബഭൂവ ദ്യുതിമത്തരഃ . .64. .
അഥ പ്രചോദിതഃ സർവൈർവിബുധൈർവിബുധാധിപഃ .
വ്യജ്ഞാപയന്മഹാദേവം പ്രണമ്യ വദതാം വരഃ . . 65. .
താരകാഖ്യേന നോ ലക്ഷ്മീരാമൃഷ്ടാ41 പ്രസഭം പ്രഭോ .
വജ്രം വക്ഷഃസ്ഥലേ തസ്യ കഠിനേ കുണ്ഠതാം42 യയൗ .. 66 ..
ചക്രം ഹരേഃ സഹസ്രാരം ജ്വലിതം ജ്വലിതൗജസഃ .
ആസാദ്യ മൃദുതാം ഭേജേ കണ്ഠം തസ്യാമരദ്വിഷഃ .. 67. .
ദണ്ഡോ വൈവസ്വതസ്യാപി പ്രദീപ്താനലഭാസ്വരഃ43 .
അലാതമിവ തോയൗഘേ നിർവാണോ ദാനവോരസി . . 68 ..
സമരേ രിപുദുർവാരോ മഹാപാശഃ പ്രചേതസഃ .
തസ്യ കണ്ഠേ സമഭവന്മന്ത്രേണേവ വശീകൃതഃ44 .. 69. .
ഉത്പാട്യ45 പ്രസഭം തേന നന്ദനേ കല്പപാദപാഃ46 .
നിവേശിതാ യഥാകാമം സ്വഗൃഹോദ്യാനഭൂമിഷു ..8.163.70 ..
സമീപേ തസ്യ സാശങ്കസ്താലവൃന്തായതേനിലഃ .
സ്വപുഷ്പനികരൈർഭീതാ ഋതവസ്തമുപാസതേ . .71 . .
ഹവിർഭുജി ഹുതം ഹവ്യമാച്ഛിനത്തി ബലാദസൗ .
മിഷതാം സർവദേവാനാം ദേവദേവ ദിതേഃ സുതഃ . .72 . .

- - - -- - - - - - - - -

39 ദേവദേവായ - ക. ഖ. ഗ. . 40 ലബ്ധാനുജ്ഞാ - ക., ലബ്ധാനുജ്ഞാ - ഗ. . 41... രാമിഷ്ടാ - ക.,.. രാശിഷ്ടാ - ഗ. . 42 കുണ്ഠിതാം - ഖ., കുണ്ഠിതം (?) . 43 ഭാസുരഃ - വാ. . 44 വശീകൃതേ - ഖ. . 45 ഉത്പാട്യാപ്രസഭം ക. . 46 പാദപാൻ - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

അഭിഷിച്യ സുരാഃ സ്കന്ദം സേനാപത്യേ മഹാദ്യുതിമ് .

ജേതുമിച്ഛന്തി ദൈത്യേന്ദ്ര പ്രസാദാത്തവ ശങ്കര . .73 ..

ഏവം വിജ്ഞാപിതസ്തത്ര വജ്രിണാ വൃഷഭധ്വജഃ .

ദാദാവനുജ്ഞാം സ്കന്ദായ47 സേനാപത്യാഭിഷേചനേ . .74..

അഥ വിബുധസമൂഹൈർവന്ദിതോ വന്ദനീയോ

മദനതനുവിഹന്താ ബാലചർന്ദ്രാർധമൌലിഃ .

തനയമഭിസമീക്ഷ്യ സ്നേഹസzഫുല്ലനേത്രഃ

ശശികിരണസിതാദ്രേരാശു സോന്തർബഭൂവ ..75..

ഇതി സ്കന്ദപുരാണേ സ്കന്ദാഭിഷേകാനുജ്ഞാനേ ത്രിഷഷ്ട്യുത്തരശതതമോധ്യായഃ48

164 163

സനത്കുമാര ഉവാച

അഥ തേ സ്കന്ദമാദായ സുരാ ബ്രഹ്മപുരസ്സരാഃ .

സമന്തപഞ്ചകം പുണ്യമാജഗ്മുരമിതൗജസഃ . .1 ..

തസ്സ്തീരേ സരസ്വത്യാഃ പ്രാഗുദക്പ്രവണേ സമേ .

വിസ്തീർണേ ശ്വഭ്രപാഷാണ1 കണ്ടകോഷരവർജിതേ .. 2..

സ്കന്ദസ്യ2 പരിതഃ സർവേ തദാ സംഹൃഷ്ടചേതസഃ .

നിഷേദുസ്തേ സുരശ്രേഷ്ഠാ3 ജ്വലിതാനലവർചസഃ . . 3 . .

തത് പുണ്യമമരൈഃ പൃക്തം സ്ഥാനം പുണ്യതരം4 പുനഃ .

അഭൂദ് ഗാങ്ഗൈരിവാമ്ഭോഭിഃ സമേതം5 യാമുനം പയഃ . .4..

ആജഗാമാഥ തം ദേശം ക്ഷിതിർമൂർത്തിമതീ തദാ .

സ്കന്ദാഭിഷേകേ സഞ്ജാതേ ഹർഷസംഫുല്ലലോചനാ ..5 . .

അഥാസൗ ക്ഷിപ്രമഭവദ് ദേശഃ കനകബാലുകഃ .

വിചിത്രഃ പരിതശ്ചിത്രൈഃ സ്ഫുരദ്രത്നഗഭസ്തിഭിഃ ..6 .

- - - -- - - - - - - - -

47 സ്കന്ദസ്യ (?) . 48 211 - ഖ. പു. .

1 സ്വർണപാഷാണ - ഖ. . 2 സ്കന്ദഞ്ച (?) . 3 വിഷേദുരമരശ്രേഷ്ഠാ - ഖ. . 4 പുണ്യതമം - ക. . 5 സംപൃക്തം (?) .

- - - -- - - - - - - - -

850

അധ്യാസത മഹാത്മാനോ യം ദേശമപമത്സരാഃ .
നിരസ്തദുരിതഃ സോഭൂത്തത്ര7 തേഷാം വിഭൂതിഭിഃ ..7. .
അഥ സിംഹാസനം ദിവ്യം ശാതകുമ്ഭം സുസംസ്കൃതമ് .
ഗൃഹീത്വാ ഗിരിഭിഃ സാർധമാജഗാമ ഹിമലയഃ10 ..8..
രത്നൈരോഷധിഭിർഗന്ധൈഃ പൂർണാൻ പുണ്യൈശ്ച വാരിഭിഃ .
ആദായ കലാശാൻ ഹൈമാൻ ഫുല്ലാമ്ബുരുഹമാലിനഃ ..9..
ഉദന്വന്തഃ സുസമ്ഭ്രാന്താഃ പ്രചലന്മണികുണ്ഡലാഃ .
ആജഗ്മുസ്ത്വരിതാസ്തത്ര ഹാരവിഭ്രാജിതോരസഃ ..8.164.1 0..
ഗങ്ഗാ രത്നമ���ശ്ചാരൂൻ കലശാൻ11 സ്ഫുരിതത്വിഷഃ .
ഹൈമാമ്ബുജകൃതോത്തംസാൻ പൂർണാൻ പരമവാരിണാ ..1 1 ..
ഗൃഹീത്വാ സഹ സർവാഭിസ്സരിദ്ഭിസ്സരിതാമ്ബരാ .
ആജഗാമ തദാ ഹർഷാത് പ്രസ്ഖലന്തീ സമേഷ്വപി ..1 2..
അഭിഷേചനികാൻ കുമ്ഭാൻ ഗ്രാഹയിത്വാ സുസംസ്കൃതാൻ .
നാനാരത്നപ്രഭോദ്യോതപ്രതിരക്താർകദീധിതീൻ ..13 ..
ദേവീഭിഃ സഹ ബഹ്വീഭിരാജഗാമ ദിവൗകസാമ് .
ആക്രാമന്തീവ തേജാംസി തേജസാ സ്വേന പാർവതീ ..14..
അദ്ഭിഃ പരമപുണ്യാഭിഃ പൂർണാൻ രത്നാംശുമാലിനഃ .
കലശാൻ സ്ഫാടികാൻ ശുഭ്രാൻ12 ഗ്രാഹയിത്വാ സുസംസ്കൃതാൻ ..15..
മുകുടം ച മഹച്ഛ്രലാഘ്യം ദീപ്തിമച്ചാരുവിഗ്രഹമ് .
നാനാരത്നവിവിത്രാംശുസമൂഹസ്ഫുരിതോദരമ് . .16..
ഹാരഞ്ച നിർമലം13 ശുദ്ധം ശശാങ്കകിരണത്വിഷമ് .
കാന്തം മുക്താവിതാനഞ്ച14 ചേതോഹാരി സുനിർമലമ്15 . .17..
അഭ്യാഗമത്തദാ തത്ര പ്രഹൃഷ്ടോ യാദസാം പതിഃ .
ദാനവാധിപമാതങ്ഗവിഷാണോല്ലിഖിതാങ്ഗദഃ ..18..

- - - -- - - - - - - - -

6 അധ്യാസന്ത - ക. ഖ. . 7 ശശ്വത്തത്ര - ഖ., സശ്ച - ക . . 8 വിഭൂതയഃ - ക. ഖ . 9 ശാതകുമ്ഭസുസംസ്കൃതമ് - ക. . 10 ഹിമാചലഃ - ഖ. . 11.. ശ്ചാരുകലശാൻ - ഖ. . 12 സ്ഫാടികമയാൻ - ക. ഖ . 13 നിസ്തതം - ക, കാന്തമുക്താവിതാനഞ്ച - ഖ. . 14 ചേതസാം ഹാരനിർമലമ് - ക. ഖ, ഹാരി.? (?) . 15 നിർമലമ് - ക ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

851

രത്നാങ്ഗദാനി ചാരൂണി ദ്യുതിമന്തി ധനേശ്വരഃ .
സമാദായാഭ്യഗാത് സാരം സർവാസാമിവ സമ്പദാമ് . .1 9..
നിശാകരാംശുഗൗരാണി16 ദീർഘാണി രുചിമന്തി ച .
ആദായ രത്നദണ്ഡാനി ചാമരാണി നഹാദ്യുതിഃ17 .. 8.164.20 ..
വൈവസ്വതോപി സം18പൂർണശരച്ചന്ദ്രാംശുനിർമലമ് .
പ്രോദ്വഹൻ വക്ഷസാ ഹാരമാജഗാമ തദന്തികമ് . .21 ..
ആതപത്രാപദേശേന ദദൗ തസ്മൈ മഹാത്മനേ .
ഫലം സുരാധിപത്യസ്യ സമഗ്രമിവ വാസവഃ . .22. .
ഭൂഷയന്തസ്ത□□□സ്തത്ര ഖപുഷ്പാനേകരോദ്ഗമൈഃ .
ഋതവസ്തം തദാ ദേശമാജഗ്മുസ്തുഷ്ടചേതസഃ ..23 . .
അരുന്ധതീ ശചീ സ്വാഹാ സിനീവാലീ ഗിരീന്ദ്രജാ .
അദിതിർദേവമാതാ ച നിശാ സാനുമതിഃ19 കുഹൂഃ ..24. .
ഹ്രീഃ ശ്രീഃ പുഷ്ടിർദിശോ20 ദ്യൗശ്ച സുതാഃ സർവാഃ പ്രജാപതേഃ .
രാകാ ച ധിഷണാ ചൈവ സുരഭിർദേവയോഷിതഃ . .25. .
ഓഷധ്യോ മൂർത്തിമത്യശ്ച കൗശികോ വനദേവതാ .
അഹഃ കാഷ്ഠാ മുഹൂർതാശ്ച മാസാഃ സംവത്സരഃ കലാഃ . . 26..
ഐരാവണഃ സുപ്രതീകോ വാമനഃ കുമുദോഞ്ജനഃ .
പുഷ്പദന്തോ മഹാപദ്മഃ21 സാർവഭൗമശ്ച ദിഗ്ഗജാഃ .
ആഭിഷേചനികം സർവമുപനിന്യുർമഹാത്മനഃ22 .. 27..
ജ്വലിതവഹ്നിസമാനരുചോ ജടാഃ പരിനിയമ്യ ഹിമാചലവാസിനഃ .
തമഭിജഗ്മുരുദീർണതപോബലാ മുനിവരാ മുദിതാ ദഹനാത്മജമ് ..28 ..
വിബുധസദ്മരതാ ജ്വലിതൗജസസ്ത്രിദശവന്ദിതപാദസരോരുഹാഃ23 .
ഋഷിഗണാസ്ത്വരിതാഭിയയുർഗുഹം24 നിയമിതോർജിതനിത്യതപഃക്രിയാഃ25 . .29..

- - -- - - - - - - - - -

16 നിശാകരോംശുഗൗരാണി - ഖ. . 17 മഹാദ്യുതേ (തേഃ) - ക . 18 യത് - ക. . 19 സാനുമതീ - ക. . 20 ഹ്രീഃ പുഷ്ടിർവിദിശോ - ഖ. . 21 പുഷ്പദന്തഃ പുണ്ഡരീകഃ (?) . 22 അഭിഷേചനികീഃ സർവേ അപോ നിന്യുർമഹാത്മനഃ - ഖ. . 23. പാദവിവന്ദിസരോരുഹാഃ - ക . 24 ര്ഗൃഹം - ക. . 25 നിയമിതാ നിയതേന്ദ്രിയ.., - ഖ. .

- - -- - - - - - - - - -

സമുദിതാ മുദിതോത്സുകമാനസാഃ കമലയോനിസുതാശ്ച മഹൗജസഃ .
തമഭിജഗ്മുരുദാരയശോഭൃതസ്ത്രിനയനാത്മജമഗ്ര്യബലോദയമ് . .8.164.3 0 . .
അഭിയയുസ്ത്വരിതാ ഭുജഗേശ്വരാഃ സ്വഫണിരത്നമരീചിവിതാനിനഃ26 .
വിഷഭൃതോപ്യതിസൗമ്യവപുർധരാ ദഹനസൂനുമലംഘ്യപരാക്രമമ് .. 31 . .
ഉപയയുർഗരുഡാശ്ച വിമത്സരാ ഭുജഗരാജസുരൂഢബലോദയാഃ .
ദ്രുതതരം തരുണാർകസമദ്യുതിം പവനവേഗവിജിഹ്മിതപാദപാഃ . . 32 . .
നനൃതുരായതലോലവിലോചനാ വിവിധഭാവവിലാസരസാന്വിതാഃ .
പരമയൗവനരൂപഗുണാന്വിതാഃ27 പ്രമുദിതാഃ പരിതോപ്സരസോലസാഃ ..3 3 ..
വിവിധപുഷ്പരജോരുണമൂർത്തയഃ സുരഭിഗന്ധവഹാ വിവവുസ്തദാ .
വിരജസോതിതരാം മൃദുവൃത്തയോ28 വിബുധചിത്തസുഖാശ്ച സമീരണാഃ . .34..
ആഭിഷേചനികം കൃത്സ്നം വിധിം തസ്യ ബൃഹസ്പതിഃ .
സമിദ്ധ്യ ജ്വലനം സമ്യക് ചചാര ശരജന്മനഃ . .35 ..
ആശീർഭിരാശിഷാം ധാമ സമാശ്ലിഷ്യ ശിവാത്മജമ് .
സ്തുത്യം സ്തുതിഭിരഗ്ര്യാഭിസ്തുഷ്ടുവുർമുനയസ്തദാ ..36..
മങ്ഗലാനി ജഗുസ്തസ്യ ഗന്ധർവാ നാരദശ്ച യഃ .
പ്രതിസാര്യ തദാ വീണാം താരം രക്തമനാകുലമ് .. 37..
അഥ തം ദക്ഷിണേ പാണൗ ഗൃഹീത്വാ കൃതമങ്ഗലമ് .
ഗുരുഃ സിംഹാസനേ തസ്മിൻ പ്രാങ്മുഖം സംന്യവേശയത്29 . .38. .
അനാഹതാസ്തദാ വ്യോമ്നി നേദുരുച്ചൈർദിവൗകസാമ് .
ഭൃശം ദുന്ദുഭയശ്ചിത്രാഃ സമ്യക് ചേതോപഹാരിണഃ . .3 9 ..
മത്തദ്വിരേഫസംഗീതാഃ സ്വകിഞ്ജൽകാരുണത്വിഷഃ .
പുണ്യഗന്ധാ വിചിത്രാശ്ച നിപേതുഃ പുഷ്പവൃഷ്ടയഃ . .8.164.40 ..

ചതുർഭിർവദനൈഃ സ്കന്ദം സ്തുവൻ ഗീർഭിഃ പ്രജാപതിഃ .
ആദദേ കലശം പൂർവം പൂർണം പുണ്യേന വാരിണാ . .41 ..

- - - -- - - - - - - - - -

26 വികാശിനഃ - ച . 27 ഗുണാചിതാഃ - ഖ. . 28 മൃവിവിത്തദാ (?) - ക . 29 സന്യവേശയത് - ക. ഖ. ഗ. .

- - - -- - - - - - - - - -

853

സമാധായാമ്ബരം പീതം തതോ വിഷ്ണുഃ സമാദദേ .
കലശം കൗസ്തുഭമണേഃ പരാമൃഷ്ടം30 ഗഭസ്തിഭിഃ . .42..
തതഃ കേയൂരരത്നാംശുഖചിതം പാകശാസനഃ .
ഉത്തരീയം നിയമ്യാശു ജഗ്രാഹ കലശം തദാ ..43 ..
നിബധ്യ ശശിലേഖാങ്കാ ജടാ ജ്വലനപിങ്ഗലാഃ31 .
ജഗൃഹുഃ കലശാൻ രുദ്രാ ഭുജങ്ഗകൃതകങ്കണാഃ . .44. .
ബിഭ്രതോപി പരാം ദീപ്തിം സുഖസംസ്പർശമൂർത്തയഃ .
ആദിത്യാ32 ജഗൃഹുഃ പൂർണാൻ കലശാൻ പുണ്യവാരിഭിഃ ..45..
വസവോപി സുരേന്ദ്രാരിഗജദന്തക്ഷതോരസഃ .
ആദദുഃ കല[illegible]സ്തത്ര പൂർണാൻ പുണ്യേന വാരിണാ ..46. .
അശ്വിനാവപി പുണ്യാഭിഃ പൂർണാവദ്ഭിഃ സുസംസ്കൃതൗ .
ആദദാതേ തദാ കുമ്ഭൗ ഹൈമൗ രത്നാംശുമാലിനൗ ..47. .
കുമ്ഭാനാദദിരേ തത്ര ജ്വലനാ ജ്വലിതത്വിഷഃ .
ഹൈമാമ്ബുരുഹസംഛന്നാൻ ചിത്രാൻ രത്നഗഭസ്തിഭിഃ . .48. .
നാഗഗന്ധർവരാജാനോ ലോകപാലാ മരുദ്ഗണാഃ .
ഋഷയോ ബാലഖില്യാശ്ച33 പിതരഃ പതഗേശ്വരാഃ . .49. .
ധർമോ ധാതാ വിധാതാ ച കാലോ മൃത്യുർവസുന്ധരാ34 .
സന്ധ്യാ കാന്തിർധൃതിർമേധാ കീർതിർലക്ഷ്മീഃ സരസ്വതീ . .8.164.5 0 ..
സമുദ്രാസ്സരിതോ വേദാസ്തീർഥാനി ഗിരയോ ഗ്രഹാഃ .
കുമ്ഭാനാദദിരേ തത്ര പൂർണാൻ പരമവാരിണാ ..51 . .
അഥ തേ ഹൃഷ്ടമനസഃ പ്രഹൃഷ്ടം പാവകാത്മജമ് .
അഭ്യഷിഞ്ചൻ തദാ സർവേ സേനാപത്യേ മഹൗജസമ് ..52. .

ജയശബ്ദം തതശ്ചക്രുഃ സമം സർവേ ദിവൗകസഃ35 .

ജയിനഃ ശർവപുത്രസ്യ36 ഋഷയശ്ച സമാഗതാഃ ..53 ..

- - - -- - - - - - - - - -

30 പൃഷ്ടം - ക . 31 ജ (ജ്വ) ലജ്വലന പിംങ്ഗലാഃ - ക ഖ . 32 സൂര്യാശ്ച - ക ഖ. . 33 ബാലി- ഖില്യാശ്ച - ക. ഖ. ഗ. . 34 വസുന്ധരാഃ ക. ഖ. ഗ. . 35 സമ സർവദിവൗകസഃ - ക., സമമേവ ദിവൗകസഃ - ഗ. . 36 സർവഭൂതസ്യ - ഖ. .

- - - -- - - - - - - - - -

ജഗ്രാഹ മഘവാ തസ്യ37 ശ്വേതമാതപവാരണമ് .

സർവരത്നപ്രഭാവ്രാതവിതാനപരിവേഷവത് . .54. .

ദുധുവുശ്ചാമരൈർദീർഘൈഃ ശരച്ചന്ദ്രാംശുനിർമലൈഃ38 .

പരിതോ രത്നദണ്ഡൈശ്ച ലോകപാലാ മഹാദ്യുതിമ് . .55..

അമൃതാദുത്ഥിതം ദിവ്യമുപനീതം പ്രചേതസാ .

മൗലിമാരോപയാഞ്ചക്രേ39 സുതസ്യ ഹിമവത്സുതാ . .56. .

ഹേമാവദാതേ40 വിസ്തീർണേ ശശാങ്കകിരണദ്യുതിമ് .

തസ്യ വക്ഷഃസ്ഥലേ ഹാരം ബബന്ധ സരിതാം വരാ . .57. .

ഹാരേണാലംകൃതം വക്ഷഃ കിന്നു ഹാരോ ഗുഹോരസാ .

ഇതി തത്ര വിതർകോഭൂത്തദാ വിബുധസംസദി . .58. .

ആബബന്ധ മഹാബാഹോരങ്ഗദാനി സ്വലംകൃതാ41 .

ഭുജേഷു പാരണാലാനസ്തമ്ഭപീനേഷ്വരുന്ധർതാ42 . .59..

ദീപ്തിമാൻ പാവകസുതസ്തദാഭൂദ്ദീപ്തിമത്തരഃ .

സർപിഷാ ഹൂയമാനേന ജ്വലിതോഗ്നിരിവാധ്വരേ . .8.164.6 0 ..

ദദൗ തസ്മൈ ചതുർവക്ത്രഃ പ്രഭുഃ പ്രീതോ മഹാത്മനേ .

മഹാപാരിഷദാൻ ശൂരാൻ ബലിനഃ കാമരൂപിണഃ ..61 . .

ഘണ്ടാകർണം സുരക്താക്ഷം നന്ദിഷേണം ച ദുർജയമ് .

ചതുർഥം ബലിനാം ശ്രേഷ്ഠം ഖ്യാതം കുമുദമാലിനമ് . .62 . .

ദദൗ സ്ഥാണുർമഹാവീര്യം43 മഹാപാരിഷദം ക്രതുമ് .

സംപ്രവൃത്തേ തദാ ഘോരേ സംഗ്രാമേ താരകാമയേ ..63 ..

ക്രുദ്ധോ ജഘാന ദൈത്യാനാം യോയുതാനി44 ചതുർദശ .

വിബുധാശ്ച ദദുസ്തസ്മൈ സേനാം നൈർഋതസംകുലാമ് . . 64..
ദൈത്യയക്ഷക്ഷയകരീമജേയാം45 വിശ്വരൂപിണീമ് .
ദദൗ വൈവസ്വതസ്തസ്മൈ മഹാപാരിഷദാവുഭൗ ..65..

- - - -- - - - - - - - -

37... ന്തസ്യ - ക. ഖ. . .. 38 സരശ്ചന്ദ്രസുനിർമലൈഃ - ക. . 39... മാരോപമാമാസ - ഖ . 40 ഹൈമാവദാതേ - ഗ. . 41 സ്വലംകൃതാം - ക. ഗ . 42... നാലസ്തമ്ഭപീനേസ്വരുന്ധതീ - ക, കാല ... - ഖ . 43 മഹാവീര്യോ - ഖ. . 44 പ്രയുതാനി - ക. ഖ. . 45 മജേയം - ക. ഗ .

- - - -- - - - - - - - -

855

ഉന്മാഥഞ്ച46 പ്രമാഥഞ്ച മഹാവീര്യപരാക്രമൗ .
സുഭ്രാജം ഭാസ്വരഞ്ചൈവ ദദൗ സൂര്യോനുയായിനൗ . .66. .
കാർത്തികേയായ സംഹൃഷ്ടോ രണേ പരമദുർജയൗ .
കൈലാസശിഖരാകാരൗ ശ്വേതസ്രഗനുലേപനൗ ..67. .
ചന്ദ്രമാപി ദദൗ തസ്മൈ മണിം സുമണിമേവ ച .
ജ്വാലാജിഹ്വം തഥാ ജ്യോതിമാത്മജായ വിഭാവസുഃ . .68 ..
ദദൗ പരമസംപ്രീതഃ ശത്രുസൈന്യനിബർഹണൗ .
പരിഘം പടഹം47 ഭീമം ദഹാതിദഹനൗ തഥാ ..69. .
അംശോപ്യനുചരാൻ പഞ്ച ദദൗ സ്കന്ദായ ധീമതേ .
ഉത്ക്രോശം സത്വരഞ്ചൈവ വജ്രദണ്ഡധരാവുഭൗ ..8.164.70 ..
സുതായ ദേവദേവസ്യ ദദൗ പ്രീതഃ ശതക്രതുഃ .
ചക്രം വിക്രമകഞ്ചൈവ സംക്രമഞ്ചാതിദുർജയമ് . .71 . .
ദദൗ ജ്വലനപുത്രായ വിഷ്ണുഃ പ്രീതോ മഹായശാഃ .
വർദ്ധനം നന്ദനഞ്ചൈവ സർവവിദ്യാന്തഗാവുഭൗ48 . .72. .
സ്കന്ദായ ദദതുഃ49 പ്രീതാവശ്വിനൗ50 ച മഹാബലൗ .
കുന്ദരം കുമുദം ചോഗ്രം കുമുദഞ്ച മഹാബലമ് . .73 ..
ഡമ്ബരാഡമ്ബരൗ51 ചൗഭൗ ദദൗ ധാതാഗ്നിസൂനവേ .
വക്രാനുവക്രൗ ബലിനൗ മേഷാസ്യൗ52 ദുർജയൗ രണേ . .74. .
ദദൗ ത്വഷ്ടാ മഹാമായൗ സ്കന്ദായാനുചരാവുഭൗ .

സുവ്രതം സത്യസന്ധഞ്ച ദദൗ മിത്രോ മഹാത്മനേ ..75..
സുപ്രഭഞ്ച മഹാമായം ശുഭകർമാണമേവ ച .
പ്രാദാദ്വിധാതാ സ്കന്ദായ ശത്രുപക്ഷനിഷൂദനൗ ..76..
പാലിതകം മഹാവീര്യം കാലകഞ്ച മഹാബലമ് .
ദദൗ പാരിഷദൗ53 പൂഷാ സ്കന്ദായാമിതതേജസേ . .77..

- - - -- - - - - - - - -

46 പ്രമഥഞ്ച - ഗ. . 47 വടകം (ഹം) - ക, പട്ടഹം - ഖ . 48 വിദ്യോത്തമാബുഭൗ - ക. . 49 പ്രദദുഃ - ഖ. . 50 അശ്വിനൗ - ക . 51 ഡമ്ബരോദുമ്ബരൗ - ഖ. . 52 മേഘാസ്യൗ - ക ഖ. . 53 ച പാർഷദൗ - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

856

ബലഞ്ചാതിബലഞ്ചൈവ മഹാകായൗ മഹാബലൗ .
പ്രദദൗ കാർത്തികേയായ വായുഃ പ്രീതോ മഹാത്മനേ ..78 ..
ഘസഞ്ച പ്രഘസഞ്ചൈവ തിമിവക്ത്രൗ മഹോദരൗ54 .
ദദൗ ജ്വലനപുത്രായ വരുണഃ പാശധാരിണൗ ..79. .
സുവർചസം മഹാവീര്യം തഥാ ചാപ്യതിവർചസമ് .
ഹിമവാൻ പ്രദദൗ തസ്മൈ സ്കന്ദായാതിബലാവുഭൗ . .8.164.80 . .
കാഞ്ചനഞ്ച മഹാമായം തഥാ ജീമൂതമാലിനമ് .
ദദാവനുചരൗ മേരുരുഭൗ55 ജ്വലനസൂനവേ . .8 1 . .
സ്ഥിരഞ്ചാതിസ്ഥിരഞ്ചൈവ തഥാ പരിഷദാവുഭൗ .
പുനർദദൗ മഹാമേരുഃ സ്കന്ദായാമിതതേജസേ . .82 ..
ഉച്ഛ്രൃങ്ഗം ച വിശ്യങ്ഗം56 ച ശിലാപാഷാണയോധിനൗ .
പ്രാദാദ്വിന്ധ്യോ മഹാസത്വൗ സ്കന്ദായ ജ്വലിതൗജസേ ..83 ..
സംഗ്രഹം വിഗ്രഹം ചൈവ സമുദ്രശ്ച ഗദാധരൗ .
പ്രദദൗ കാർത്തികേയായ മഹാപാരിഷദൗ തദാ . .84. .
ഉന്മാദം57 പുഷ്പദന്തം ച ശങ്കുകർണഞ്ച ദുർജയമ് .
മഹാവീര്യാന്മഹാസത്വാൻ പ്രാദാത് പുത്രായ പാർവതീ ..85..
ജയം മഹാജയം ചൈവ ദദുർനാഗാ മഹാത്മനേ .
ദദൗ ച58 പരമപ്രീതഃ സ്കന്ദായ വൃഷവാഹനഃ ..86. .

ബഹൂൻപാരിഷദാഞ്ഛൂരാൻ സമരേ ദുർജയാൻപരൈഃ .
ഗജകർണം നികുമ്ഭഞ്ച പദ്മം കുമുദമേവ ച . .87. .
സനന്ദം ദ്വാദശഭുജം തഥാ കൃഷ്ണോപകൃഷ്ണകൗ59 .
കൃതഗ്രീവം കപിസ്കന്ധം കാഞ്ചനാക്ഷം ജലന്ധമമ് . .88 ..
അക്ഷിസന്തർദനം കുണ്ഠം60 പാർശ്വഗ്രീവം മഹോദരമ് .
ഏകാക്ഷം ദ്വാദശഭുജമേകപാദം61 മഹാജടമ് ..89..

- - - -- - - - - - - - -

54 സമുദ്രശ്ച ഗദാധരൗ - ഖ. . 55 ഉഭൗ - ക. ഖ . 56 ഉച്ഛ്രൃതം പാതിശൃങ്ഗം (?) - ക. . 57 ഉന്നാദം (?) . 58 സ - ഖ . 59 കൃഷ്ണാപകൃഷ്ണകൗ - ക. . 60 ക്രുഷ്ഠം - ഖ. . 61 ദ്വാദശഭജം വക്രതപാദം - ഖ .

- - - -- - - - - - - - -

857

സഹസ്രബാഹും വികചം വ്യാഘ്രാസ്യം ക്ഷിതികമ്പനമ് .
പൃഷ്ഠവക്ത്രം സുനാമാനം പാർശ്വാനനമഹാനനൗ .. 8.164.90 . .
പരിസ്രുതം കോകനദം പ്രിയമാല്യാനുലേപനമ് .
അജോദരം62 ഗജസ്കന്ധം സ്കന്ധാക്ഷം ശതലോചനമ് . .91 . .
ജ്വാലാജിഹ്വം കരാലം ച63 ശിതകേശം തതോദരമ്64 .
അഷ്ടജിഹ്വം ചതുർദംഷ്ട്രം മേഘനാദം പൃഥൂദരമ് ..92 ..
വിദ്യുദക്ഷം ധനുർവക്ത്രം65 ജരഠം66 മാരുതാശനമ .
ഉദരാക്ഷം ഝഷാക്ഷം67 ച വജ്രനാഭം ച സുപ്രഭമ്68 ..93..
സമുദ്രവേഗം ഗോകർണം ശൈലകമ്പനമേവ ച .
പത്രമേഷം പ്രബാഹും69 ച തഥാ നന്ദോപനന്ദകൗ . .94. .
ധൂമ്രം ശ്വേതം കലിങ്ഗം ച സിദ്ധാർഥം വരദം തഥാ .
പ്രിയകം70 ഗർദഭാസ്യം ച ഗോനർദം71 ഭൂതതാപനമ് ..95 ..
ആനന്ദം ച പ്രമോദം ച സ്വസ്തികം ധ്രുവകം തഥാ .
ക്ഷേപവാപം72 സുജാതം ച സിദ്ധയാത്രം മഹാവരമ് ..9 6 . .
ഗോവ്രജം കനകാപീഡം മഹാപാർശ്വം മഹോദരമ് .
ഗായനം ഹസനം ചൈവ ബാണഖങ്ഗധരം73 പ്രഭുമ് . . 97. .
വൈതാലിം ചാതിതാലിം ച തഥാ ശഠികവാതികൗ .

മാംസജം പങ്കദിഗ്ധം ച സമുദ്രോന്മാഥമവ്യയമ് ..98..

രണോത്കടം പ്രഭാസം ച ശ്വേതമൂർധാനമച്യുതമ് .

കാലകണ്ഠശരീരഞ്ച74 കുഷ്മാണ്ഡം ശത്രുതാപനമ് .. 99 ..

ഗോമായുവക്ത്രം ശ്യേനാസ്യം ഭൂതലോന്മാഥനം തഥാ .

യജ്ഞവാഹം പ്രവാഹം ച കാകാസ്യം കാകലോചനമ് ..8.164.1 00 . .

മഞ്ജുലം വക്രനാസം ച മഹാനാസം ഗജോദരമ് .

തുഹനം ച തുഹാനം75 ച ചിത്രദേവമജം76 ഖരമ് . . 101 . .

- - - -- - - - - - - - - -

62 അഞ്ജോദരം - ക. . 63 കരാലാസ്യം - ഖ . 64 നതോദരമ് - ഖ . 65 ധനുഷ്കണ്ഠ (?) - ക . 66 ജഠരം - ക. ഖ. . 67 മയാക്ഷം - ഖ . 68 വസുപ്രഭമ് - ഖ. . 69 പ്രവാഹ - ക. . 70 പ്രിയാക്ഷം (?) . 71 ഗോനർദം - ഖ. . 72 ക്ഷേമവാപം - ഖ . 73 പാണ്യോഃ ഖഡ്ഗധരം - ഖ. . 74 ബാലകണ്ഠശരീരഞ്ച - ഖ. . 75 തുദാനം - ഖ. . 76 ചിത്രദേഹമജം (?) .

- - - -- - - - - - - - - -

മധുരം സുപ്രസാദം ച കിരീടം ഭകുടോത്കടമ്77 .

വസനം മധുവർണഞ്ച78 കലശം കലശോദരമ് .. 102 ..

രേവന്തം79 മന്മഥകരം സൂചീവക്ത്രം ഗജാനനമ് .

ശ്വേതവക്ത്രം സുവക്ത്രം ച ചാരുവക്ത്രം ച പാണ്ഡരമ് . . 103 ..

കണ്ഠബാഹും സുബാഹും ച ബകം കോകിലകം തഥാ .

അചലം കനകാക്ഷം ച ബലാനാമഗ്രനായകമ് .. 1 04. .

സഞ്ചാരം ച കോകമുഖം ഗൃധ്രാസ്യം ജമ്ബുകം തഥാ .

ലോമശഞ്ച ജരാസ്യം ച ഉഷ്ട്രഗ്രീവം കമണ്ഡലുമ്80 . .1 05..

ദണ്ഡകം ദീർഘവക്ത്രം ച ഹംസവക്ത്രം മഹാബലമ് .

ടുണ്ഡുകം81 ശതപാദം ച ശതാക്ഷം ചാപപൃഷ്ഠക്രമ് . . 10 6..

ശിക്ഷകം ചാപവക്ത്രം ച ശാഖവക്ത്രം82 ച കുണ്ഡകമ് .

മഹായോഗാന്മഹാസത്വാൻ സതതം ബ്രഹ്മചാരിണഃ .. 1 07..

അപ്രധൃഷ്യാന്മഹാവീര്യാൻ സമരേ രിപുസൂദനാൻ .

നാനാശസ്ത്രപ്രഹരണാൻ നാനാരൂപാൻ മഹൗജസഃ . . 108 . .

നാനാവക്ത്രൈഃ പരിവൃതാൻ ഗണൈശ്ച ഗണനായകാൻ .

ഗജേന്ദ്രചർമവസനാൻ വ്യാഘ്രകൃഷ്ണാജിനാമ്ബരാൻ . . 10 9..
രക്തകേശാൻ ഹരിശ്മശ്രൂൻ മുണ്ഡാൻ ദിഗ്വാസസോപരാൻ .
ജടിനഃ പിങ്ഗനേ□□□□□ശ്ച ഭുജങ്ഗകൃതമേഖലാൻ .. 8.164.110 . .
പന്നഗാങ്ഗദിനഃ ശൂരാഞ്ഛ്വസദ്ഭോഗീന്ദ്രകുൺലാൻ .
പാവനൈഃ പരിദിഗ്ധാങ്ഗാൻ83 ഭസ്മഭിശ്ചന്ദ്രപാണ്ഡരൈഃ .. 11 1..
നൃത്യതോ വൽഗമാ□□□ശ്ച ഹാസോത്ഫുല്ലവിലോചനാൻ .
ഗണൈഃ പരിവൃതാനന്യൈർബഹുഭിർഗണനായകാൻ .. 112 . .
കൂർമകുക്കുടവക്ത്രൈശ്ച ശശഗോധാവൃകാനനൈഃ .
ഖരോഷ്ട്രാശ്വമുഖൈർഭീമൈർവരാഹമഹിഷാനനൈഃ . . 113 . .
- - - -- - - - - - - - - -
77 കിരീടമ (മു) കുടോത്കടമ് - ഖ. . 78 മധുപർണഞ്ച - ഖ . 75 ഏവന്തം - ഖ. . 80 കമണ്ഡലം (?) . 81 കൻഡുകം - ഖ. . 82 ശാഖാവക്ത്രം - ക. . 83 പരിദുഗ്ധാങ്ഗാൻ - ഖ. .
- - - -- - - - - - - - - -

859
മനുഷ്യമേഢവക്ത്രൈശ്ച84 ശ്വശൃഗാലമൃഗാനനൈഃ .
ഭീമൈർമകരവക്ത്രൈശ്ച ശിശുമാരരുഷാനനൈഃ .
മാർജാരവൃകവക്ത്രൈശ്ച85 ദീർഘവക്ത്രൈരവക്ത്രകൈഃ . .1 14..
ലകുലോലൂകചക്രാഹ്വശതപത്രനിഭാനനൈഃ .
ആഖുബഭ്രു വിഡാലാനാം തുല്യാസ്യൈ രിപുദുർജയൈഃ .. 11 5. .
ഛാഗമേഷമുഖൈശ്ചാന്യൈഃ ശുകകാരണ്ഡവാനനൈഃ .
ഋക്ഷശാർദൂലവക്ത്രൈശ്ച ദ്വിപിസിംഹാനനൈസ്തഥാ86 .. 11 6..
ഭീമൈർദ്വിരദവക്ത്രൈശ്ച87 തരക്ഷുവദനൈസ്തഥാ88 .
ഗരുഡക്രോഷ്ടുകാസ്യൈശ്ച കാകകോകിലവക്ത്രകൈഃ .. 1 17. .
ഗോവാനരമുഖൈശ്ചാന്യൈഃ89 ശ്യേനഗൃധ്രമുഖൈസ്തഥാ .
മഹാജഠരപാദാങ്ഗൈസ്താരകാക്ഷൈർമഹാബലൈഃ . .1 18 ..
പാരാവതമുഖൈശ്ചാന്യൈഃ കൃകവാകുമുഖൈസ്തഥാ .
ലാവതിത്തിരിവക്ത്രൈശ്ച കൃകലാസമുഖൈരപി .. 11 9..
പീതകൗശേയവാസോഭിശ്ചീരവൽകലധാരിഭിഃ .

ഫണീന്ദ്രാനഢഗാത്രൈശ്ച ചിത്രഗോനസകങ്കണൈഃ90 . .8.164.1 20 . .
സ്ഥൂലോദരൈഃ കൃശാങ്ഗൈശ്ച സ്ഥൂലാങ്ഗൈശ്ച കൃശോദരൈഃ .
ഹ്രസ്വഗ്രീവൈർമഹാകർണൈർനാനാവ്യാലവിഭൂഷണൈഃ .. 121 . .
ഗജേന്ദ്രചർമവാസോഭിഃ ശൂരൈഃ സമരദുർജയൈഃ .
സ്കന്ധവക്ത്രൈരവക്ത്രൈശ്ച പൃഷ്ഠാസ്യൈഃ സർവതോമുഖൈഃ . .1 22. .
നാനാകൃതിഭുജൈർവീരൈർനാനാഭുജഗഭീഷണൈഃ91 .
നാനാവേഷൈ92 മഹായോർഗർനാനാസ്ഥാനനിവാസിഭിഃ . . 123 . .
നാനാവസ്ത്രധരൈശ്ചാന്യൈ93 ര്നാനാമാല്യാനുലേപനൈഃ .
നാനാചർമാമ്ബരൈരന്യൈർനാനാഭരണധാരിഭിഃ ..1 24..
ഉഷ്ണീഷിഭിർമുകുടിഭിഃ കമ്ബുഗ്രീവൈഃ സുസംസ്ഥിതൈഃ .
കിരീടിഭിഃ പഞ്ചശിഖൈർജടാമുകുടധാരിഭിഃ ..1 25..

- - - -- - - - - - - - -

88 മേഷവക്ത്രൈശ്ച - ഖ, മൃഷ - ക. . 85 ശുകവക്ത്രൈശ്ച - ക. . 86 തരക്ഷുവദനൈസ്തഥാ - ക . 87 ദ്വീപിസിംഹാനനൈശ്ചൈവ - ക. . 88 ഭീമൈർദ്വിരദവക്ത്രകൈ. - ക. . 89 ഗോധാനരമുഖൈശ്ചാന്യൈഃ (?) . 90 ഗോനാസകങ്കണൈഃ (?) . 91 ഭൂഷണൈഃ (?) . 92 നാനാവേഗൈ - ഖ? . 93 നാനാവക്ത്രധരൈശ്ചാന്യൈ - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

ത്രിശിഖൈർദ്വിശിഖൈശ്ചാപി94 തഥാ സപ്തശിഖൈരപി .
ശിഖണ്ഡിഭിർദീർഘജടൈർമുണ്ഡൈഃ കപിലമൂർധജൈഃ .. 1 26..
ചിത്രാക്ഷകൈശ്ചിത്രമുഖൈശ്ചിത്രസ്രഗനുലേപനൈഃ .
ചിത്രാമ്ബരധരൈഃ വീരൈഃ സതതം പ്രിയവിഗ്രഹൈഃ95 . . 127. .
കൃഷ്ണനിർമാംസവക്ത്രൈശ്ച96 ദീർഘപൃഷ്ഠൈഃ കൃശോദരൈഃ .
സ്ഥൂലപൃഷ്ഠൈർമഹാഗ്രീവൈർലമ്ബോദരമഹോദരൈഃ97 ..1 28..
മഹാഭുജൈർമഹാവക്ത്രൈർഹ്രസ്വഗ്രീവൈഃ കൃശാനനൈഃ .
കുബ്ജൈഭ്ര ദീർഘജംഘൈശ്ച ഹസ്തികർണശിരോധരൈഃ . .1 29. .
ദീർഘോഷ്ഠൈർദീർഘജിഹ്വൈശ്ച98 ദീർഘാക്ഷൈർദീർഘനാസികൈഃ .
മഹാദംഷ്ട്രൈഃ സുദംഷ്ട്രൈശ്ച ചിത്രദംഷ്ട്രൈർമഹാബലൈഃ . . 8.164.130 . .

സുവിഭക്തശരോരൈശ്ച ദീപ്തിമദ്ഭിഃ സ്വലംകൃതൈഃ .
പിങ്ഗലാക്ഷൈർമഹാകർണ്ണൈഃ ശംകുകർണ്ണൈരകർണ്ണകൈഃ .. 131 ..
ദീർഘദംഷ്ട്രൈഃ പൃഥൂരസ്കൈഃ സ്ഥൂലോഷ്ഠൈ99ര്ഹരിമൂർധജൈഃ .
നാനാപാദോഷ്ഠദംഷ്ട്രൈശ്ച നാനാഹസ്തശിരോധരൈഃ . . 13 2..
നാനാചർമഭിരാച്ഛന്നൈർനാനാവാസോഭിരാവൃതൈഃ .
ഹൃഷ്ടൈഃ പരിപതദ്ഭിശ്ച നൃത്യദ്ഭിശ്ച മഹാരവൈഃ . .1 33 ..
ലമ്ബകർണ്ണൈർമഹോരസ്കൈർനീലകണ്ഠൈ100 സ്ത്രിലോചനൈഃ .
ശുകോദരനിഭൈഃ കൈശ്ചിത് കൈശ്ചിദഞ്ജനസന്നിഭൈഃ . .1 34..
ശ്വേതാങ്ഗൈർലോഹിതഗ്രീവൈഃ പിങ്ഗാക്ഷൈർഭീമദർശനൈഃ .
കല്മാഷപാണിപാദൈശ്ച ജാതീഹിങ്ഗുലകപ്രഭൈഃ101 . . 13 5. .
ചാമീകരാപീഡനിഭൈഃ102 ശ്വേതൈർലോഹിതരാജിഭിഃ103 .
രാജാവർത്തസവർണ്ണൈശ്ച104 മയൂരസദൃശപ്രഭൈഃ ..1 3 6. .
പാശോദ്യതകരൈഃ105 കൈശ്ചിദ് വ്യാത്തവക്ത്രൈ106 ര്മഹാരവൈഃ .
പിങ്ഗാക്ഷൈർനീലകണ്ഠൈശ്ച മഹാപരിഘബാഹുഭിഃ .. 137..

- - - -- - - - - - - - -

94 ശൈവ - ക. ഖ . 95 വിഗ്രഹപ്രിയൈഃ (?) . 96 നിർമാല്യവസ്ത്രൈശ്ച (?) . 97 പ്രലമ്ബോദരമേഹനൈഃ (?) . 98 ദീർഘജംഘൈശ്ച - ഖ. . 99 സ്ഥൂലാക്ഷൈ - ഖ. . 100. നീലകർണ്ണൈ. - ക., നീലകണ്ഠൈഃ - ഖ. . 101 ജാതിഹിങ്ഗു- ലകപ്രഭൈഃ - ഖ. . 102. പീതനിഭൈഃ - ഖ. . 103 ശ്വേതലോഹിതരാജിഭിഃ (?) . 104 ലാജാവർതസവർണ്ണൈശ്ച (?) . 105 പാദോദ്യതകരൈഃ - ഖ. . 106 വ്യാഘ്രവക്ത്രൈ - ക .

- - - -- - - - - - - - -

ശതഘ്നീശക്തിഹസ്തൈശ്ച ഗദാമുശലപാണിഭിഃ .
ശൂലാസിപാണിഭിഃ കൈശ്ചിന്മഹാകായൈർമഹാബലൈഃ 138 . .
ഭുശുണ്ഡീപ്രാസഹസ്തൈശ്ച വീരൈഃ പരശുപാണിഭിഃ .
പാശമുദ്ഗരഹസ്തൈശ്ച ചക്രതോമരപാണിമിഃ . . 139 .
ചിത്രായുധധരൈർവീരൈരാവൃണ്വദ്ഭിർദിശോ ദിശമ് .
ഘണ്ടാജാലവിനദ്ധാങ്ഗൈഃ കിംകിണീജാലധാരിഭിഃ . . 8.164.140 . .

വൃതാ ഗണൈർഗണാധ്യക്ഷാ മഹാസത്വൈർമഹാബലൈഃ .
ഉപതസ്ഥുർമഹാത്മാനം കാർത്തികേയം യശസ്വിനമ് . . 141 ..
മാതൃശ്ച പ്രദദൗ തസ്മൈ കൗശികീദേഹസംഭവാഃ .
മഹാബലാ107 മഹാസത്വാഃ സമരേഷ്വപരാജിതാഃ .. 142 ..
പ്രഭാവതീം വിശാലാക്ഷീം പലിതാം108 വൃഷനാസികാമ് .
ശ്രീമതീം ബഹുലാം സിംഹീം വിജയാം ബഹുപുത്രികാമ് . .143 . .
ഗോപാലീം സുപ്രഭാം ഷഷ്ഠീം ബൃഹദമ്ബാലികാം109 കൃശാമ് .
ജയാവതീം മാലതികാം ധ്രുവരത്നാം110 പ്രഭാകരീമ് .. 144..
സുപ്രഭാം വസുദാം111 ചൈവ വിശോകാം നന്ദിനീം തഥാ .
വജ്രചൂഡാം മഹചൂഡാം വജ്രനേമിം112 മഹാപ്രഭാമ് . . 145. .
അഞ്ജനീഞ്ച ഭരത്സേനാം കമലാക്ഷീം ശശിപ്രഭാമ് .
ശത്രുഞ്ജയാം മഹാനാസാം ക്രോധനാം ശലഭീം ഖഷീമ് . . 146..
മാധവീം ശുകവക്ത്രാഞ്ച കീർതിനേമിമനിന്ദിതാമ്113 .
ഗീതപ്രിയാം മഹാമായാം വായസീമമൃതാം സതീമ് . . 147. .
സരസ്വതീം ഭോഗവതീം സുഭ്രൂഞ്ച കനകാവതീമ് .
സുതാം ലക്ഷ്മീം വീര്യവതീം വിദ്യുജ്ജിഹ്വാം മഹാബലാമ് . . 148..
പദ്മാവതീം സുനക്ഷത്രാം കന്ദരാം ബഹുയോജനാമ്114 .
സന്താനികാം ശിവാം ചൈവ കമലാം മലദാമപി . . 149.

- - - -- - - - - - - - -

107 മഹബലമ് - ക. . 108 പാലിതാം - ക ഖ . 109 ബൃഹദത്പാലിശാ - ക . 110 ധ്രുവനന്ദാം - ഖ. . 111 വസുധാം - ഖ. . 112 വക്രനേമിം? - ഖ- . 113. മനന്ദതാമ് - ഖ . 114 ബഹുഭോജനാമ് (?) .

- - - -- - - - - - - - -

സുദാമാം ബഹുദാമാം ച സുപ്രഭാം ച യശസ്വിനീമ് .
നൃത്തപ്രിയാം വരാരോഹാം സിതോലൂഖലമേഖലാമ്115 .. 8.164.150 ..
ശതഘണ്ടാം ശതാനന്ദാം ശതനേത്രാം യശസ്വിനീമ് .
വപുഷ്മതീം ച ശീലാഞ്ച ഭദ്രകാലീഞ്ച ഭൈരവാമ് . .1 51 ..
സംഹാരികാം നിഷ്കുടികാം ഭൂതാം116 ചത്വരവാസിനീമ് .

സുമങ്ഗലാം സ്വസ്തിമതീം വൃദ്ധികാമാം ജനപ്രിയാമ് . . 152. .
ധനദാം സുപ്രദാം117 ചൈവ ഭവദാം സുഖദാമപി .
ഐലീം118 ഭേലീം സമേലീം119 ച വേതാലീം ജനനീം നിശാമ് ..153 ..
കണ്ഡൂം പിങ്ഗലികാം ചൈവ ദേവമിത്രാം യശസ്വിനീമ് .
ലമ്ബുഷീം120 സനകാം ചൈവ ചിത്രസേനാമഥാചലാമ് . . 1 54. .
കുകൂനികാം121 ശംഖിനികാം122 തഥാ ഝർഝരികാമപി123 .
കുണ്ഡാലികാം കോലവിലാം124 കണ്ഡരാഞ്ച ശതോദരീമ് . .1 55. .
ഉത്ക്വാഥനീം ജുരേലാഞ്ച125 മഹാവേലാം ച126 കങ്കണാമ് .
മനോജവാം കണ്ടകിനീം വിഘസാം പൂതനാം തഥാ .. 1 56. .
വൈശയാം127 ചർചികാം128 വാമാം ക്രോധനാം മുഖമണ്ഡികാമ് .
മണ്ഡോദരീം ച ടുണ്ഡാഞ്ച കോടരാം മേഘവാസിനീമ് . . 1 57..
സുഭഗാം ലമ്ബിനീം ലമ്ബാം വാമധൂലീം129 വികത്ഥനാമ് .
ഊർധ്വവേണീധരാം ചൈവ ലലാടനയനാം തഥാ . .1 58 . .
പൃഥുബർഹാം മഹാകായാം മധുകുമ്ഭാം തഡിത്പ്രഭാമ് .
മന്ഥാനികാമുന്മനികാം ജരായും ജർജരാനനാമ് . . 1 59..
ഖ്യാതാം ദഹദഹാം ചൈവ തഥാ ധമധമാമപി .
ഖടംഖടാം130 മഹാവീര്യാം വൃഷണാം മണിതുണ്ഡികാമ് .. 8.164.160 ..
ബദ്ധവേണീം131 ധരാധാരാം പിങ്ഗാക്ഷീം ലമ്ബകർണികാമ് .
ആമോദാം ച പ്രമോദാം ച തഥാ ലമ്ബപയോധരാമ് . . 161 ..

- - - -- - - - - - - - -

115 ശ്വേതോലൂഖലമേഖലാമ് - ഖ . 116 ഭ്രാ? - ഖ . 117 സു 1ധാം - സ . 118 വേലീം - ഖ. . 119 സമേലിം - ക? . 120 ലമ്ബുസീം - ക. ഖ. . 121 കുക്കൂണികാം - ഖ. . 122 ശംഖനികാം - ഖ. . 123 ജമ്ഭനികാമപി - ഖ! 124 കോലവികാം - ഖ. . 125 ജരേല്ലാഞ്ച - ക . 126 മഹാവേശാം ച - ഖ. . 127 വൈശായാം - ക, 128 ച ദ്രുഹാം - ഖ. . 129 ശതധൂലിം (?) - ക . 130 ഖട്വഖടാം - ഖ. . 131 ബഹു (ഊർധ്വ?) വേണീം - ഖ .

- - - -- - - - - - - - -

ശശോലൂകമുഖീം കൃഷ്ണാം ഖരജംഘാം മഹാരവാമ് .
ശിശുമാരമുഖീം ശ്വേതാം ലോഹിതാക്ഷീം വിഭീഷണാമ് . .162..

ജടാലികാം കാമചരീം132 ദീർഘജിഹ്വാം ച ലോലുപാമ് .
കനേലികാം133 വാസനികാം മുകുടാഞ്ച മഹാബലാമ് . . 163 ..
ലോഹിതാക്ഷീം134 മഹാകായാം ഹരിപിണ്ഡീഞ്ച ദുർജയാമ് .
പശുദാം വിത്തദാം വീരാമങ്ഗദാഞ്ച മഹബലാമ് . . 164. .
പയോദാം ഗോപ്രദാം ശംഖാം സുനിഷണ്ണാം തരസ്വിനീമ് .
പ്രതിഷ്ഠാം സുപ്രതിഷ്ഠാം ച രോചമാനാം സുരോചനാമ് . .1 65..
ഗോകർണീമശ്വകർണീഞ്ച സശിരാം135 ഖരികാം തഥാ .
കചക്രചാം മേഘരവാം മേഘമാലാം വിരോചനാമ് . . 166 . .
ഏതാ136ശ്ചാന്യാശ്ച137 ബഹുലാ മാതരോ138 മാരുതസ്യദാഃ .
ഏകാക്ഷരാം139 സുഗന്ധാം140 ച കൃഷ്ണകർണീം ച ദാരുണാമ് ..1 67..
ക്ഷുരകർണീം ചതുഷ്കർണീം കർണപ്രാവരണാം തഥാ .
ചതുഷ്പഥനികേതാം ച ഗോകർണീം മഹിഷാനനാമ് ..1 68 . .
ഖരകർണീം മഹാകർണീം ഭേരീസ്വനമഹാസ്വനേ .
ശംഖകുംഭശ്രവാം141 ചൈവ സംഗ്രാമേഷ്വപരാജിതാമ് . .1 69..
ഗണാം142 ച സുഗണാം ചൈവ തഥാ വാതീം143 ച കാമഗാമ് .
ചതുഷ്പഥരവാം144 ചൈവ ഭൂതിനീം വന്യഗോചരാമ്145 . .8.164.170 . .
കാർത്തികേയാനുയായിന്യോ നാനാരൂപാഃ സഹസ്രശഃ .
ദീർഘദന്ത്യോതിനഖ്യശ്ച146 ദീർഘവക്ത്രാതിഭീഷണാഃ147 ..171 ..
ചതുരാ148 മധുരാശ്ചൈവ യൗവനസ്ഥാഃ സ്വലംകൃതാഃ .
മാഹാത്മ്യേന ച സംയുക്താഃ കാമരൂപാ മഹാബലാഃ ..172. .
നിർമാംസഗാത്ര്യഃ ശ്വേതാശ്ച ജാമ്ബൂനദസമപ്രഭാഃ .
കൃഷ്ണാ ജീമൂതവർണാശ്ച ധൂമ്രകേശ്യോ മഹാഭയാഃ . .173 ..

- - - -- - - - - - - - -

132 കാമചരാം - ക. . 133 ക്രമേലികാം (?) . 134 രോഹീതാക്ഷീം (?) . 135 സസിരാം - ഖ. . 136 ഏതാം - ക. . 137. ശ്ചാന്യാശ്ച - ക. . 138 മാരുതോ - ഖ. 139 ഏകാക്ഷദാം - ഖ. . 140 യുഗന്ധാം - ഖ. . 141 കുമ്ഭസ്രവാം - ക ഖ. . 142.. ഗണാം - ക. . 143 വാപീം - ഖ. . 144 ചതുഷ്പഥരതാം - ഖ. . 145 വാ(ധാ)ന്യഗോചരാമ് - ക. . 146 തിനഖ്യശ്ച - ക. . 167 ശ്ച ദാരുണാഃ -ഖ. . 148 ചര ശ്ച - ഖ .

- - - -- - - - - - - - -

അസുരാണാം മഹാദംഷ്ട്രാ ദീർഘദംഷ്ട്രാഃ സിതാമ്ബരാഃ .
ഊർധ്വകർണോധരാശ്ചൈവ പിങ്ഗാക്ഷ്യോ ലമ്ബമേഖലാഃ 149 ..174..
ലമ്ബോദര്യോ വിലമ്ബോഷ്ഠ്യോ ലമ്വകർണപയോധരാഃ .
താമ്രാക്ഷ്യസ്താമ്രവക്ത്രാശ്ച ഹര്യക്ഷ്യോ150 ഹരിമൂർധജാഃ . .175..
വൃക്ഷചത്വരവാസിന്യശ്ചതുഷ്പഥനികേതനാഃ .
ഗുഹാശ്മശാനവാസിന്യഃ ശൈലപ്രസ്രവണാലയാഃ ..176 ..
നാനാഭരണധാരിണ്യോ നാനാസ്രഗനുലേപനാഃ .
നാനാവസ്ത്രാണി ബിഭ്രത്യോ നാനായുധധരാസ്തഥാ151 .. 177. .
ഏതാശ്ചാന്യാശ്ച സംഹൃഷ്ടാ152 ദദൗ സ്കന്ദായ കൗശികീ .
വൈജയന്തീം ദദൗ തസ്മൈ മാലാമഞ്ചിതകേസരാമ് . . 178. .
വിഷ്ണുർവിവിധഗന്ധാഢ്യാമുത്ഫുല്ലാം ചാരുദർശനാമ്153 .
വാസസീ വിരജസ്കേ ച തരുണാർകസമപ്രഭേ . . 179. .
സംപ്രീതാ പ്രീതമനസേ154 ദദൗ സ്കന്ദായ പാർവതീ .
കമണ്ഡലും സുധാവാരിസംപൂർണമമൃതോദ്ഭവമ് ..8.164.1 80 . .
ദദൗ പ്രീതാ കുമാരായ ഗങ്ഗാ ഗമ്ഭീരചേതസേ .
ഗരുത്മാൻ ദയിതം പുത്രം ചിത്രബർഹം ശിഖണ്ഡിനമ് . .181 . .
ദദൗ സ്കന്ദായ സംപ്രീതോ ബലിനം കാമരൂപിണമ് .
താമ്രചൂഡമദാദ്വീരമരുണശ്ചരണായുധമ് . . 182 . .
ഭവവീര്യജവോപേതം സ്കന്ദായ പ്രിയദർശനമ് .
മഹാഭാരസഹം ഛാഗം കാമഗം കാമരൂപിണമ് .
പ്രദദൗ വരുണസ്തസ്മൈ സ്കന്ദായ ബലവത്തരമ് ..18 3 . .
ബ്രഹ്മണ്യായ ദദൗ ബ്രഹ്മാ മേധ്യം കൃഷ്ണാജിനാമ്ബരമ് .
പ്രമദാഹാവവിഭ്രാന്തം155 ലോചനോദരസന്നിഭമ് . . 184. .
തേജസാം നിധയേ തസ്മൈ ദദൗ ദണ്ഡം ബൃഹസ്പതിഃ .
സ്കന്ദായ പരമപ്രീതശ്ചാരുചാമീകരസ്രജമ് . . 1 85..

- - - -- - - - - - - - -

149 ലമ്ബുമേഖലാഃ - ഖ. . 150 ഹര്യക്ഷാ - ക. 151. സ്തദാ - ക. . 152 ബിഭ്രത്യോ - ക .
153 ...ലോചനാമ് - ക. . 154 പ്രീതമനസാ - ക. . 155 വിഭ്രാന്തം - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

സേനാപതിം തമഭിഷിച്യ ഹുതാശപുത്രം
സമ്യക് പ്രഹൃഷ്ടമനസോ വിബുധാഃ സമേതാഃ .
ദൈത്യേശ്വരസ്യ നിധനായ മഹാപ്രഭാവാ
യാത്രാം സുരാരിജയിനീ156 സഹിതാഃ പ്രചക്രുഃ157 . . 18 6. .
ഇതി സ്കന്ദപുരാണേ സേനാപത്യാഭിഷേകേ ചതുഃഷഷ്ട്യുത്തരശതതമോധ്യായഃ

165 164

സനത്കുമാര ഉവാച
സ്കന്ദം പുരോധായ സുരാഃ സമസ്താഃ സന്നാഹയാമാസുരനീകമാശു .
ആഹത്യ ഭേരീഃ ശതശോ മഹദ്ഭിർദണ്ഡൈർദൃഢം ഹാടകരത്നചിത്രൈഃ . . 1 . .
ദിഗ്വാരണാൻ ഭൂധരകൂടകല്പാൻ മന്ദാകിനീവാരിഭിരാപ്ലുതാങ്ഗാൻ .
ആനായ്യ ഗന്ധൈർവിവിധൈശ്ച മാല്യൈരഭ്യർച്ചയാഞ്ചക്രുരനീകമുഖ്യാഃ ..2. .
ചിത്രാണി വർമാണി തതോ ബബന്ധുർബദ്ധ്വാ1 പ്രയത്നാതിശയേന കക്ഷേ2 .
തേഷാം സുയത്നാദ്3 ഗജവാജിമുഖ്യാന ഹൈമാനി യന്ത്രാണി തയായുധാനാമ് . . 3 .
.
ചിത്രാഃ സമുച്ഛിശ്രിയിരേ4 പതാകാ ധ്വജാശ്ച ചാമീകരചാരുദണ്ഡാഃ .
ക്ഷുരപ്രമാലാ വിവിധാ ബബന്ധുഃ പക്ഷേഷു5 ഘണ്ടാശ്ച സമാസസർജ്ജുഃ6 . .4. .
രഥഞ്ച കാർതസ്വരചാരുചക്രം7 സാംഗ്രാമികം രത്നമരീചിചിത്രമ് .
സംയോജയാമാസുരുദാരവേഷൈഃ പ്രഹൃഷ്ടചിത്തൈഃ ഖഗമൈസ്തുരങ്ഗൈ ദ്വേ
. .5. .
പര്യച്ഛമമ്ഭോരുഹഗർഭഗൗരം ബബന്ധ ശക്രഃ കവചം മഹാർഹമ് .
വക്ഷസ്യഭേദ്യേ ഹരിചന്ദനാക്തേ വജ്രപ്രഭാപ്രജ്വലിതപ്രകാശമ് . . 6 . .
ബബന്ധുരുച്ചൈർവിനിയമ്യ പിങ്ഗാ ജടാ ഭുജങ്ഗൈർബൃഹതീഃ ശ്വസദ്ഭിഃ .
ചിത്രാണി ഹൃഷ്ടാഃ കവചാനി രുദ്രാ വക്ഷസ്സു ദൈത്യദ്വിപവിക്ഷതേഷു . .7. .
ചിത്രം ദധാനഃ9 കവചം മഹാദ്യുതിർനിബദ്ധനിസ്ത്രിംശതലാങ്ഗുലിത്രവാൻ10 .
ബിഭ്രദ്ധനുഃ സജ്ജമപീഢപൗരുഷോ ജഹൗ ശശാങ്കഃ സഹജാം ന സൗമ്യതാമ് . .8. .
- - - -- - - - - - - -
156 ദമനീം - ക. ടി. . 157 പ്രജഗ്മുഃ - ക. ഖ. .
1 ബുധ്വാ - ക ഖ. . 2 കക്ഷ്യേ - ക. ഖ. 3 സയത്നാ (?) . 4 സമുച്ചിച്ഛ്രിയിരേ - ക . 5

വക്രേഷു - ക. . 6 സമാസസർജുഃ - ക ഖ. . 7 കാർതസ്വനചാരുചക്രം - ക. ഖ. . 8 പ്രയച്ഛ - ക. ഖ. . 9 ബധാന - ഖ . 10 ലതാങ്ഗുലിത്രവാൻ - ഖ. .
- - - -- - - - - - - - -

യത്നാദ് ബന്ദ്ബധുഃ കവചാനി സൂര്യാഃ കിഞ്ചിത്പ്രദീപ്താനി തദാ സ്വദീപ്ത്യാ11 .
ലൗഹാന്യഭേദ്യാനി12 ശരൈഃ പരാസ്തൈശ്ചാരൂണി ചാമീകരചിത്രിതാനി ..9. .
നിബദ്ധഭാസ്വത്കവചഃ സുധന്വാ13 സുപീനനിസ്ത്രിംശനിബദ്ധപാർശ്വഃ .
ഗൃഹീതദണ്ഡോ വിനിബദ്ധമൗലിർഭയാനകോഭൂത് സുതരാം യമോപി . . 8.165.10 ..
രുചാ പരീതഃ പരയാതിമാത്രം സ്ഫുരന്മുഹുഃ പ്രോന്നതപൂർവകായഃ .
പരാഭവം വിദ്വിഷതാം സമാജേ പ്രചേതസഃ ഖ്യാപയതീവ പാശഃ . . 11 ..
ദൃഷ്ടിം ധനേശോപി ഹുതാശപിങ്ഗാം ദധദ് ഗദായാം പരിഘോരുബാഹുഃ .
ഈശപ്രസാദേന നിജേന14 വേതി സുരദ്വിഷാമാഹനനേ വിനാശമ് ..1 2. .
സൈന്യേഥ ദേവദ്വിഷതാം നിപേതുരുൽകാഃ സ്ഫുരദ്വഹ്നികണാ ബൃഹത്യഃ .
വിനാ ഘനൈർവ്യോമ രരാസ ഭീമം സവൃക്ഷശൈലാ വിചചാല ചോർവീ . . 13 . .
രജോ നഭസ്തഃ പരിതഃ പപാത വാതേരിതം രാസഭപൃഷ്ഠധൂസ്രമ്15 .
ധ്വജാ നിപേതുർദൃഢഹേമദണ്ഡാ രക്താമ്ബുവൃഷ്ടിം സസൃജുഃ പയോദാഃ ..14. .
മുഹുർമുഹുർദൈന്യപരിതചിതാഃ കദുഷ്ണമസ്രം16 മുമുചുസ്തുരങ്ഗാഃ .
കപോലഭിത്തീഃ17 പ്രജഹൗ ഗജാനാം മദശ്ച പാരാവതകണ്ഠനീലഃ . . 15 . .
സ്ഥാനേഷു ദീപ്തേഷു വിനേദുരുച്ചൈർദീപ്തസ്വരാഃ പക്ഷിമൃഗാശ്വസംഘാഃ18 .
പ്രസാദമാലാഃ19 പരിതോ വിമൃദ്നൻ വവൗ20 വിവൃദ്ധഃ21 പരുഷോ നഭസ്വാൻ .. 1 6..
സേനാ പ്രഹൃഷ്ടാ മഹതീ സുരാണാമഭ്യായയൗ ദൈത്യപതിം രരാണാ22 .
ദൈത്യോപി ദേവാഗമനം വിദിത്വാ സന്നാഹയാമാസ23 തദാ സ്വസൈന്യമ് . .17. .
സൈന്യാനി താനി24 ത്രിദശാസുരാണാമന്യോന്യമാസേദുരുദായുധാനി .
ക്ഷുബ്ധാന്യതീവ പ്രലയേ മഹാബ്ധേഃ25 പൂർവാപരാണീവ തദാ ജലാനി .. 18. .
നിശാമ്യ ദൈത്യാ രണതൂര്യനിസ്വനം പ്രരൂഢഗർവാ ബലിനോ ജയോത്സുകാഃ .
അതിപ്രഹർഷാദസമാപ്തമങ്ഗലാ ഗൃഹീതശസ്ത്രാഃ സമരായ നിര്യയുഃ .. 1 9..
രഥാശ്വപാദാതസമുദ്ധതം26 രജോ രണാജിരേ വാനരകണ്ഠധൂസരമ് .
സ്വനശ്ച തേഷാമതിദാരുണോ മഹാൻ നഭസ്തദാ വ്യാപ ദിശശ്ച സർവതഃ . .8.165.20 . .

- - - -- - - - - - - - -

11 സ്വദീപ്തീ - ക. . 12 ലോഹാന്യഭേദ്യാനി - ക. ഖ . 13 സുധർമാ - ക. . 14 ജിനേന - ക. . 15. ധോസ്ര - ക, ..ധൗസ്രം - ഖ. . 16 സാസ്രം - ക. . 17 കപോലഭിത്തീ - ക., ഭിത്തൗ - ഖ. . 18 പക്ഷിമൃഗാശ്ച സംഘാഃ - ക. ഖ. . 19 മാലാ - ക ഖ- . 20 ബഭൗ - ക. ഖ. . 21 വിബദ്ധഃ - ഖ . 22 രണായ - ഖ., സുരാണാ - ക. . 23 സമാഹ്വയാമാസ - ക. . 24 സൈന്യേ ഹി താനി - ക. ഖ. . 25 മഹോദധേഃ - ക. ഖ. . 256 പാദാതിസമുദ്ധതം - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

867

സമുദ്യതൈർദാനവദേവതായുധൈർധ്വജൈഃ പതാകാതപവാരണൈസ്തഥാ .
ബഭൗ സവിദ്യുച്ഛശിശക്രകാർമുകം27 സഹംസപംക്തീവ തദാ നഭസ്തലമ് . .21 ..
ശസ്ത്രാണി ഗാത്രേഷു തനുത്രവത്സു നിപാത്യമാനാനി പരസ്പരസ്യ .
ദൈത്യാമരൈരാഹനനേ പ്രചക്രുഃ ശബ്ദം സ്ഫുരദ്വഹ്നകിണൈഃ സമേതമ് . .22 . .
ദൃഷ്ട്വാസുരാൻ സത്വബലോപപന്നാൻ സുരാസ്സഹായാനനപേക്ഷ്യ28 കേചിത് .
സന്നേഹിരേ മത്തഗജാനിവേഭാ മദാമ്ബുഭിഃ ശ്യാമകപോലദേശാഃ ..23 ..
ബലാനി വേഗാദഭിസൃത്യ ദൂരമഗ്രേസരാണി29 ത്രിദശാസുരാണാമ്30 .
സ്വജീവിതാശാമപഹായ ജഘ്നുരന്യോന്യമാവിഷ്കൃതപൗരുഷാണി ..24. .
നികാമവൈരാശയമാനസാനാം ജിഘാംസതാ തത്ര പരസ്പരേണ .
സ സംപ്രഹാരസ്തുമുലസ്തദാസീത് സുരാസുരാണാമനവോ മഹാജൗ31 .. 25. .
സേദുർഗജാസ്തോമരശക്തിഭിന്നാസ്തുരങ്ഗമാ ബാണഹതാ നിപേതുഃ .
സഫേനമാസ്യൈ രുധിരം വമന്തോ ദൃഢപ്രഹാരാന്മുമുഹുശ്ച യോധാഃ ..26..
ഛിന്നാനി പേതുർനിശിതൈഃ ക്ഷുരപ്രൈഃ സകുണ്ഡലാന്യാനനപങ്കജാനി .
അന്യോന്യമാവിഷ്കൃതദർപരോഷൈർമഹാഹവേ ദാനവദേവമുഖ്യൈഃ32 . .27. .
താ മാതരസ്തേ ച ഗണാ വിചേരുർവിപോഥയന്തഃ സമരേരിസംഘാൻ33 .
മുഷ്ടിപ്രഹാരൈരെസ്തലപാർഷ്ണിഘാതൈർവികർഷണാവേഷ്ടനപീഡനൈശ്ച .
- ..28..
മാതങ്ഗമുഖ്യാൻ ദ്വിരദൈഃ പ്രഭിന്നൈസ്തുരങ്ഗമാൻ വാജിഭിരുത്ത���ശ്ച .
രഥാൻ രഥൈഃ34 പത്തിഗണാൻ പദാതൈർഗണാ നിജഘ്നുര്യുധി ദാനവാനാമ് ..29..
ഉത്പത്യ വേഗാദിഷുഭിർഗണേന്ദ്രാ35 ഗജാധിരൂഢാൻ ദിതിജേന്ദ്രയോധാൻ .

മുഷ്ടിപ്രഹാരൈഃ കുലിശോഗ്രപാതൈർവിഭിന്നമസ്തിഷ്കവിനിർഗതാക്ഷാൻ .. 8.165.30 ..
പരശ്വധൈശ്ചിച്ഛിദുരാത്തരോഷാഃ36 ഖഡ്ഗൈശ്ചകർതുർബിഭിദുശ്ച ശൂലൈഃ .
മഹാദ്രിപാലാനനിതാന്തപീനൈഃ37 പ്രപോഥയാഞ്ചക്രുരരീൻ38 ഭുജൈശ്ച ..3 1 ..
- - - -- - - - - - - - -
27 സവിദ്യുച്ഛ്ചവിശക്രകാർമുകം (?) . 28 സഹായാനപേക്ഷ്യ - ക .29 .മഗ്രേശ്വരാണാം - ക. . 30 ദദൃശേ സുരാണാമ് - ഖ.. 31 .മനവം മഹാജൗ - ക, മഭവത്തദാജൗ - ഖ. . 32 മഹാഹവൈർദ്ദാനവദൈത്യമുഖ്യൈഃ - ക. . 33 .സിംഹാൻ - ഖ . 34 രഥാദ്രഥൈഃ - ക. . 35 വേഗാന്നിഷുഭിർഗജേന്ദ്രാ - ക, .. ദിഷു തദ് ഗജേന്ദ്രാ - ഖ, . 36.. രാത്തദോഷാഃ - ക. . 37 നിഭാത്തപീനൈഃ - ഖ. . 38 പ്രപോഢയാഞ്ചക്രുരരീൻ - ഖ .
- - - -- - - - - - - - -

ദേവ്യോപി താൻ39 ദൈത്യഗണാൻ നിജഘ്നുർമഹാസമാജേ സമുപാത്തശസ്ത്രാൻ .
ഉത്പത്യ വാജിപ്രവരാധിരൂഢാൻ രഥസ്ഥിതാൻ വാരണധൂർഗതാംശ്ച ..32..
പ്രചുക്ഷുഭേ തദ്ബലമാസുരം തദാ ഗണേന്ദ്രനിഷ്പിഷ്ടബലാഗ്രനായകമ് .
ഗുരുത്മതഃ പക്ഷസമീരണാഹതം40 മഹാഹ്രദം യദ്വദഗാധമമ്ബുധേഃ41 ..3 3 ..
അഥാഭിവീക്ഷ്യ പ്രസഭം ഗണാധിപൈർനിഹന്യമാനാനി ബലാനി താരകഃ .
രുഷാ തദാ താമ്രതരായതേക്ഷണഃ42 സമഭ്യഗാന്മൗലിബലാഭിപാലിതഃ ..34..
വിസ്ഫാര്യ ശക്രാശനിതുല്യനിസ്വനം രത്നപ്രഭാപ്രജ്വലിതം സ കാർമുകമ് .
സംഛാദയൻ ബാണതലൈർനഭസ്തലം മർമാതിഗൈഃ കങ്കമയൂരപത്രിഭിഃ .. 3 5..
തസ്യാഗമം ദൈത്യപതേർവിദിത്വാ തദാനനാദാനലസൂനുരുച്ചൈഃ .
സ്വപാണിസസ്ഥാമഭിവീക്ഷ്യ ശക്തിം വിചിത്രചാമീകരചാരുഘണ്ടാമ് ..36. .
നഭോ വിഗാഹ്യ44 പ്രദിശോ ദിശശ്ച സ കാർത്തികേയസ്യ തദാ നിനാദഃ .
മനാംസി ദേവദ്വിഷതാം പ്രസഹ്യ വിമോഹയാമാസ മഹാസമാജേ ..37..
അഥാപതന്തം സമഭീക്ഷ്യ45 താരകം ബലേന ഗുപ്തം മഹതാ മഹാഹവേ .
മുമോച ശക്തിം ജ്വലിതാനലപ്രഭാം വിനാശനായാമരവിദ്വിഷാം ഗുഹഃ ..38. .
സാ തേന മുക്താ ജ്വലനാത്മജേന ജ്വാലാഭിരാവൃത്യ നഭോ ദിശശ്ച .
അനേകധാ വ്യോമ്ന്യഭവത് സുഘോരാ46 മായേവ ദൈത്യാൻ പരിമോഹയന്തീ .. 39.

.

പപാത വക്ഷഃസു ച സഹതേഷു47 സുരദ്വിഷാം ചിത്രതനുത്രഭൃത്സു .

സമം സമസ്തൈസ്ത്വനിവാര്യവേഗാ48 വിദാര്യ ചോരാംസി വിവേശ തൂർണമ് . .8.165.40 . .

ദേവദ്വിഷസ്തേഭിഹതാസ്സമസ്താഃ49 പര്യസ്തപൃഥ്വായതരക്തനേത്രാഃ .

സന്ദഷ്ടജിഹ്വാധരവിഹ്വലാങ്ഗാഃ പ്രാണാഞ്ജഹുഃ ശോണിതമുദ്വമന്തഃ ..41 . .

തമാംസി യദ്വത് സവിതാ ഭിനത്തി സമം മയൂഖൈരതിരസ്കൃതാനി .

ബിഭേദ തദ്വദ് ദ്വിഷതാം ബലാനി രണാജിരേ ശക്തിഭിരഗ്നിസൂനുഃ ..42. .

നിഹത്യ ദേവദ്വിഷതഃ സമസ്താൻ രണാജിരേ പ്രോന്നതദർപവീര്യാൻ .

പ്രഭേവ സൂര്യം പരിതപ്യ ലോകാൻ പുനസ്തദാ സ്കന്ദമിയായ ശക്തിഃ . .43 ..

- - - -- - - - - - - - - -

39 ദൈവ്യോതതം - ക. 40 പക്ഷിസമീരണാഹത - ക. . 41 ദഗാധമമ്ബുധി - ക . 42 യതേക്ഷണോ - ക. ഖ. 43 മുദാനാന ദാനലസൂനുരുച്ചൈഃ (?) . 44.. വഗാഹ്യ (?) . 45 സമവീക്ഷ്യ ക. . 46 സുഘോരം - ക. . 47 വക്ഷഃസുരസംഘ(ഹ) തേഷു - ക., സുസംഹ (?) . 48 സ്തേഷ്വപി - ഖ, രനിവായംവേഗാ (?) . 49 ഭിഹിതാ- സ്സമസ്താഃ - ക .

- - - -- - - - - - - - - -

869

ദിതിതനയസമൂഹൈഃ സാർധമാവിപ്രതാപൈഃ (?)

സമരശിരസി ഹത്വാ താരക ദൈത്യരാജമ് .

ത്രിദശസമിതിമുഖ്യൈഃ സ്തൂയമാനഃ പ്രഹൃഷ്ടൈഃ

പ്രതിഗമദമിതൗജാഃ50 ശൂലപാണേഃ സമീപമ് . .44..

ഇതി സ്കന്ദപുരാണേ താരകവധേ പഞ്ചഷഷ്ട്യുത്തരശതതമോധ്യായഃ51

166 165

വ്യാസ ഉവാച

ഭഗവൻ സർവധർമജ്ഞ മഹായോഗബലാന്വിത .

ശ്രുതമേതന്മയാ കൃത്സ്നം സ്കന്ദസ്യ ചരിതം മഹത് ..1 . .

ത്വത്തഃ പരമയോഗേശ ഗുഹ്യം ഭഗവതഃ പരമ് .

തതഃ1 പരം സ ദേവേശസ്ത്രിപുരാരിർവൃഷധ്വജഃ . . 2 . .

സംപ്രേഷ്യ സഹിതം ദേവൈർമഹാസേനാപതിം ഗുഹമ് .
സംന്യസ്യ2 ദേവതാഃ സ്കന്ദേ കിമന്യദകരോത് പ്രഭുഃ . .3 . .
ക്വ ജഗാമ ച ദേവേശഃ കിമുവാചാചലാത്മജാ3 .
കാനി ചൈനമുമാ4 പ്രാഹ ശംസൈതത് പൃച്ഛതോ മമ . .4. .
സൂത ഉവാച
വ്യാസേനൈവം തദാ പൃഷ്ട ആഖ്യാതുമുപചക്രമേ .
സർവാഗമപരാർഥജ്ഞോ5 ബ്രഹ്മസൂനുർമഹാതപാഃ . .5. .
സനത്കുമാര ഉവാച
സംന്യസ്യ ഷണ്മുഖേ ദേവാൻ ദേവദേവോ ഭവസ്തദാ .
ജഗാമ സഹിതോ ദേവ്യാ മന്ദരം ഹേമകന്ദരമ് .. 6 ..
ത തസ്ഥാവാസനേ6 തത്ര ഹൈമേ മഹതി സുപ്രഭേ .
നാനാരത്നസമാകീർണേ ഹേമശൃങ്ഗ ഇവോച്ഛ്രിതേ ..7..
തസ്യ പാർശ്വേ സ്ഥിതാ ദേവീ രരാജ ഹിമവത്സുതാ .
വ്യഭ്രേ വിയതി പൂർണേന്ദോ രോഹിണീവ സമീപഗാ . .8..
- - - -- - - - - - - - -
50 പ്രതിയയുർ.. - ക. . 51 200 (216) - ഖ. പു .
1 അതഃ - ക. . 2 സ ന്യസ്യ - ക. ഖ . 3. .ലാത്മജാ - ക. . 4 ചൈവമുമാ - ക. . 5 സർവാഗമപരോ- ർഥജ്ഞോ - ക. . 6 സദാ വൈ (സ തദാ) വസതേ - ക, സേമസ്ഥാനുസതേ (?) - ഖ. .
- - - -- - - - - - - - -

870

സോവാച പരമേശാനം പ്രണമ്യ ഗിരിജാ തദാ .
സഹധർമചരീ യസ്മാത് പ്രിയാ ചാഹമതീവ തേ . .9. .
പൂർവപ്രണയലബ്ധാ ച തേന പൃച്ഛാമ്യശങ്കിതാ .
പാവനാനി പവിത്രാണി നാമാനി തവ കാമദ . . 8.166.10 . .
സാർഥാനി ശ്രോതുമിച്ഛാമി കഥിതാനി ത്വയാ വിഭോ .
ഏവം പൃഷ്ടസ്തദാ ഗൗര്യാ പ്രാഹ സർവം സുരാധിപഃ .. 11 ..
സർവയജ്ഞഫലൈസ്തുല്യം നാമ്നാമർഥപ്രബോധനമ് .
മമ ദേവി പരം ഗുഹ്യം ബ്രഹ്മാദ്യാ യദ്വിജാനതേ . . 1 2. .

തത് പ്രവക്ഷ്യാമി തേ ദേവി യേന ദേവത്വമാപ്യതേ .
രുജഃ സർവഗതോ8 യസ്മാദ് ദ്രാവയാമി ജഗത്യഹമ് . .1 3 ..
രോദനം ഹന്മി യസ്മാച്ച രുദ്രസ്തസ്മാദഹം പ്രിയേ .
സംഹരാമി ജഗത് കൃത്സ്നമന്തകാലേ യതോ ഹ്യഹമ് . .14..
മൃത്യുഹർത്താ യതശ്ചാപി ഹരസ്തേന9 പ്രകീർത്തിതഃ .
പുരം ശരീരമാഖ്യാതം സർവേഷാം പ്രാണിനാമിഹ . . 1 5..
സർവപ്രാണിഗതം യസ്മാത് തത്പുരം ശയനം മമ .
തസ്മാത് പുരുഷ ഇത്യേവ മമ നാമ മഹർദ്ധിമത് . . 1 6. .
കദാചിന്നൈവ ജാതോഹം ന ച മേ ജന്മ യത്10 ക്വചിത് .
അജസ്തതോഹമീശാനി സർവദൈവ11 പ്രകീർത്തിതഃ . .17. .
അഭാവം മയി ഗത്വാ തു ജഗത് സ്ഥാവരജങ്ഗമമ് .
പുനർഭവതി മത്തശ്ച ഭവസ്തേന നിരൂപിതഃ12 . .1 8 ..
മഹതാമപി ദേവാനാമഹമേവ മഹാൻ യതഃ .
ന ച മത്തോ മഹാനന്യോ മഹാദേവസ്തതോ ഹ്യഹമ് . . 19..
പാലയാമി പശൂൻ യസ്മാത് സൃജാമി ച യദൃച്ഛയാ .
തേഷാഞ്ച പതിരേവാഹം തസ്മാത് പശുപതിഃ സ്മൃതഃ . . 8.166.20 . .
ഈശ ഏവാഹമന്യേഷാം13 ന ച മാമീശതേ പരേ14 .
നയാമി ചേശതാം ഭക്താനീശാനസ്തേന കീർത്തിതഃ ..2 1 . .

- - - -- - - - - - - - -

7 പൂർവം പ്രണയലബ്ധാ - ക ഖ . 8 സർവഗത - ഖ. . 9 ശ്ചാപി ഹരസ്തേന - ക. . 10 യഃ - ക. . 11 സർവദേവൈഃ - ക ഖ . 12 വിരൂപിതഃ - ക. ഖ. . 13 ഈശമേവാഹമന്യേഷാം - ക ഖ. . 14 പരഃ - ക. ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

ദിശോ ഹി മമ15 വാസാംസി സർവദിക്ഷു വസാമ്യഹമ് .
വാസശ്ചാഹം ദിശാം യസ്മാദ് ദിഗ്വാസാസ്തേന സംസ്മൃതഃ ..22..
ഭൂതാനാം ശങ്കരോ16 യസ്മാത് തേനാഹം ശങ്കരഃ സ്മൃതഃ .
ലോകാനാം ശിബകൃദ് യസ്മാച്ഛിവസ്തസ്മാദഹം സ്മൃതഃ ..23 . .
നീലം യേന മമാങ്ഗസ്യ17 സംരക്തം ലോഹിതത്വിഷമ്18 .

നീലലോഹിത ഇത്യേവ തേനാഹം പരികീർതിതഃ ..24..
ശൂലീ ശൂലേന സംപ്രോക്തോ ലകുലേന19 ച ലാകുലീ20 .
രുദ്രേതി കീർതിതേ ദേവി അഗ്നിഷ്ടോമഫലം സ്മൃതമ് . .2 5 . .
ഹരേത്യഭിഹിതേ ചാപി ഗോസവസ്യ ഫലം ലഭേത് .
ഭവേതി കീർതിതേ സദ്യഃ സർവപാപൈർവിമുച്യതേ ..26 ..
പുരുഷേതി പരം സൗഖ്യമജേതി ച സലോകതാമ് .
ഈശാനേതി മഹൈശ്വര്യം മഹാദേവേതി ചാക്ഷയമ് . .27 ..
ദിഗ്വാസേതി പരം മോക്ഷം ശങ്കരേതി സുഖം മഹത് .
ശിവേതി ശിവമത്യർഥം ശൂലീതി പരമം ബലമ് . .28..
ലാകുലീതി21 പരാംല്ലോകാൻ കീർതയ്യേല്ലഭതേ നരഃ .
സർവയജ്ഞഫലാനീഹ കീർത്തയന്നീലലോഹിതമ് ..29. .
ലഭതേ ദേവി മദ്ഭക്തോ മയി ചാവാസമവ്യയമ് .
ഏവം തത് കഥിതം വ്യാസ നാമ്നാമർഥപ്രബോധനമ് . .8.166.3 0 ..
ശൂലിനാ22 ദേവദേവേന23 ദേവ്യാഃ പ്രിയഹിതേച്ഛയാ .
കിമന്യത് പൃച്ഛസി ബ്രഹ്മൻ വദ യാവദ് ബ്രവീമി തേ . .3 1 . .
വ്യാസ ഉവാച
ശ്വേതജീവപ്രദോ രുദ്ര ഇതി പൂർവം ത്വയാ മുനേ .
പ്രോക്തം പരമധർമജ്ഞ തന്മേ ബ്രൂഹി സമാസതഃ .. 3 2..
പ്രദദൗ കഥമീശാനസ്തജ്ജീവം മുനയേ വിഭോ24.
കിമർഥം ക്വ ച യോഗേശ കശ്ചാസൗ ശ്വേത ഉച്യതേ ..3 3 ..
- - - -- - - - - - - - -
15 മമ ഹി - ക. . 16 ശമകൃദ് - ക. ഖ. . 17. സ്യാ - ക. . 18 ലോവിതാദ് വിഷം - ക. . 19 ലഗുഡേന - ഖ., നകുലേന (?) . 2. ലാഗുഡീതി - ഖ., നാകുലീതി (?) . 21 ലാഗുഡീതീ - ഖ., നാകുലീതി (?) . . 22 ശൂലിനോ - ഖ. . 23 ദേവദേവസ്യ - ഖ. . 24 വിഭുഃ - ഖ. .
- - - -- - - - - - - - -

സനത്കുമാര ഉവാച
ശൃണു വത്സ യഥാ ദത്തം പുനർജന്മ പിനാകിനാ .
യമേന ഹ്രിയമാണായ25 ശ്വേതായ വിഗതായുഷേ . .34. .

ആസീദ് ദർഭധ്വജോ നാമ ബൃഹസ്പതിസമോ മുനിഃ .
സർവവിദ്യാവിനീതാത്മാ യസ്യ പുത്രഃ കുശധ്വജഃ .. 35. .
ബഭൂവ സുമഹാതേജാ വിശ്വാമിത്ര ഇവാപരഃ .
പ്രിയസ്തസ്യാഭവത്പുത്രഃ ശ്വേതോ നാമ മഹാദ്യുതിഃ ..3 6. .
തസ്യ ജന്മപ്രഭൃത്യേവ26 കുശഘ്വജസുതസ്യ വൈ .
ഛായേവാനപഗാ ഭക്തിർബഭൂവ വൃഷഭധ്വജേ . . 37. .
തിഷ്ഠതോ ഗച്ഛതശ്ചാപി സ്വപതസ്തപ്യതസ്തഥാ27 .
സർവഭാവേന ദേവേശം ധ്യായൻ തസ്ഥൗ മഹാമുനിഃ . . 38 ..
അഥ കാലേന വിപ്രേന്ദ്ര വിപൃഥുർനാമ ദാനവഃ
വവ്രേ ദുഹിതരം ഗത്വാ ശ്വേതസ്യ പിതരം ബലീ ..39..
ന ച തസ്മൈ സുതാം പ്രാദാത് താമസൗ സുരവിദ്വിഷേ .
സ തേന നിഹതോ രാത്രൗ ബലാദ് ദർഭധ്വജോപി ച28 ..8.166.40 ..
ജാമാതാ കാംക്ഷിതശ്ചാസീത് തേന ചക്രഗദാധരഃ .
വിഷ്ണുഃ പരമധർമാത്മാ ദുഹിത്രാ ചാസ്യ സുവ്രത29 . .41 . .
തസ്യ തം ദുഹിതാ ജ്ഞാത്വാ ഹതം പിതരമാത്മനഃ .
ജഗാമ തപസേ30 സാധ്വീ പരഹേതോർമഹാവ്രതാ . . 82 ..
ശ്വേതോപി തത്തതോ ജ്ഞാത്വാ വൈരാഗ്യം പരമാസ്ഥിതഃ .
നർമദാതീരമാസാദ്യ ഏകചിത്തോ ജിതേന്ദ്രിയഃ ..43 . .
രുദ്രമേവാർപിതാവസ്ഥ31 സ്തന്നിഷ്ഠസ്തത്പരായണഃ .
തപ്യമാനസ്തപോ ഘോരം തസ്ഥൗ യുക്തസ്തപോധനഃ ..44
അഥാഗാത് സുമഹാൻ കാലസ്തപ്യതസ്തസ്യ ധീമതഃ .
ആയുര്യദ്വിഹിതം ധാത്രാ തത്തസ്യ ക്ഷയമഭ്യഗാത് . .45. .

- - - -- - - - - - - - -

25 ഹ്രിയതേ വ്യാസ - ക. ഖ. . 26 പ്രഭൃത്യൈവ - ക . 27 തിഷ്ഠൻ ഗച്ഛൻസ്വപംശ്ചാപി തപ്യംശ്ചാപി യഥാ തഥാ (?) . 28 മിഥ - ഖ. . 29 സുവ്രതഃ - ക. ഖ. . 30 തപസാ - ഖ. . 31 രുദ്രേ സർവോപിതാവസ്ഥ - ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

ക്ഷീണായുഷമഥോ ജ്ഞാത്വാ ശ്വേതം മൃത്യുവിചേഷ്ടിതമ് .

സുതോ വിവസ്വതോ ഹൃഷ്ടഃ കാലമൃത്യുപുരോഗമാൻ ..46..
കിങ്കരാൻ പ്രേഷയാമാസ തമാനേതും ദ്വിജോത്തമമ് .
തമഥാ32 ഭ്യേത്യ തേ ദൂതാഃ സ്ഥിതാഃ ശ്വേതജിഘാംസയാ 47. .
താൻ ദൃഷ്ട്വാ സ തദാ ശ്വേതോ യമദൂതാനവസ്ഥിതാന .
ഹാഹേതി മരണാദ്ഭീതസ്ത്രാസാദ് ദുഃഖപരിപ്ലുതഃ . .48. .
അന്വചിന്തയദവ്യഗ്രഃ പരിത്രാണായ ശങ്കരമ് .
അഥ ചിന്തിതമാത്രസ്തു ഗിരീന്ദ്രശിഖരസ്ഥിതഃ33 . .49 . .
ഭക്താനുഗ്രഹകൃദ്ദേവഃ ശ്വേതം വേദ യമാർദ്ദിതമ് .
തം തഥാ ദുഃഖിതം ജ്ഞാത്വാ ഭക്തം മൃത്യുവശം ഗതമ് . .8.166.50 . .
ശങ്കരഃ പ്രഹസൻ ദേവീമിദമാഹ സുരേശ്വരഃ .
ശ്വേതോ നാമ മുനിർദേവി മദ്ഭക്തസ്തപസൈധിതഃ34 ..51 ..
ക്ഷീണായുരഭവന്മൂഢോ മൃത്യുപാശവിമോഹിതഃ .
വ്യവസ്ഥൈഷാ പുരാ സൃഷ്ടാ ബ്രഹ്മണാ ലോകകർതൃണാ . . 52 . .
പ്രാണിനാമായുഷോ ഹാനിഃ കാലസംസ്ഥാനസംക്ഷയേ .
ബ്രഹ്മാപി ഹി സൃ□□ല്ലോകാൻ മൂഢോ ഭവതി ശൈലജേ . .53 . .
മൃത്യുദുഃഖാന്വി□□□ല്ലോകാൻ യസ്മാത്സൃജതി മോഹിതഃ .
സോപി ഭക്തോ മമാത്യന്തം ബ്രഹ്മാ ലോകപിതാമഹഃ . . 54..
തസ്യ ഭക്തിവിശേഷാച്ച ഗൗരവാച്ച ഗിരീന്ദ്രജേ .
അനുജ്ഞാതാ മയാപ്യേഷാ സൃഷ്ടിർമൃത്യുസമന്വിതാ ..55. .
തഥാ തു സ മുനിർദേവി മയി സർവാർപിതക്രിയഃ .
ഏകഭക്തിതയാ35 തസ്യ ദൃഢം പ്രീതോസ്മി പാർവതി ..56. .
ത്രാതാ36 തസ്യ ഭവിഷ്യാമി ജീവയിഷ്യാമി തം മുനിമ് .
തതോ ഭർതുർവചഃ37 ശ്രുത്വാ ഗിരിജാ വാക്യമബ്രവീത് . .57..
ഏവം38 കുരു മഹാദേവ ഭക്താനുഗ്രഹമീപ്സിതമ് .
ശരണം കോ ഭവേദന്യസ്തസ്യ ഭക്തിമതോ മുനേഃ39 ..58..

- - - -- - - - - - - - -

32 തമഥോ - ക . 33 ശിരസി സ്ഥിതഃ - ഖ. . 34 തപസേധിതഃ - ക. ഖ. . 35 ഏകഭക്തതയാ - ഖ. . 36 തതോ - ക. . 37 ഭർതൃവചഃ - ഖ. . 38 ഏതത് - ക. . 39 മുനേ - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

ഏവമുക്തഃ സ പാർവത്യാ ദേവദേവോ കൃഷധ്വജഃ .
നന്ദീശ്വരപുരോസ്താൻ ഗണേശാൻ ഗണപാധിപഃ . .59..
ശംകുകർണഞ്ച ഗണപം തഥാന്യാംശ്ച സഹസ്രശഃ .
മുനേഃ ശ്വേതസ്യ രക്ഷാർഥം പ്രേഷയാമാസ ശൂലധൃക് . .8.166.6 0 ..
മഹാബലാസ്തേ ഗണനായകേന്ദ്രാ ആജ്ഞാം ഗൃഹീത്വാ പരമേശവക്ത്രാത .
തൂർണ യയുഃ ശ്വേതമുനേരുപാന്തം40 ദൂതാൻ ദിധക്ഷന്ത ഇവാന്തകസ്യ . .61 . .
തേ ഗത്വാ41 ശ്വേതമൈക്ഷന്ത യമദൂതൈരഥാദിർതമ് .
മൃഗമേകമിവാരണ്യേ വ്യാധൈർബഹുഭിരാവൃതമ് . . 62 . .
ഗ്രീവായാം കാലപാശേന ഹസ്തപാദേ42 ച യന്ത്രിതമ് .
മൃത്യുനാ സ്വയമാകൃഷ്ടം43 സ്രവദ്രുധിരചക്ഷുഷാ . .63 . .
വികൃതാസ്യൈർമഹാദംഷ്ട്രൈസ്സംരക്തശ്മശ്രുമൂർധജൈഃ44 .
വിദ്യുത്സദൃശനേത്രൈശ്ച ലോഹദണ്ഡോഗ്രപാണിഭിഃ .
യമദൂതൈർമഹാഘോരൈഃ ക്ഷിപ്യമാണം സമന്തതഃ . .64. .
ദൃഷ്ട്വാ തഥാ തം മുനിമാർത്തമുച്ചൈഃ ക്രോശന്തമീശേത്യസകൃദ് ഗണേന്ദ്രഃ .
മുമോച പാശാന്മുനിമാശു തസ്മാത് പാശാത്പശൂനാമിവ ബന്ധമീശഃ .. 65. .
ഗച്ഛധ്വം യമകിങ്കരാ മുനിമിതസ്ത്യക്ത്വാ ശരീരൈർദ്യഢൈഃ45
ര്ഭക്തോ ഹ്യേഷ സുരാസുരേശ്വരമജം ശമ്ഭും ജഗത്കാരണമ് .
യഃ സ്രഷ്ടാ പവനാഗ്നിശക്രമരുതാം ബ്രഹ്മാദിഭിർവന്ദിത-
സ്ത്രാതാ സോസ്യ വൃഷേന്ദ്രകേതുരജിതോ നൈനം യമോ ദ്രക്ഷ്യതി . .66..
തേ ദൃഷ്ട്വാ ഗണപാൻ ദൂതാഃ കാലമൃത്യുപുരസ്സരാഃ .
ഭയാന്മുക്ത്വാ മുനിം ശ്വേതമബ്രുവൻ ദൂരതഃ സ്ഥിതാഃ ..67..
പൂർണഃ കാലോ മുനേരസ്യ ക്ഷീണമായുർഗണേശ്വരാഃ .
കിമനേന വിമുഞ്ചധ്വം നയാമൈനം യമാന്തികമ് . .68. .
അഥ നന്ദീശ്വരഃ പ്രാഹ ക്രുദ്ധസ്താൻ പ്രദഹന്നിവ .
അക്ഷതാ ഗച്ഛത ക്ഷിപ്രം കൃപണാ യമകിങ്കരാഃ . .69. .

- - - -- - - - - - - - -

40 രൂപാന്തികം - ക, സമീപമ് (?) . 41 ഗതാഃ - ക. . 42 ഹസ്തപാദൗ ച - ക., ഹസ്തപാദൈശ്ച - ഖ. . 43 ഃ ?മാക്രുഷ്ടം - ക. . 44 മൂർധജം - ഖ. . 45 ശരീരം ദൃഢമ്

- ക. ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

875

യാവച്ചൈതേ46 ന കുപ്യന്തി പ്രമഥേന്ദ്രാഃ സുരോഷണാഃ .

മാ വഃ സിംഹാ ഇവാരണ്യേ വാരണാന്മദമോഹിതാൻ47 .

സകൃദേവ സമാഹത്യ കരിഷ്യന്തി ഗതായുഷഃ . .8.166.70 . .

അഥൈവമുക്താ ഗണനായകേന നന്ദീശ്വരേണാമിതവിക്രമേണ .

ഭീതാ യയുസ്തേ പിതൃരാജദൂതാ ഗത്വാ ച ചക്രുഃ കഥയാം യമസ്യ ..71 ..

തേഷാമുപശ്രുത്യ തദാ വചാംസി തീവ്രാണി നന്ദീശ്വരഭാഷിതാനി .

ആദിത്യസൂനുഃ പ്രചുകോപ മോഹാത് സ്വയം പ്രയാതും ച മതിം ചകാര ..72. .

അഥാഭ്യയാത് ക്രോധവിരക്തനേത്രഃ സർവൈർവൃതോ മൃത്യുപുരസ്സരൈസ്തൈഃ .

വിനിഃശ്വസന്നാഗ ഇവ പ്രചണ്ഡോ ജഗദ്ദിധക്ഷന്നിവ കൃത്സ്നമേകഃ . .72..

ദൃഷ്ട്വാ മുനിം ശ്വേതമപേതമോഹം വൃതം ഗണേന്ദ്രൈർഹരതുല്യരൂപൈഃ .

മുഞ്ചധ്വമേനം തരസേത്യവോചൻ48 നന്ദീശ്വരാദ്യാൻ ഗ്രഹരാജസൂനുഃ . .74..

കസ്ത്വം യമ49 ശ്വേതമുനിം വിനേതും ഭവസ്യ ധന്യഃ50 പ്രമഥേശഭക്തമ് .

സംരക്ഷ്യമാണം സ്വയമേവ മൂഢം51 ഗച്ഛാകൃതാത്മന്നിതി നന്ദ്യുവാച . .75..

അഥ ശ്രുത്വാ വചസ്തസ്യ നന്ദിനഃ പരുഷം മഹത് .

യമഃ പ്രോവാച സംക്രുദ്ധ ഇദം സർവഗണാധിപമ് ..76..

ഗണേന്ദ്രാ ഗതജീവോയം വിപ്രസ്തിഷ്ഠതി മൂഢവത് .

കിമനേന വിമുഞ്ചധ്വം മാ വൃഥാ ഖേദമാപ്സ്യഥ . .77. .

രക്ഷിതോപി ചിരം ഹ്യേഷ മാമേവ സമുപൈഷ്യതി .

കാലേന പരിപൂർണേന ക്ഷീണായുരിഹ കശ്ചന ..78. .

തപോധർമസമായുക്തോ വിദ്വാനപി ന ജീവതി .

യദനേന കൃതം കർമ ധർമ്യം ഗർഹിതമേവ വാ . .79. .

സന്ത്യജ്യ തദിമം53 ദേഹം പ്രാപ്നോതു54 ഗണപാധിപാഃ .

മമായത്തമിദം55 സർവം ഭൂതഗ്രാമപരീക്ഷണമ്56 . .8.166.80 . .

പുണ്യപാപീയസോർനിത്ഥം കർമണോഃ പ്രവിചാരണമ്57 .

തേനാർപയത മേ ക്ഷിപ്രം ശ്വേതമേനം ഗതായുഷമ് . .81 . .

- - - -- - - - - - - - -

46 യാവദേതേ - ഖ. . 47 വാരണന്ദർപമോഹിതമ് - ഖ. . 48 തരസൈത്യവോചൻ - ക. ഖ . 49 യമഃ - ക. . 50 ധന്യം - ക. ഖ. . 51 മൂഢ - ഖ 52 ..പേഷ്യതേ - ക., .. പാസ്യതി - ഖ . 53 തമിമം - ഖ. . 54 പ്രാപ്താതു - ഖ. . 55 മദായത്തമിദം (?) . 56 ഭൂതഗ്രാമപീക്ഷണമ് - ഖ., ... സമീക്ഷണമ് (?) . 57 വിപ്രചാരണമ് - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

876

അഥവൈനം ഗൃഹീത്വേഹ സർവ ഏവ ഗണേശ്വരാഃ .
പ്രയാമ ശൂലിനോഭ്യാസം നിയതം സ വിമോക്ഷ്യതി . .82 . .
പിതൃരാജവചഃ ശ്രുത്വാ നന്ദീശ്വരപുരോഗമാഃ .
ഏവമസ്ത്വിതി തം പ്രാഹുര്യമം ക്രോധവശം ഗതമ് . 83 . .
തതസ്തേ സഹിതാഃ സർവേ ശ്വേതശ്ച മുനിസത്തമഃ .
ജഗന്നാഥം ഹരം ദ്രഷ്ടുമാജഗ്മുവിന്ധ്യപർവതമ് . .84..
ന്യവേദയദ്യഥാവൃത്തം നന്ദീ സർവഗണാധിപഃ58 .
പ്രണമ്യ പരയാ ഭക്ത്യാ ഭവായാമിതതേജസേ . .8 5 . .
ശ്രുത്വാ തു ഭഗവാൻ വാക്യം നന്ദിനാ സംപ്രഭാഷിതമ് .
പ്രാഹ വൈവസ്വതം സാക്ഷാത് സ്നിഗ്ധഗമ്ഭീരയാ ഗിരാ . .86. .
ശ്വേതസ്യാസ്യ പരാ ഭക്തിർമയി പ്രേതഗണാധിപ .
അതഃ59 ക്ഷീണായുഷോപ്യസ്യ മൃത്യുർന പ്രഭവിഷ്യതി . .87. .
മഹതാ തപസാ ഭക്ത്യാ മയി ഭാവിതചേതസഃ60 .
മത്പ്രസാദാജ്ജിതോ മൃത്യുഃ ശ്വേതേനാനേന താപന . .88. .
മമാദേശാത്ത്വയാപ്യസ്യ നൈവ കാര്യഃ പരാഭവഃ .
കിന്ന വേത്സി രവേഃ പുത്ര മദ്ഭക്താ നരപുങ്ഗവാഃ . .89. .
ന പശ്യന്തി തവാവാസം61 ദേഹഭേദേപ്യുപസ്ഥിതേ .
അസ്യ ഭക്തിവിശേഷേണ പരേണ പരിതോഷിതഃ . .8.166.90 ..
അനേനൈവ ശരീരേണ അമരത്വം ദദാമ്യഹമ് .
ഇതി മത്വാ വിസന്ദേഹ62സ്ത്വരാ ഗച്ഛ സ്വമാലയമ് . .9 1 .
ഇതി ദേവവചഃ ശ്രുത്വാ പ്രണമ്യ തപനാത്മജഃ .
പരമാർഥമവിജ്ഞായ പ്രോവാചേദം പിനാകിനമ് . .9 2 ..
ത്വയൈവ ഭഗവന്നേഷാ സ്ഥിതിഃ സൃഷ്ടാ പുരാതനീ .

കർമണ്യസ്മിന്നിയുക്തോഹം ജന്മമൃത്യുവിചാരണേ . . 93 . .
അധികാര63 നിവൃത്തൗ64 ഹി ശക്രസ്യാപി വൃഷധ്വജ .
ത്വയൈവ പവനഃ സൃഷ്ടോ ഹ്യഹം65 ചൈവ സുരേശ്വര . .94. .
- - - -- - - - - - - - -
58 ഗണാധിപമ് - ക . 59 അഥ - ക. . 60 ഭാവിതചേതസി - ക., ചേതസാ (?) . 61 യമാവാസം ക.. 62 മത്വാപി സന്ദേഹ ക. 63 അധികരോ (?) . 64 നിർവൃത്തൗ - ക-, നിയുക്തൗ ഖ, നിവൃതൗ(?), നിവൃത്തോ (?). 65 അഹം ക..
- - - -- - - - - - - - -

877

ന കേനചിദയം66 പന്ഥാഃ കാലമൃത്യുക്ഷയാത്മകഃ67 .
വ്യഭിചീർണോ മഹാദേവ കാലാതിക്രമധാരണാത്68 . . 95 . .
ഏവമേതാം പരാം സൃഷ്ടിം വിചിന്ത്യ വിബുധേശ്വര .
മോക്തുമർഹസി വിപ്രാഗ്ര്യം കാലേ പൂർണേ69 ഗതായുഷമ് . . 96 . .
ഏവം സ്ഥിതിരഭിന്നാ70 സ്യാദഹം ച ന വിമാനിതഃ .
മൃത്യുശ്ചാന്തഃശരീരസ്ഥഃ71 ശ്വേതസ്തദ്വരമാപ്സ്യതി . . 97 . .
ഇത്യുക്തം72 പ്രേതരാജേന ശ്രുത്വാ വാക്യം വൃഷധ്വജഃ .
ദിപ്താങ്ഗാര73 ഇവൈകസ്മാത്74 സംഹാര ഇവ പാവകഃ . . 98 . .
ജഗത്ക്ഷോഭ ഇവാകസ്മാദുത്പ്രേക്ഷ്യഃ75 സമപദ്യത .
നന്ദീശസ്യ തതഃ സ്കന്ധമുപാശ്രിത്യ പിനാകധൃക് . . 99 . .
ഇദം പ്രാഹ വചോ വ്യാസ തം ദൃഷ്ട്വാ യമമാസ്ഥിതമ് .
അഹോ ദിനകൃതഃ സൂനോരസ്യ ശാഠ്യപ്രഭാഷിതമ്76 . . 8.166.100 . .
കാർകശ്യം വചസഃ പശ്യ പ്രത്യുത്തരസമീരിതമ് .
പരിത്രാതോ മയാ ശ്വേതോ യമ ഗച്ഛേതി ഭാഷിതഃ77 . . 101 . .
മുഞ്ച ശ്വേതമിതി പ്രാഹ മാമേവ ഗതചേതനഃ .
കിന്ത്വയം മൂഢ ഏവ സ്യാദുത പൗരുഷഗർവിതഃ . . 102 . .
ഗച്ഛേതി കോ മയാജ്ഞപ്തേ78 സ്ഥാതുമത്ര ഭവത്യലമ് .
പ്രത്യുത്തരം പുനഃ പ്രാഹ മാമേവ പുരതഃ സ്ഥിതഃ79 . . 103 . .
ഏവം സ ഭഗവാനുക്ത്വാ ജഗത്പ്രഭവകാരണഃ .
തിര്യഗ് ദൃഷ്ടി സമാധായ സരോഷം യമമൈക്ഷത . . 104 . .

സ തേന ചക്ഷുഷാ ദഗ്ധോ നിപപാത മഹീതലേ .
മഹാവൃക്ഷ ഇവാരണ്യേ മഹാവായുസമീരിതഃ .
ഭസ്മസാത്ത്വം80 യയൗ തൂർണം പ്രജഹാസ തതോ ഭവഃ . . 105 . .
- - - -- - - - - - - - - -
66.. ദിയം - ക ഖ. . 67 ക്ഷയാത്മികാ - ക . 68 വാരണാത് (?) . 69 പൂർണം - ഖ . 70. രഭിജ്ഞാ - ക. ഖ.. 71 ശ്ചാന്തശരീരസ്യഃ - ക., ശ്ചാന്യശരീരസ്ഥ - ഖ, സ്ഥ - ക ഖ. . 72 ഇത്യുക്തഃ - ഖ. . 73 ദീപ്താംശ?വ - ക. ഖ. . 74 ഇവാകസ്മാത് (?) . 75 ദുഷ്പ്രേക്ഷ്യ (?) . 76 സാന്ത്വപ്രഭാഷിതമ് (?) . 77 ഭാഷിതം - ഖ . 78 ജ്ഞപ്തഃ (?) . 79 സ്ഥിതം - ക ഖ. . 80 ഭമ്മസാച്ച - ക .
- - - -- - - - - - - - - -

ശ്വേതം തതസ്തം പ്രണതം മുനിം തു സഗദ്ഗദം മൃത്യുഭയാദ്വിഷണ്ണമ് .
പസ്പർശ മൂർധ്നി ത്രിപുരാസുരാരിർവചോ ന ഭേതവ്യമിതി ബ്രുവാണഃ ..1 0 6. .
പ്രാദാദ്വരം ശൂലധരശ്ച81 തസ്മൈ മൃത്യുർന തേ വിപ്ര ഭവിഷ്യതീതി .
ദദൗ ച നിത്യം ഗണപത്വമേവ പ്രോവാച ചൈനം പരിതുഷ്ട ഈശഃ . . 1 07..
ക്രുദ്ധശ്ച യസ്മാദഹമർകസൂനോരസ്മിൻ ഗിരൗ പുണ്യതമസ്തതോയമ് .
വത്സ്യാമി ചേഹാചലരാജമൂർധ്നി ക്രോധേശ്വരസ്തേന ഭവിഷ്യതീഹ . . 1 08. .
വിന്ധ്യപ്രദേശേമരസിദ്ധജുഷ്ടേ ക്രോധേശ്വരേ പുണ്യഗിരൗ പുമാംസഃ .
ത്യക്ഷ്യന്തി യേ ദേഹമപേതമോഹാസ്തേഷാം ഗതിഃ ശ്വേതസമാ സ്മൃതാ മേ ..1 09..
ദ്രക്ഷ്യന്തി ശ്വേതേശ്വരമത്ര യേ ച തേ ചാപി ദിവ്യാ ഗണപാ മമൈവ .
തവൈവ82 നാമ്നാ ച നദീ സുപുണ്യാ83 ശ്വേതസ്യ ഗങ്ഗേതി ഭവിഷ്യതീയമ്84 ..8.166.1 1 0..
സന്തർപണാന്നൈകവിധം85 പിതൄണാം സ്വർലോകദം സ്ഥാനമതീവ യസ്യാമ്86 .
ഇത്യുക്തമാത്രേ ജഗദീശ്വരേണ ശ്വേതോ മുനിർദിവ്യവപുർബഭൂവ . .1 11 ..
നന്ദീശചണ്ഡേശസമാനധർമാ പ്രണമ്യ ദേവം പുരതഃ സ്ഥിതോഭൂത് .
ദൃഷ്ട്വാഥ സൂനും വിഗതാസുമർകഃ ശോകാഭിതപ്തസ്ത്വരിതോ ജവേന .. 112 ..
ബ്രഹ്മാദിഭിഃ ശക്രപുരസ്സരൈസ്തൈഃ87 സാർദ്ധം ജഗത്കാരണമാജഗാമ .
വിജ്ഞാപയാമാസുരഥാമരാസ്തേ ആദിത്യസൂനു88 പ്രതിജീവഹേതോഃ .. 113 . .
മൂഢോ യതോയം ജഗദീശ്വരേശ കൃച്ഛ്റം തത89സ്തീവ്രമിദം പ്രയാതഃ .

പ്രസീദ ദേവേശ കുരു പ്രസാദം ജീവത്വയം പ്രേതഗണാധിരാജഃ . 1 14. .
യഥാപുരാ ചൈഷ ഭവത്വിദാനീമാർത്തിം ഹി90 നശ്ഛിന്ധി സുരാസുരേശ .
വിജ്ഞപ്തിമേവം ത്രിദിവാലയാനാം ബ്രഹ്മാദിശക്രാർകപുരസ്സരാണാമ് ..1 1 5. .
ശ്രുത്വാ യമം തം കരുണായമാന ഉത്തിഷ്ഠ പുത്രേതി വിഭുർബഭാഷേ .
ദിവ്യം തതഃ പൂർവവദദ്രികല്പം വിഭ്രത് സ ദേഹം ഗ്രഹരാജസൂനുഃ .. 116 ..
പ്രോത്ഥായ തൂർണം ഭഗവന്തമാശു നനാമ പദ്ഭ്യാം സഹസാ ഗൃഹീത്വാ .
ബ്രഹ്മാദയസ്തേ ച സുരേന്ദ്രസംഘാ ദൃഷ്ട്വാ91 തതസ്താൻ പ്രണതാനവോചത് . .117..

- - - -- - - - - - - - -

81 ശൂലഭൃതശ്ച - ക. . 82 തഥൈവ - ഖ. . 83 നദീഷു പുണ്യാ - ഖ. . 84 ഭവിഷ്യതീഹ - ക. . 85 സന്തർപണം നൈകവിധം - ക., .. ണേനൈകവിധിം - ഖ . 86 യത്സ്യാത് (?) . 87 ശക്രാദിഭിർബ്രഹ്മപുരസ്സരൈസ്തൈഃ (?), പുരസ്സരൈശ്ച - ഖ. . 88.. .സൂനും - ക. . 89 ജഗത് - ക. . 90 ഹ - ക . 91 ദൃഷ്ടാ - ക..

- - - -- - - - - - - - -

879

ബ്രഹ്മാർകവിഷ്ണുജ്വലനാദിനാഥഃ കർതാ സുരാണാം സുരനാഥ ഏകഃ .
സുരേശ്വരഃ സോമജടാർധമൗലിർദേവാഃ പ്രയാത സ്വനികേതനാനി . . 118 ..
വിജ്ഞപ്തിരേഷാ സഫലാ കൃതാ വോ മൈവം92 കൃഥാസ്ത്വം പുനരാത്മമോഹമ്93 .
പ്രേതേശ്വരം ചേതി വചോഭ്യുവാച ജഗ്മുസ്തതോ ദേവഗണാഃ പ്രണമ്യ . . 119 ..
പ്രഗൃഹ്യ സൗരിം പിതൃരാജമാശു ശ്വേതോപി തസ്ഥൗ മരണാദ്വിഹീനഃ .
നന്ദീ യഥാ നിർവൃതദുഃഖഭാവ94സ്തഥൈവ വിപ്രഃ പരമേശഭക്തഃ95 .. 8.166.120 ..
ഇതി കഥിതമിദം തേ ശ്വേതമൃത്യുപ്രണാശം
ഹിമഗിരിതനയായാ ഭർതുരീശസ്യ ശമ്ഭോഃ .
ഫലമവിതഥഭക്തി96 പ്രാപ്തിസംപദ്വിശേഷം
ജഗതി ശരണമേകം തം ശരണ്യം നമസ്യേ . .1 21 . .
ഇതി സ്കന്ദപുരാണേ ശ്വേതവരപ്രദാനേ ഷട്ഷഷ്ട്യുത്തരശതതമോധ്യായഃ97

വ്യാസ ഉവാച

യത് പ്രോക്തം ഭവതാ ഗുഹ്യം മാഹാത്മ്യമിദമുത്തമമ് .
നാന്യസ്യൈതദ് ഭവേന്മുക്ത്വാ ജഗദാർത്തിഹരം ഹരമ് ..1 ..
പുണ്യാന്യായതനാനീഹ ദേദേവസ്യ ശൂലിനഃ
യാനി ദൃഷ്ട്വാ ന ശോചന്തി ജന്മമൃത്യൂ മഹാമുനേ1 . .2..
താനി മേ ബ്രൂഹി ധർമജ്ഞ യദ്യനുഗ്രാഹ്യതാ മയി .
ഏവം കൃതാർഥമാത്മാനം മുന്യേ യന്മുനിസത്തമ . .3 . .
വ്യാസസ്യ വചനം ശ്രുത്വാ ബ്രഹ്മപുത്രോബ്രവീദിദമ് .
സാധു വ്യാസ മഹാബുദ്ധേ ഭക്തിമാനസി ശങ്കരേ . .4. .

- - - -- - - - - - - - -

92 യൈ... - ക., മേ... - ഖ- . 93 ...മോഹാത് - ഖ. . 94 നിർഹൃതദുഃഖഭാവ (?) . 95 ...ഭക്ത്യാ - ഖ. . 96 പുണ്യ (?) . 97 214 - ഖ .

1 ജന്മമൃത്യുഭയാന്നരാഃ - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

സ്ഥാനാനി ശൂലിനോ യസ്ത്വം പുണ്യാനി ശ്രോതുമിച്ഛസി .
കൃതാർഥസ്ത്വം മഹായോഗ മുക്തഃ സംസാരബന്ധനൈഃ . .5. .
ശൃണു വക്ഷ്യാമി തേ വത്സ ഗുഹ്യമേതത് പരം ഹി മേ .
സ്ഥാനാനുവർണനം2 ശമ്ഭോർമൃത്യുജന്മഭയാപഹമ് .. 6. .
ആദിത്യബന്ധനം നാമ കൂടം വിന്ധ്യഗിരേഃ ശുഭമ് .
സ്ഥാപിതം തത്ര ലിങ്ഗം തു തപനേന മഹാപ്രഭമ് ..7 ..
തദ് ദൃഷ്ട്വാ മനുജോ വ്യാസ ജന്മപ്രതി ന ശോചതി .
ഹേമസോമോദ്ഭവം നാമ കൂടം ഹിമഗിരേഃ ശുഭമ് . .8. .
പുണ്യമായതനം തത്ര ച്യവനേനാഭിനിർമിതമ് .
യേ തദായതനം ശമ്ഭോരഭിഗച്ഛന്തി മാനവാഃ . .9. .
ന ച്യവന്തി പുനഃ സ്വർഗാത് പ്രലയേപി സമാഗതേ .
ഉദയേ തു ഗിരൗ പുണ്യേ സിദ്ധസംഘൈർനിഷേവിതേ . . 8.167.10 . .
സത്യോ നാമ ഹ്രദഃ പുണ്യോ ഹേമപദ്മസമാവൃതഃ .
യത്ര തേ മുനയഃ സത്യാഃ സത്യാനലരവിപ്രഭാഃ . . 11 . .
ധാരയന്തി മഹാത്മാന ആശീർഭിസ്സുരഥം4 രവിമ് .

പുണ്യമായതനം തത്ര സ്ഥാപിതം തൈഃ പിനാകിനഃ5 . . 1 2. .
അമരൈരർച്ചിതം വ്യാസ സിദ്ധവിദ്യാധരൈർവൃതമ് .
യൈസ്തദായതനം ദൃഷ്ടം ഭവഭക്തൈർവിയദ്ഗമൈഃ6 .. 13 ..
തേ ഭവസ്യ പ്രിയാ ഭൂത്വാ ഭവന്തി പ്രമഥേശ്വരാഃ .
ഉശീരവീജഃ ശൈലേന്ദ്ര7സ്തത്രാശ്രമപദം മഹത് . . 14. .
ആഗസ്ത്യസ്യ തൃണാങ്ഗസ്യ ദേവദാനവപൂജിതമ് .
മഹാനീലമയം ലിങ്ഗം തസ്മിൻ വ്യാസ മഹോച്ഛ്രയമ് .. 1 5..
തസ്മിന്നായതനേ രുദ്രം തൃണാങ്ഗഃ സ മഹാനൃഷിഃ .
ദക്ഷിണാമൂർത്തിമാസ്ഥായ8 സ്തൗതി നിത്യം കപർദിനമ് .
ദിവൗകസസ്തമഭ്യർച്ച്യ ഭവന്തി ഗണപാധിപാഃ .. 16 ..

- - - -- - - - - - - - -

2 സ്ഥാനാനാം വർണനം - ഖ. . 3 തം - ക. ഖ . 4 മാശോർമിസ്സരഥ - ഖ. . 5 പിനാകിനം - ക ഖ . 6 വിപദ്ഗതൈഃ - ഖ. . 7 ഉശീരവീജശൈലേന്ദ്ര - ഖ. . 8 ദക്ഷിണാം മൂർതിമാസ്ഥായ - ക. ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

881

ഉത്തരേണ നിരാലോകേ രവിചന്ദ്രവിവർജിതേ .
മേരുശൃങ്ഗേ മഹോത്സേധം സൗവർണം സ്ഥാപിതം മഹത് . .17. .
ലിങ്ഗം ഭഗവതോ വ്യാസ യത്രാസ്തേ ശൂലധൃക് സ്വയമ് .
ഉത്താനപാദപുത്രേണ ഭവഭക്തിപരാത്മനാ . .18. .
നിത്യമഭ്യർച്ചിതം ലിങ്ഗം ധ്രുവേണാസ്തേ9 മഹാമുനേ .
ദേവാനാമപ്യഗമ്യം തദ് ധ്രുവം മുക്ത്വാ പരം വരമ് . . 1 9..
ജൈഗീഷവ്യേണ മുനിനാ അസ്തേ പർവതരാജനി .
സ്ഥാപിതം സുമഹല്ലിങ്ഗം ദേവദേവസ്യ ശൂലിനഃ .. 8.167.20 ..
തദ്10 ദൃഷ്ട്വാ മാനവോ വ്യാസ രുദ്രലോകമവാപ്നുയാത് .
മോക്ഷവിദ്യാസ്വഭിജ്ഞാശ്ച സാംഖ്യയോഗവിശാരദാഃ ..21 ..
ഭവന്തി മനുജാ ദൃഷ്ട്വാ തല്ലിങ്ഗം പരമാദ്ഭുതമ് .
നന്ദനേ ദേവരാജേന സ്ഥാപിതം ലിങ്ഗമുത്തമമ് . .22..
തപനീയമയം ശുഭ്രം ദേവതാ യദുപാസതേ .

തദ് ദൃഷ്ട്വാ ദേവതാ ലിങ്ഗം11 പ്രാപ്നുവന്തി പരം പദമ് . .2 3 . .
ക്ഷീരോദേ സാഗരേ ദിവ്യം12 ബാലഖില്യൈഃ13 സ്വയം കൃതമ് .
മഹദായതനം പുണ്യം സിദ്ധകിന്നരസേവിതമ് . .24. .
തസ്□□□ശ്ചന്ദ്രപ്രഭം ലിങ്ഗം സ്ഫാടികം മണിരഞ്ജിതമ് .
ബാലഖില്യാസ്തമഭ്യർച്യ ജഗ്മുരീശസലോകതാമ്14 .. 2 5..
സൗവർണം യക്ഷരാജേന സ്ഥാപിതം ഗന്ധമാദനേ .
ലിങ്ഗം ഭഗവതോ ദിവ്യം യത് കുബേരേശനാമകമ്15 . .26 ..
മന്ദാരകുസുമൈർദിവ്യൈർഹേമപദ്മൈശ്ച ഭക്തിതഃ .
തമഭ്യർച്യ മഹേശാനം കുബേരോ നിർവൃതോഭവത് . .27. .
യൈസ്തദായതനം ദൃഷ്ടം കുബേരസ്യ സുരാസുരൈഃ .
സർവയജ്ഞഫലം തേഭ്യോ ദദാതി വൃഷഭധ്വജഃ . .28 . .
ഏഭ്യഃ പുണ്യതമാനീഹ യാനി ഗമ്യാനി മാനുഷൈഃ .
ശൃണു താനി മഹാബുദ്ധേ സ്ഥാനാനി ശശിമൗലിനഃ . .29. .
- - - -- - - - - - - - - -
9 ധ്രുവമസ്തൗ - ഖ. . 10 തം - ക. ഖ . 11 ദേവതാസ്തേ തു - ക ഖ. . 12 ദിവ്യേ - ക. ഖ. . 13 ബാലിഖില്യൈഃ - ക. ഖ. . 14 ...രീശസ്യ ലോകതാമ് - ക. . 15 കുബേരോ നനാമ ഹ(മ്) - ക. ഖ. .
- - - -- - - - - - - - - -

882
സർവപർവതരാജസ്യ ശൃങ്ഗേ ഹിമവതഃ ശുഭേ .
മഹാലയമിതി ഖ്യാതം സ്ഥാനമാദ്യം സ്വയമ്ഭുവഃ . .8.167.3 0 ..
യത്ര സർവാമരാ വ്യാസ ചതുർവക്ത്രപുരസ്സരാഃ .
സംസിദ്ധാ മുനയശ്ചൈവ യേ ച യോഗീശ്വരാ ഭുവി . .3 1 . .
സമഭ്യർച്യ ഹരം16 ഭക്ത്യാ തദവാപ്താഃ പരം പദമ് .
യത്ര സാക്ഷാന്മഹാദേവോ ന്യസ്തവാൻ പദമാത്മനഃ .. 3 2..
യം പ്രണമ്യ നരാഃ സർവേ മുച്യന്തേ സർവകിൽബിഷൈഃ .
അഭിഗമ്യ തമീശാനം മഹാലയനിവാസിനമ് .. 33 ..
ദേഹഭേദം സമാസാദ്യ യത്ര തത്ര യഥാ തഥാ .
ന പുനർജായതേ മർത്യോ യാതഃ17 സിദ്ധിമനുത്തമാമ് . .34..

ന തം പശ്യന്ത്യധർമജ്ഞാ18 യേപി പാപകൃതോ19 നരാഃ .
മഹാഗണപതിസ്തത്ര ദ്വാരസംസ്ഥോ മഹാബലഃ .. 3 5..
സ തേഷാം ഗമനം ഹന്തി യേ നരാഃ പാപകാരിണഃ .
യോഗിനോ യത്ര ദേവാശ്ച സിദ്ധാശ്ച പരമർഷയഃ20 . .3 6. .
തം21 പ്രണമ്യ യയുഃ സിദ്ധിം പുണ്യം പശുപതേഃ പദമ് .
തസ്യ സംകല്പനാദേവ ദ്രക്ഷ്യാമീതി മഹാലയമ് .. 37. .
കർമഭിർമുച്യതേ ജന്തുർമഹാപാതകസംജ്ഞിതൈഃ22 .
മഹാലയം മഹത്ക്ഷേത്രം മോക്ഷസിദ്ധിപ്രദം ശുഭമ്23 ..38. .
കുലാന്യുഭയതഃ24 സപ്ത ദൃഷ്ടത്വാ ത്രായതി മാനവഃ .
തതഃ പുണ്യതമം വ്യാസ കേദാരം നാമ നാമതഃ ..39. .
പരം ധാമ വൃഷാങ്കസ്യ തസ്യൈവോത്തരതഃ ശുഭമ്25 .
സ്വയം കില ഹരോ ദേവസ്തസ്മിന്നചലസത്തമേ . .8.167.40 . .
ജടാഭാരാജ്ജലം പുണ്യം മുമോച - - - - - 5 .
- - - ദഭവത്തത്ര ഹരമൗലിവിനിഃസൃതമ് ..41 ..
- - -- - - - - - - - - -

16 മഹദ് - ഖ. . 17 ജന്തുര്യാതഃ - ഖ . 18 ധർമിജ്ഞാ - ക. . 19 മഹാപാപകൃതോ - ഖ. . 20 പരമർഷഭ - ക- . 21 തത് - ഖ. . 22 സംജ്ഞിതമ് - ക. . 23 വിഭോ - ഖ. . 24 കുലാനുഭയതഃ - ക. ഖ. . 25 ശുചിമ് - ഖ. . 26 ഇതഃ പര പത്രമേകം ഖണ്ഡിതം ഖ. പുസ്തകേ .

- - -- - - - - - - - - -

നരാസ്തദമൃതപ്രഖ്യം യേ പിബന്തി ജലം ശുഭമ് .
തേ ഭവന്തി ഗണാ വ്യാസ കുഷ്മാണ്ഡാ രുദ്രവല്ലഭാ . .42 ..
മഹാരൂപാ മഹാത്മനോ നന്ദിനോപ്യധികപ്രഭാഃ .
കേദാരവാസിനം ദൃഷ്ടവാ ദേവദേവം ജഗത്പതിമ . .43 . .
- - - - -- -- - .
ബ്രഹ്മാ ശക്രസ്തഥാ വിഷ്ണുഃ സോമോ യക്ഷഗണാധിപഃ ..44. .
അർചയന്തി സ്ഥിതം തത്ര ഭക്തിതഃ പരമേശ്വരമ് .
കേദാരസലിലം പീതം യൈർനരൈഃ സുമഹാത്മഭിഃ ..45. .

കഥം ശോചന്തി തേ വ്യാസ പ്രാപ്തം കിന്നു ന തൈഃ സുഖമ് .
കേദാരേ ഹിമവന്മഹീധ്രശിഖരേ യത്തത്പയഃ പ്രസ്രുതം
മൂർധ്നഃ സോമമഹേന്ദ്രവിഷ്ണുമരുതാം സ്രഷ്ടുർവിഭോഃ ശൂലിനഃ .
പാതും യന്ന ലഭന്ത്യധർമരുചയഃ ശൈവം വിനാനുഗ്രഹം
തത്പീത്വാ ഭവബന്ധനപ്രതിഭയാന്മുക്താ ഭവേയുഃ പ്രജാഃ . .46..
മധ്യമേശ്വരമത്രൈവ സ്ഥാനമാദ്യമുമാപതേഃ .
ഗത്വാ27 തമപി ദേവേശം ഗാണപത്യമവാപ്നുയാത് . .47..
തത്രാപി സ്വയമേവേശഃ സദാ സന്നിഹിതോ മുനേ .
അഭിഗമ്യ തമീശാനം ന ശോചേന്മരണം പ്രതിം ..48. .
ത്രയാണാമപി ലോകാനാം പ്രദേശേ ഹിമവദ്ഗിരേഃ .
ഏഷ ശ്രേഷ്ഠതമോ വ്യാസ സർവസിദ്ധിപ്രദഃ ശുഭഃ ..49..
അസ്യാഭിഗമനാദേവ സർവയജ്ഞഫലം സ്മൃതമ് .
വിപന്നസ്യ പ്രമാദാദ്വാ ഗാണപത്യാ ഗതിർവരാ . .8.167.50 ..
നാതഃ പുണ്യതമം കിഞ്ചിത് സർവലോകേഷു വിദ്യതേ .
ത്രൈലോക്യേ ചക്രവർത്തിത്വമസ്മിൻ വാ മരണം ഗിരൗ . .51 ..
ചക്രവർത്തിപദാത്തസ്മാദിഹ മൃത്യുർവിശിഷ്യതേ28 .
യാതി സായുജ്യതാം ശമ്ഭോഃ പരമൈശ്വര്യസംയുതഃ29 ..52 . .
- - - -- - - - - - - - -
27 ദൃഷ്ട്വാ (?) . 28 ...ര്വിശേഷ്യതേ - ക. . 29 സംയുതം - ക .
- - - -- - - - - - - - -

884
ഗിരാവിഹ മൃതോ ജന്തുഃ കിന്തതഃ പരമം പദമ് .
മഹദ്ധിമവതസ്ത്വന്യത് കൂടം സിദ്ധനിഷേവിതമ് ..53 ..
യത്ര ദേവീ തപസ്തേപേ ഗൗരവർണസമീപ്സയാ .
ഗൗരീശിഖരമിത്യേവ ത്രിഷു ലോകേഷു വിശ്രുതമ് ..54. .
കുചകുണ്ഡ ഇതി ഖ്യാതേ തീർഥേ യത്രോമയാ കൃതേ .
തദ് ഗൗരീശിഖരം പുണ്യം യേഭിഗച്ഛന്തി മാനവാഃ . .45..
അശ്വമേധഫലം പ്രാപ്യ തേ യാന്തി പരമാം ഗതിമ് .
ഋഷഭം ശൃങ്ഗമപരം വജ്രസ്ഫടികസന്നിഭമ് . .46..

യത്ര നന്ദീ തപസ്തേപേ വരഞ്ചാവാപ ശങ്കരാത് .
ഋഷഭം പ്രാപ്യ തത്കൂടം സ്ഥാനം പുണ്യമുമാപതേഃ . .57. .
ദൃഷ്ട്വാ പാപവിനിർമുക്തോ രുദ്രലോകമവാപ്നുതേ .
അന്യദ്ധിമഗിരേഃ കൂടം ഹേമകൂടസമപ്രഭമ് ..58. .
യത്ര ഭസ്ത്രേശ്വരം നാമ രുദ്രസ്യായതനം ശുഭമ് .
രുദ്രസ്തസ്മിൻ ഗിരൗ ദേവോ ഭസ്ത്രേശ്വര ഇതി സ്മൃതഃ . 59. .
തം നമസ്യ മഹാദേവം കിന്നരോരഗചാരണാഃ .
മൃത്യുഭീതാശ്ച പുരുഷാ ജന്മദുഃഖൈസ്തഥാർദിതാഃ . . 8.167.60 ..
തദായതനമാസാദ്യ കാമാനാപുര്യഥേപ്സിതാൻ30 .
തം ദൃഷ്ട്വാ മനുജോ വ്യാപ്ത രാജസൂയഫലം ലഭേത് ..61 . .
ഗങ്ഗാദ്വാരേ ശുഭദ്വാരേ മഹാപുണ്യേ മഹാത്മനാ .
ദക്ഷേണ സ്ഥാപിതം ലിങ്ഗം ഭക്തിഹേതോഃ കപർദിനഃ ..62. .
വൃക്ഷാഃ കനഖലാ നാമ യത്രാസൻ കനകാത്മകാഃ .
മാനുഷാണാമശീലത്വാത് സംവൃക്ണാ31 ദാരവോ32 ബഭുഃ ..63 ..
വിശ്വാത്മാ യത്ര വിശ്വേശഃ ശമ്ഭുരമ്ബികയാ സഹ .
ബഹുരൂപേശ്വരോ നാമ്നാ നൈകപ്രാണിവരപ്രദഃ . .64. .
മാനവാ യന്ന പശ്യന്തി ജന്മ ചേഷ(?) മുമുക്ഷവഃ .
വാജിമേധം ദശഗുണം യം ദൃഷ്ടവാ പ്രാപ്നുതേ നരഃ . .65. .
- - - -- - - - - - - - -
30 കാമാനാപ്നുര്യഥേപ്സിതാനു - ക. . 31 സംവൃത്താ - ക. . 32 ദാരവാ - ക. ഖ, .
- - - -- - - - - - - - -

യം ദേവവിദ്യാധരസിദ്ധസംഘാ ഗന്ധർവയക്ഷോരഗദാനവാശ്ച .
ദൃഷ്ട്വേശ്വരം നീലപയോദകണ്ഠം സംസാരപങ്കേ ന പുനഃ പതന്തി . 66..
ജപ്യേശ്വരമിതി ഖ്യാതമന്യദായതനം വിഭോഃ33 .
യത്ര ജപ്യം പുരാ കൃത്വാ ലിങ്ഗം സ്ഥാപിതവാൻ ദ്വിജഃ ..67. .
ജപ്യേശ്വരം തദാസാദ്യ34 പ്രാ[illegible]സ്ത്യക്ഷ്യന്തി യേ നരാഃ .
തേ ജന്മമരണാന്മുക്താ വത്സ്യന്തി ശിവസദ്മനി . . 68. .
അന്യദായതനം വ്യാസ ശശിബിമ്ബാർധമൗലിനഃ .

മഹാഭൈരവ ഇത്യേവ ഖ്യാതം35 ജഗതി യന്മുനേ .. 69..

യത്ര ശൂലധരോ ദേവഃ സ്വയമേവ വൃഷധ്വജഃ .

ചകാര ഭൈരവം രൂപം നന്ദ്യുമാഗണഭീഷണമ് . .8.167.70 . .

യദ് ദൃഷ്ടവാ36 ഹിമവത്പുത്രീ ബഭൂവ ഭയവിഹ്വലാ .

ക്രീഡാഹേതോർഭവോ യത്ര ത്രാസയിത്വാ രിരീന്ദ്രജാമ് . .71 . .

സൗമ്യരൂപോഭവദ് ഭൂയഃ സാന്ത്വയാമാസ ശൈലജാമ് .

മഹാഭൈരവ ഇത്യേവ തദായതനമുച്യതേ . .72 . .

ഭൈരവേശ്വരമാഗമ്യ യഃ പശ്യേത പിനാകിനമ് .

മരണം ജന്മ ച37 വ്യാസ നാസൗ പുനരവാപ്നുയാത് . .73 . .

യദേവാശ്രമിണാം പുണ്യം തദ്ഥേശവ്രതചാരിണാമ് .

തത്ഫലം ഭൈരവം ദൃഷ്ട്വാ പ്രാപ്നോതി നരപുങ്ഗവഃ38 . .74..

കുമ്ഭകാരേശ്വരം39 ചൈവ തഥൈവോത്കുടുകേശ്വരമ്40 .

ഛഗലണ്ഡേശ്വരം41 ചൈവ മഹാഭൈരവജം സ്ഥലമ്42 . .75..

ദൃഷ്ടൈരേഭിസ്ത്രിഭിഃ സ്ഥാനൈസ്ത്രിലോകാധിപതിർഭവേത് .

രുദ്രകോടീതി43 ചാപ്യന്യച്ഛിവായതനമുച്യതേ ..76..

രുദ്രകോടീത്രയം ജപ്ത്വാ തത്ര നന്ദീ വരോത്തമാൻ .

അവാപ ശങ്കരാദ് വ്യാസ ഗണേശത്വം തഥോത്തമമ് . .77. .

- - - -- - - - - - - - -

33 വിഭോ - ക . 34 തമാസാദ്യ - ക . 35 ഖ്യാതിം - ക . 36 യന്ദൃഷ്ട്വാ - ക. 37 വാ - ക . 38 ഭഗപുങ്ഗവഃ (?) - ക . 39 കുമ്ഭകാരേശ്വരേ - ഖ. . 40 ..കുടുകേശ്വര. - ക, ... കുടുകേശ്വരേ (?) . 41 ഛഗലണ്ഡശ്വരേ - ക,.. രം - ഖ. . 42 ഫലമ് - ക, . 43.. ഭി - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

886

യൈസ്തദായതനം ദൃഷ്ടം തേ യാന്തി പരമാം ഗതിമ് .

ദേവദാരുവനേ ചാപി ഭവസ്യായതനം വരമ് . .78. .

ദേവദാരുവനൈശ്ഛന്നം സരലൈശ്ച സുഗന്ധിഭിഃ .

സദാ സംസേവിതം തദ്ധി ഗന്ധർവോരഗകിന്നരൈഃ ..79 . .

യത്ര വൈഖാനസാ വിപ്രാഃ ശിവഭക്തിപരായണാഃ .

ഭാസ്കരാനലസംകാശാ നിവസന്തി തപോധനാഃ . .8.167.80 ..

ഭിക്ഷാഹേതോർവനം തത്തു44 പ്രാവിശത് കില ശൂലധൃക് .
സ ദൃഷ്ടസ്തത്ര45 ദേവേശോ മുനിഭിഃ സ്തബ്ധമേഹനഃ ..81 ..
ഈർഷ്യയാ മുനിഭിർലിങ്ഗം തസ്യ ദേവസ്യ തന്മഹത് .
വിമൂഢൈഃ പാതിതം വ്യാസ ദേവദാരുവനാശ്രമേ ..82. .
തസ്മിൻ നിപതിതേ46 ലിങ്ഗേ ലിങ്ഗഹീനമഭൂജ്ജഗത് .
സ്ഥാവരം ജങ്ഗമം ചൈവ ബഭൗ സർവം നപുംസകമ് . .8 3 ..
ബ്രഹ്മാദയസ്തതോ ദേവാസ്തേ ച സിദ്ധാ മുമുക്ഷവഃ .
ജ്ഞാത്വാ ശങ്കരജം സർവം തദപായം സുദാരുണമ് .. 84. .
സംസ്തുത്യ വിവിധൈഃ സ്തോത്രൈഃ ശങ്കരം പര്യതോഷയൻ .
തതസ്തദഭവല്ലിങ്ഗം യഥാപൂർവം പിനാകിനഃ . .85..
ജഗതശ്ച തതഃ47 പുംസ്ത്വം തത്ക്ഷണാത് സമപദ്യത .
തത്ര തൈഃ സ്ഥാപിതം ലിങ്ഗം പരമേശസ്യ ഭക്തിതഃ . .86..
തദ് ദൃഷ്ടവാ48 വാജിമേധാനാം ദശാനാം പ്രാപ്നുതേ ഫലമ് .
ഏവം49 ദാരുവനം50 പുണ്യമീശസ്യാസ്തേ മഹാമുനേ51 ..87..
അഭിഗമ്യ നരാഃ ക്ഷിപ്രം മുച്യന്തേ സർവപാതകൈഃ .
ദധീചേന മഹദ്ദിവ്യം പുണ്യമായതനം കൃതമ് . .88..
സ്ഥാനേശ്വരമിതി ഖ്യാതം ത്രിഷു ലോകേഷു52 വിശ്രുതമ് .
നരഃ സ്ഥാനേശ്വരം പ്രാപ്യ യസ്ത്യജേദാത്മനസ്തനുമ് ..89..

- - - -- - - - - - - - -

44 തത്ര - ക. . 45 അദൃഷ്ടസ്തത്ര - ക, സംദൃഷ്ടസ്തത്ര(?) . 46 ഹി പതിതേ (?) . 47 പുനഃ - ഖ . 48 തന്ദൃഷ്ട്വാ - ക ഖ, . 49 ദേവ - ഖ. . 50 ദാരുവണം - ക . 51 സ - ക, .. മീശസ്യ സുമഹാമുനേ - ഖ., മഹാത്മനഃ - ഖ. . 52 ലോകേഷു ത്രിഷു - ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

യോഗൈശ്വര്യമനുപ്രാപ്യ സ്വർഗലോകേ സ മോദതേ53 .
തക്ഷകേന ഭുജങ്ഗേന ദൃഢഭക്തേന54 ശങ്കരേ55 . .8.167.90 ..
തക്ഷകേശ്വരമിത്യേവം സ്ഥാപിതം ജാഹ്നവീതടേ .
ദേവദേവസ്യ രുദ്രസ്യ യത്ര സാന്നിധ്യമുത്തമമ് ..91 . .
തന്ദൃഷ്ടത്വാ പുരുഷോ ദേവമശ്വമേധഫലം ലഭേത് .

അഗസ്ത്യേന കൃതം ചാന്യത് പുണ്യമായതനം മഹത് . .92 ..
ആമ്രാതേശ്വരമിത്യേവ ഖ്യാതം ജഗതി സുവ്രത .
ദൃഷ്ട്വാ പരമയാ ഭക്ത്യാ പുരുഷസ്തം ശുചിവ്രതഃ . .93..
ദേഹഭേദമനുപ്രാപ്യ ശർവലോകമവാപ്നുയാത് .
ഗിരൗ കാലഞ്ജരേ ലിങ്ഗം ദൃഷ്ട്വാ സ്ഥാനമുമാപതേഃ . . 94. .
അശ്വമേധഫലം പ്രാപ്യ രുദ്രലോകമവാപ്നുയാത് .
പുഷ്പഭദ്രമിതി ഖ്യാതം വിന്ധ്യപ്രസ്ഥേ ദ്രുമാവൃതമ് . .95..
ഭവസ്യായതനം പുണ്യം ദേവഗന്ധർവസേവിതമ് .
യത്തദ്രാവണപുത്രേണ മേഘനാദേന രക്ഷസാ .
സ്ഥാപിതം തോഷയാനേന സർവഭൂതപതിം ഭവമ് . .96. .
യത്ര മന്ദോദരീപുത്രഃ സ്ഥാണുനാ ശശിമൗലിനാ .
മായാരഥപ്രദാനേന കൃതഃ പ്രാപ്തമനോരഥഃ . .97..
തദ,56 ദൃഷ്ടവാ തത്ര ഗത്വാ57 ച പ്രണമ്യ ച ജഗത്പതിമ്58 .
പുരുഷാഃ സ്വർഗമായാന്തി ദിവ്യയോഗസമന്വിതാഃ ..98. .
അന്ധ്രേഷ്വായതനം ചാന്യച്ഛർവസ്യ പരമാത്മനഃ .
നാമ്നാ ചിത്രരഥം നാമ യോഗസിദ്ധിവരപ്രദമ് . .99. .
ത്രിപുരസ്യ വധേ യത്ര രഥോ ദേവസ്യ ധീമതഃ .
അമരൈശ്ചിത്രിതോ59 വ്യാസ സോമാദിത്യയമാദിഭിഃ .. 8.167.100 ..
സമൃഗിഷ്ടേ തു60 യത് പ്രോക്തമശ്വമേധേ ഫലം61 ബുധൈഃ .
തച്ചിത്രരഥമാസാദ്യ ഫലം പ്രാപ്നോതി62 മാനവഃ ..1 01 . .
- - - -- - - - - - - - -
53 മോദതി - ഖ. . 54 ദൃഢ ഭക്തേന - ക. . 55 ശങ്കര - ക. ഖ. . 56 തം - ക. . 57 ചാഭിഗത്വാ - ഖ. . 58 ജഗതഃ പതിമ് - ഖ. . 59 ...ശ്ചിന്തിതോ - ഖ. . 60 സമൃഗിഷ്ടേഷു - ഖ. . 61. അശ്വമേധഫലം - ക. . 62 ലഭതി - ക. .
- - - -- - - - - - - - -

അന്യദുക്തരഥം നാമ ഭവസ്യായതനം ശുഭമ് .
സുരകിന്നരഗന്ധർവൈഃ സദാ സംസേവിതം ശുഭമ് . . 102 . .
തത്ര ശ്രീപർവതോ63 നാമ പർവതഃ ശ്രീനികേതനഃ .

സിദ്ധാമരശതാകീർണ്ണം സിദ്ധിക്ഷേത്രം64 തദുത്തമമ് .. 103 ..
ശൂലിനോ യത്ര ലിങ്ഗാനാം പുണ്യാനാം വരദായിനാമ് .
സഹസ്രം സ്ഥാപിതം വ്യാസ ശിലാദേന മഹാത്മനാ . .1 04..
യേ പശ്യന്തി തമീശാനം ശ്രീപർവതനിവാസിനമ് . .
ജന്മമൃത്യുഭയം തേഷാം നാസ്തി പുംസാം കദാചന .. 10 5. .
അനേനൈവ ശരീരേണ തസ്മിൻ ക്ഷേത്രേ ഭവാത്മകേ .
യോഗാഭ്യാസപരാ വിപ്രാഃ സിദ്ധിം യാന്തി യഥേപ്സിതാമ് .. 106 . .
മനസാപ്യഭിഗച്ഛന്തി യേ നരാഃ ശ്രീഗിരിം മുനേ .
ന തേ യാന്തി യമാവാസം മൃത്യാവപി സമാഗതേ .. 107 ..
തതശ്ചോത്തരഗോകർണം ഹരലിങ്ഗാങ്കിതാശ്രമമ്66 .
തപ്തം യത്ര തപസ്തീവ്രം രാക്ഷസൈഃ പിശിതാശനൈഃ . .1 08. .
രാവണാദ്യൈർമഹാഭാഗൈർലബ്ധശ്ച67 വര ഈപ്സിതഃ68 .
പുരാ യത്ര തപഃ കൃത്വാ പ്രസാദ്യ ച പിനാകിനമ് .. 1 09. .
ത്രൈലോക്യേ ചക്രവർതിത്വം രാവണസ്സമവാപ്തവാൻ .
അശ്വമേധം ദശഗുണം തദ്69 ദൃഷ്ടവാ ലഭതേ നരഃ . . 8.167.110 . .
മൃതശ്ച രുദ്രസായുജ്യം ഗച്ഛത്യത്ര ന 70 സംശയഃ .
തതോ ദക്ഷിണഗോകർണം സ്ഥാനം പുണ്യം പിനാകിനഃ ..1 11 ..
സ്പൃക്കയാ ജാതയാ യത്ര71 ലങ്കാമലയസാനുഷു .
അർച്യതേ ഭഗവാന്ദേവഃ സർവാമരവരേശ്വരഃ . . 112 . .
ഏകോ72 രാക്ഷസശാർദൂലോ യത്രാദ്യാപി വിഭീഷണഃ .
സമഭ്യർച്യാമരേശാനം ഭുംക്തേ രാജ്യമശങ്കിതഃ73 .. 113 ..

- - - -- - - - - - - - -

63 ശ്രീപർവതം - ക. . 64 സിദ്ധക്ഷേത്രം - ഖ. . 65 ഭവാത്മികേ - ക. . 66. ശ്രയമ് - ഖ. . 67 മഹാഭാഗ ലബ്ധശ്ച (?) . 68 ഈപ്സിതമ് - ക. . 69 തം - ക. ഖ . 70 ഗച്ഛതേ നാത്ര - ക. ഖ. . 71 തത്ര - ക.. 72 ഏക - ക. . 73 .മശങ്കിതമ് - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

889

മാനവാ യേഭിഗച്ഛന്തി ഗോകർണായതനാശ്രമമ് .
ദശാനാമശ്വമേധാനാം പ്രാപ്നുവന്തി ഫലം ശുഭമ് . .1 14. .

ഹരിശ്ചന്ദ്ര ഇതി ഖ്യാതോ ഗിരിർനൈകവിനിർഝരഃ .
ജാമദഗ്ന്യേന രാമേണ യസ്മിന്നായതനം74 കൃതമ് ..1 15 ..
യത്ര ദേവാശ്ച സിദ്ധാശ്ച യക്ഷഗുഹ്യകകിന്നരാഃ .
വ്രതിനോ യോഗിനശ്ചൈവ നേമിരേ75 വൃഷഭധ്വജമ് . .1 16 . .
ഹരിശ്ചന്ദ്രഗിരേ ശൃങ്ഗമാകൂടം യൈർനിരീക്ഷിതമ് .
ന തേ വസന്തി മർത്ത്യേഷു ദേവാ ഭൂത്വാ പുനർമുനേ .. 1 17..
ഉത്തരേ നർമദാതീരേ യോജനൈകപഥാന്തരേ76 .
കാരോഹണമിതി സ്ഥാനം ത്രിനേത്രായതനം മഹത് .. 11 8. .
യത്ര കാകാം77 തപസ്യന്തീമാരുരോഹ പ്രജാപതിഃ .
ആരുരോഹ യതഃ കാകാം78 തസ്മിൻ ദേശേ പ്രജാപതിഃ .. 11 9. .
തസ്മാത് കാരോഹണോ79 നാമ്നാ80 സ ദേശഃ പരികീർതിതഃ .
തസ്മിൻ ദേശേവതീർണശ്ച ഭഗവാൻ വൃഷഭധ്വജഃ . . 8.167.120 ..
പുണ്യോസൗ സർവദേശേഭ്യോ ദേശോ യേന നിബോധ തമ്81 .
ക്ഷീണേ കൃതയുഗേ വ്യാസ ത്രേതായുഗമുഖോദയേ .. 121 ..
തസ്മിൻ പാദം മുമോചൈകം ധർമോധർമനിപീഡിതഃ .
ദ്വിതീയം ദ്വാപരേ പ്രാപ്ത തൃതീയം ച കലൗ യുഗേ ..1 22..
ചതുർഥേനാവതസ്ഥേ ച യതഃ സ ഭഗവാൻ പ്രഭുഃ .
ഏവം സ ധർമസംവാസാദ്82 ദേശഃ പുണ്യതമഃ സ്മൃതഃ . . 123 ..
ഭാരഭൂതിസ്ത്വസൗ ഭൂത്വാ തസ്മിന്ദേശേ പിനാകധൃക് .
ഭാരാൻ83 ബദ്ധ്വാ ദ്വിജാതീനാം നർമദായാം വിചിക്ഷിപേ .. 1 24..
കാരുണ്യേന മഹാദേവോ മർത്ത്യജന്മമുമുക്ഷയാ .
ത്രേതായാം ദിണ്ഡിമുണ്ഡശ്ച ശിരാംസി വിനികൃത്തവാൻ .. 1 25..

- - - -- - - - - - - - -

74 ന്നാരായണം - ഖ. . 75 മേനിരേ - ഖ. . 76 ദ്വിയോജനപഥാന്തരേ - ഖ. . 77 കഃ കാ - ക . 78 കാന്താം - ക . 71 കാരോഹണം - ഖ. . 80 നാമ - ക. ഖ. . 81 തത് - (?) . 82 ധർമസംവാസോ - ഖ..

- - - -- - - - - - - - -

ദ്വാപരേ ചാഷഢിർഭൂത്വാ84 നൃത്തേനാനുഗൃഹീതവാൻ .

ഏവം പ്രതിയുഗം വ്യാസ തസ്മിന്ദേശേ ശിവഃ സ്വയമ് . .1 26. .
അവതീർണശ്ചാനുഗൃഹ്യ85 ബ്രാഹ്മണാൻ ശുദ്ധമാനസാൻ .
തേഷാമായതനാനി സ്മ സർവേഷാമേവ86 സുവ്രത . . 1 27..
യേന ദൃഷ്ടാനി ദേവസ്യ ഈശാന87ലോകമാപ്നുയാത് .
വർതമാനേ കലൗ ചാപി ജ്ഞാത്വാ ദുഃഖാർദിതം ജഗത്88 .. 1 28..
ചതുരഃ89 പുരുഷാൻ സൃഷ്ട്വാ90 സ്വസ്മാന്മുഖചതുഷ്ടയാത് .
പ്രോവാച പരമേശാനോ ലോകാനുഗ്രഹലിപ്സയാ91 .. 1 29. .
യൂയം യാത മഹീം സർവേ ദ്വിജാ ഭൂത്വാ തപസ്വിനഃ .
മാമേവൈഷ്യഥ യോഗേശാ നീത്വാ വിപ്രാൻ പരം പദമ് .. 8.167.130 ..
തേ തഥോക്ത്വാ തതോ92 വ്യാസ സംബഭൂവുഃ പൃഥക് പൃഥക് .
മാനുഷേഷു93 തദാ വിപ്രാ മോക്ഷധർമപരായണാഃ . .1 31 ..
ഉജ്ജയിന്യാം94 ഗുരുജ്യേഷ്ഠഃ കൗശികോ നാമ നാമതഃ .
ദ്വിതീയോ ഗാർഗ്യ ഇത്യേവ95 ജംബൂമാർഗേ സതാപനഃ (?) ..1 32. .
തൃതീയശ്ചാഭവന്മിത്രോ മഥുരായാം മഹാമനാഃ96 .
ബ്രഹ്മചാരീ ചതുർഥസ്തു കുരുഷ്വേവ സുഗോത്രജഃ . . 133 ..
ഭഗവാനപി ദേവേശോ ഹ്യമരേശ്വരസംയുതഃ97 .
അത്രിവംശപ്രസൂതസ്യ നാമ്നാ വൈ സോമശർമണഃ .. 1 34..

രൂപം കൃത്വാ സിതാങ്ഗം തു ജഗാമാത്രേർഗൃഹം98 ശുഭമ് .
സ തം ബ്രഹ്മവിദം വിപ്രമാത്രേയം സകുലം വിഭുഃ . . 1 35. .
യോഗസിദ്ധിപ്രദാനേന അനുജഗ്രാഹ ശങ്കരഃ .
അനുഗൃഹ്യ തദാ വ്യാസ സകുലം ദ്വിജസത്തമമ്99 .. 13 6..
ജഗാമോജ്ജയിനീം ദേവഃ ശ്മശാനം ച വിവേശ ഹ .
സ തത്ര ഭസ്മനാത്മാനമവഗുണ്ഠ്യ100 വൃഷധ്വജഃ . .1 37. .

- - - -- - - - - - - - -

84 ഭൂത്വാഷാഢിർദ്വാപരേ ച (?) . 85 മനുഗൃഹ്യ - ക . 86 താനി ചായതനാനീഹ സർവാണ്യേവ (?) . 87 ഐശാനം(?) . 88 ജനം (?) . 89 ചത്വാരഃ - ക. ഖ. . 90 ദൃഷ്ടവാ - ഖ. . 91 കാംക്ഷയാ (?) . 92 തഥോക്താസ്തഥാ - ക. ഖ. . 93 തു - ക. . 94 ഉജ്ജയന്യാം, ഉജ്ജയനീ - ക . 95 ഇത്യേവം - ഖ . 96 മഹാത്മനാ - ക. ഖ. . 97 ദേവേശമമരേശ്വരസംയുതഃ - ക. ഖ. . 98 ജഗാമത്രിഗൃഹം - ഖ . 99 ദ്വിജസത്തമഃ - ക.

. 100 ഭഷ്മാസാത്മാ- നമവഗുണ്ഠ്യ - ക ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

891

ഉല്മുകം വാമഹസ്തേന ഗൃഹീത്വാ സമുപാവിശത് .

തത്ര പ്രഥമമാദായ ശിഷ്യം കൗശികമീശ്വരഃ . .1 38. .

ജമ്ബൂമാർഗേ ദ്വിതീയം ച മഥുരായാം തതോപരമ് .

കാന്യകുബ്ജേ തതശ്ചാന്യമനുഗൃഹ്യ ജഗത്പതിഃ .. 139..

സ്വസിദ്ധാന്തം ദദൗ യോഗമുവാചേദം ച ലാകുലീ101 .

രഹസ്യം പരമം ഹീദം102 പഞ്ചാർഥം ഇതി സംജ്ഞിതമ്103 . . 8.167.140 . .

വിപ്രാന്മോചയിതും ദത്തോ യുഷ്മഭ്യം മർത്ത്യബന്ധനാത് .

അനയാ ദീക്ഷയാ വിപ്രാൻ പ്രാപയധ്വം പരം പദമ് . . 141 ..

നദീതീരേഷു മേധ്യേഷു പുണ്യേഷ്വായതനേഷു ച .

ശൂന്യാഗാരേഷ്വരണ്യേഷു വാസോ വഃ സങ്ഗവർജിതഃ . . 142. .

വചോ ഭഗവതഃ ശ്രുത്വാ ശിഷ്യാഃ പശുപതേഃ സ്വയമ് .

യഥാജ്ഞപ്തമകുർവന്ത104 സർവേ തേ ഭവതേജസഃ . . 143 ..

ധർമപാദാങ്കിതേ ദേശേ അവതീർണോ യതോ ഭവഃ .

സ ദേശഃ പരമസ്തസ്മാന്മഹാപുണ്യതമഃ സ്മൃതഃ ..144..

ആശ്രമോ യോഗിനാം യത്ര പ്രവൃത്തഃ പാപനാശനഃ .

അഷ്ടായതനമിത്യേവം സ്ഥാനമത്ര105 മഹാത്മനഃ ..145. .

യദ്106 ദൃഷ്ടവാ മനുജാ വ്യാസ പ്രാപ്നുവന്തി പരം പദമ് .

കാരോഹണം ശിവസ്ഥാനം യേഭിഗച്ഛന്തി മാനവാഃ .. 146. .

ഗർഭശയ്യാഭയം തേഷാം ന ഭവേന്മുനിസത്തമ .

മഹീനർമദയോർമധ്യം സഹ്യസ്യ ച യദന്തരമ് . .147..

ഏതത്പശുപതേഃ ക്ഷേത്രം പുരാണമൃഷിഭിഃ സ്തുതമ്107 .

തദാഗത്യ നരോ വ്യാസ യദ്യപി സ്യാത് സുപാപകൃത് .

സർവപാപവിനിർമുക്തോ108 യഥേഷ്ടാം109 പ്രാപ്നുയാദ് ഗതിമ് .. 148. .

- - - -- - - - - - - - -

101 ലാഗഡിഃ - ഖ. . 102 ലീനം - ഖ. . 103 സംജ്ഞിതഃ - ഖ . 104 യഥാജ്ഞാപ്തമകുർവന്ത - ക. ഖ. . 105 സ്ഥാനം തത്ര - ഖ. . 106 യം - ക. . 107

ഋഷിഭിഷ്ടുതം - ഖ. . 108 വിമുക്താത്മാ - ഖ., വിമുക്തോസൗ - ഖ.. 109 യഥേഷ്ടം - ക. .
- - - -- - - - - - - - -

892
കാരോഹണം സ്ഥാനമതീവ പുണ്യം ശൈവാനി110 യത്രായതനാനി ധീമൻ111 .
ഗത്വാ നരാസ്താനി മഹാഫലാനി സംസാരഗേഹം ന പുനർവിശന്തി .. 149..
പുണ്യമായതനം ചാന്യത് സപ്തലോകാഭിവന്ദിതമ്112 .
വാരാണസ്യാ113 മുനിശ്രേഷ്ഠ യത്ര സന്നിഹിതോ ഹരഃ . . 8.167.150 ..
തത്ര ഭാഗീരഥീ പുണ്യാ ഉത്തരാം ഭജതേ ദിശമ് .
സിദ്ധിക്ഷേത്രം114 ബൃഹത്ക്ഷേത്രം ലോകേഷു ത്രിഷു വിശ്രുതമ് ..1 51. .
അവിമുക്തം സ്മൃതം നാമ്നാ ന വിമുക്തം ഹരേണ തു .
അവിമുക്തേശ്വരം ദൃഷ്ട്വാ ദേവം തത്ര ഹ്യുമാപതിമ്115 ..152..
ഗാണപത്യാ ഗതിഃ പ്രോക്താ മൃത്യുകാലേ മഹാമുനേ .
യത്രാസ്തേ ഗണപോ ദ്വാരി വിദ്യുത്കേശോ മഹാബലഃ ..153 ..
ദണ്ഡപാണിർമഹാതേജാഃ സമാദേശാത് സ്വയംഭുവഃ .
തമദൃഷ്ടവാ ന പശ്യന്തി ദേവദേവേശ്വരം ഹരമ് ..1 54. .
യോഗിനോപി മഹാത്മാനഃ പുണ്യം തസ്യാപി ദർശനമ് .
ദണ്ഡപാണിം ശുചിർദൃഷ്ട്വാ116 ഹരദത്തവരം117 ഗണമ് ..155..
ഇഹ ലോകേ സുഖം പ്രാപ്യ യാന്തി118 തസ്യ സലോകതാമ് .
യത്ര സിദ്ധാ മഹാത്മാനോ യോഗൈശ്വര്യബലാന്വിതാഃ . . 1 56..
ഛന്നാഃ പ്രദക്ഷിണം കൃത്വാ പ്രണമന്തി സ്വയംഭുവമ് .
ശക്രഃ പിതാമഹോ വിഷ്ണുർധനേശോ വരുണോ യമഃ . . 1 57..
ഹുതഭുക് പവനഃ സോമഃ സ്വയം ചൈവ ദിവാകരഃ .
തഥാ സപ്തർഷയഃ സിദ്ധാ ഗന്ധർവാഃ പന്നഗാസ്തഥാ . .158. .
അവിമുക്തേശ്വരം ദേവമർചയന്തി യതവ്രതാഃ .
തതഃ പുണ്യതമം നാസ്തി സിദ്ധിക്ഷേത്രമിതി ശ്രുതിഃ .. 1 59. .
യത്ര ജന്തോർവിപന്നസ്യ മുക്തിഃ സംസാരബന്ധനാത് .
പ്രസാദാജ്ജായതേ ശമ്ഭോർഗുഹ്യമേതത പരം സ്മൃതമ് . . 8.167.160 . .
ഗങ്ഗാ119 ദക്ഷിണതസ്തസ്മിന്നുത്തരേണ വരാണസീ120 .

തത്തയോ121ര്മധ്യതഃ122 ക്ഷേത്രമവിമുക്തം പിനാകിനഃ . .1 6 1. .

- - - -- - - - - - - - -

110 ശൈലാനി - ക., ശൈലായ - ഖ . 111 ധീമാൻ - ക. ഖ. . 112.. നന്ദിതമ് - ഖ . 113 വാരണസീ(?) . 114 സിദ്ധക്ഷേത്രം - ഖ. . 115 തത്ര ദേവമുമാപതിമ് - ഖ. . 116 ദൃഷ്ട്വാ - ക. ഖ . 117 ഹരദണ്ഡധരം - ഖ. . 118 യാതി - ഖ . 119 ഗങ്ഗാ (?) . 120 വരാണമീ (?) . 121 തയോഃ (?), തദ്വയോഃ (?) . 122 ര്മമ തത് - ക .

- - - -- - - - - - - - -

ലിങ്ഗേ യത് സ്ഥാപിതേ ശമ്ഭോഃ പ്രാപ്യതേ123 ഫലമന്യതഃ .
തത് സഹസ്രഗുണം പ്രോക്തമവിമുക്തേ നിവേശിതേ . . 162 . .
സ്ഥാപയേദ്വിധിനാ യോഷാ124 പുമാന്വാ വിധിപൂർവകമ് .
സഹസ്രം സ്ഥാപിതം തേന ലിങ്ഗാനാം ഭവതി പ്രഭോഃ . . 163 . .
ത്ര്യക്ഷഃ സ ഗണപോ ഭൂത്വാ രുദ്രസായുജ്യതാം വ്രജേത് .
അതഃ കൃത്വാ മുനിശ്രേഷ്ഠ ബ്രഹ്മാദിത്യപുരസ്സരൈഃ .
ലിങ്ഗാനി സ്ഥാപിതാനി സ്മ സർവൈസ്തത്ര സുരോത്തമൈഃ . .1 64. .
തസ്മിൻ ഭഗവതഃ ക്ഷേത്രേ കാശിപുര്യാമനേകശഃ .
ദൃശ്യന്തേദ്യാപി125 ലിങ്ഗാനി സ്ഥാപിതാനി മഹാത്മഭിഃ . .1 6 5. .
സ്മരണാദവിമുക്തസ്യ പൃഥിവ്യന്തേപി126 സംസ്ഥിതഃ .
കല്മഷൈർമുച്യതേ ജന്തുർമൃതശ്ച ലഭതേ സുഖമ്127 ..1 6 6..
ബ്രാഹ്മണാസ്തത്ര മുഞ്ചന്തി വേദതത്ത്വാർഥവേദിനഃ .
സിദ്ധാഃ പാശുപതാ യേ ച128 ഭവബന്ധമുമുക്ഷവഃ . . 1 67. .
പ്രാപ്യ വാരാണസീം പുണ്യാം സിദ്ധിക്ഷേത്രമനുത്തമമ്129 .
പുനർനിഷ്ക്രാന്തുമന്യത്ര കസ്യ ജന്തോർമതിർഭവേത് . . 168 ..
വേദേഷു ഗീയതേ വ്യാസ തത് ക്ഷേത്രം ശശിമൗലിനഃ .
ദേഹിനസ്ത്യജതഃ പ്രാണാൻ മോക്ഷസിദ്ധിഗതിപ്രദമ് .. ത69. .
യേവിമുക്തേ വസന്തി സ്മ നരാ രുദ്രപരായണാഃ .
രുദ്രസ്യ ഭവനേ വ്യാസ തേ വസന്തി ന സംശയഃ . . 8.167.170 . .
തിഷ്ഠൻ ഗച്ഛൻ സ്വപൻ ഭുഞ്ജൻ130 കർമ കുർവൻ ഹസന്നപി .
യോവിമുക്തം സ്മരേദ്ദേഹീ തസ്യ ജന്മഭയം കുതഃ . .171 . .

നാവിമുക്താത് പരം ക്ഷേത്രം നാവിമുക്താത്പരം പദമ .
നാവിമുക്താത്പരം പുണ്യം നാവിമുക്താത്പരാ ഗതിഃ131 . . 172 ..
യാ ഗതിർധ്യായതോ132 നിത്യം പരേ ബ്രഹ്മണി ലീയത133 .
സൈവ സംത്യജതഃ പ്രാണാനവിമുക്തേ സ്മൃതാ134 ഗതിഃ . .173 . .

- - - -- - - - - - - - -

123 പ്രാപ്സ്യതേ - ഖ. . 124 യോ വാ - ക ഖ. . 125 ദൃശ്യന്ത്യാപി - ക ഖ . 126 പൃഥിവ്യാന്തേപി - ഖ. . 127 ശിവമ് (?) . 158 തു - ഖ. . 129 സിദ്ധക്ഷേത്രമനുത്തമമ് - ഖ. . 130 ജാഗ്രൻ - ഖ . 131 പരാം ഗതിമ് - ഖ. . 132 യാ ഗതിർധ്യാനതോ - ഖ. . 133 ലീയതേ - ക. ഖ. . 134 ∫മൃതാ - ക ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

പുണ്യമുമാപതേഃ സുരവൃഷൈർജുഷ്ടം സദാ സിദ്ധയേ
ബ്രഹ്മാദ്യൈരവിമുക്തമേതദിതി യത് സംസേവിതം ശാന്തയേ .
യേ സേവന്തി തദീശഭക്തിപരമാ135 മർത്യാഃ ശമപ്രാപ്തയേ
മുക്താസ്തേ ഭവസംഭവപ്രതിഭയാദ്136 ഗച്ഛന്തി മോക്ഷം പരമ് ..174. .
പ്രയാഗേ ച തപഃക്ഷേത്രേ ദേവസ്യായതനം മഹത് .
തദ്137 ദൃഷ്ട്വാ മനുജഃ സമ്യഗിഷ്ടാം ഗതിമവാപ്നുയാത് . .175..
നൈമിശേ ദേവദേവസ്യ138 രുദ്രസ്യായതനം മഹത് .
ദൃഷ്ട്വാ പാപവിനിർമുക്തഃ139 സ്വർഗലോകമവാപ്നുയാത് . . 176..
ധർമക്ഷേത്രേ കുരുക്ഷേത്രേ സ്ഥാനം യോഗേശ്വരം മഹത്
തേന ദൃഷ്ടേന വിപ്രേന്ദ്ര ഗാണപത്യമവാപ്നുയാത് ..177..
രുദ്രലോകം മൃതശ്ചാസൗ പ്രാപ്നുയാത് സർവകാമികമ് .
ഗയായാമന്യദീശസ്യ സ്ഥാനം ഭഗവതഃ ശുഭമ് . .178..
ഗധ്രകൂടേശ്വരം നാമ്നാ സർവപാപവിമോചനമ .
ന തം ദൃഷ്ട്വാ വിമുഹ്യന്തി മൃത്യുകാലേ നരോത്തമാഃ . . 179..
തത്ര ഭസ്മ സമാലഭ്യ സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ .
ദ്വാദശാബ്ദവതസ്യാപി ദ്വിജഃ ഫലമവാപ്നുയാത് .. 8.167.180 ..
അന്യദായതനം പുണ്യം മഗധാമു140 പിനാകിനഃ .
നഗരേ പാടലീപുത്രേ നാമ്നാ പ്രഹസിതേശ്വരമ് . . 181 . .

വാജിമേധമവാപ്നോതി141 അഭിഗമ്യ തമീശ്വരമ് .
മഗധാസു സ്മൃതാന്യഷ്ടൗ സ്ഥാനാനി ശശിമൗലിനഃ.. 182 . .
ശിഷ്യൈഃ പരിവൃതോ യാനി ബഭ്രാമ നകുലീശ്വരഃ142 .
യാനി143 ദൃഷ്ടവാ ഭവേത്സദ്യഃ പുമാൻ പാപവിവർജിതഃ ..183 ..
യവനേഷു സ്മൃതം സ്ഥാനം പുണ്യമന്യദുമാപതേഃ .
ത്രിപിഷ്ടപമവാപ്നോതി144 തന്ദൃഷ്ട്വാ മാനവഃ പ്രഭുമ് ..184. .

- - - -- - - - - - - - -

135 ഭക്തിപരയാ - ക . 136 ഭവസാഗരപ്രതിഭയാദ് (?) . 137 തത് - ക. ഖ . 138 ദേവദേവേശം - ക. ഖ. . 139 പാപൈർവിനിർമുക്തഃ - ഖ. . 140 മഗധേഷു (?) . 141. .സഹസ്രാണി - ഖ. . 142 ലഗുഡീശ്വരഃ - ഖ. . 143 താനി - ഖ. . 144 ത്രിവിഷ്ടപമവാപ്നോതി - ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

അങ്ഗദേശേ പരം പുണ്യം സ്ഥാനം പ്രോക്തം പിനാകിനഃ .
ഹേമചൂഡേശ്വരം നാമ്നാ തം ദൃഷ്ട്വാ ന വിമുഹ്യതി145 .. 185..
ഭാഗീരഥ്യാസ്തതോ146 വ്യാസ സാഗരസ്യ ച സംഗമേ .
ബ്രഹ്മണാ സ്ഥാപിതം ലിങ്ഗം പുണ്യം തത്ര147 പിനാകിനഃ .. 186 ..
തസ്യാഭിഗമനാദേവ സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ .
ദശാനാമശ്വമേധാനാം തം ദൃഷ്ട്വാ പ്രാപ്നുതേ ഫലമ് .. 1 87..
പ്രഭാസേ ശൂലിനം ദൃഷ്ട്വാ ദേഹഭേദേ ഗണോ ഭവേത് .
പുഷ്കരേ ശങ്കരം ദൃഷ്ട്വാ ന ശോചേന്മൃത്യുജന്മനീ148 ..1 88..
മഹേന്ദ്രേ ച നഗശ്രേഷ്ഠേ രുദ്രസ്യായതനം ശുഭമ് .
അഭിഗമ്യ നരോ വിദ്വാനശ്വമേധഫലം ലഭേത് ..189. .
മഹാകാലേശ്വരം ദേവമുജ്ജയിന്യാം149 മഹാവ്രതഃ .
അഭിഗമ്യാപ്നുയാദ്വിദ്വാൻ ഗണത്വം ത്രിപുരദ്വിഷഃ . . 8.167.190 ..
ദ്രിമിചണ്ഡേശ്വരം ദേവം ദൃഷ്ട്വാ ത്രായതി മാനവഃ .
കുലാന്യുഭയതഃ150 സപ്ത സർവയജ്ഞാനി151 ചാപ്നുതേ ..191 ..
ശംകുകർണേശ്വരം ദൃഷ്ട്വാ ന ശോചേന്മരണം നരഃ .
തഥാ ഹിമഗിരേഃ ശൃങ്ഗേ സിദ്ധകിന്നരസേവിതേ ..1 92 ..

ഡിങ്ഗേശ്വരമിതി ഖ്യാതം രുദ്രസ്യായതനം മഹത് .
അഭിഗമ്യ ച ദൃഷ്ടവാ ച തം ദേവം ജഗതഃ പ്രഭുമ് . .1 93 ..
ശിവഭക്തിപരോ വ്യാസ സർവകാമാനവാപ്നുയാത്152 .
മൃതസ്യ ച ഗതിഃ പ്രോക്താ ഗാണപത്യം മഹാത്മനഃ . .194. .
സുവർണാക്ഷേ പരം സ്ഥാനം ദേവദേവസ്യ സംസ്മൃതമ് .
തദ് ദൃഷ്ടവാ153 മനുജോ വ്യാസ154 രാജസൂയഫലം ലഭേത് .. 195..
സപ്തഗോദാവരേ സ്ഥാനം ദൃഷ്ട്വാ പുണ്യം കപർദിനഃ155 .
അശ്വമേധഫലം പ്രാപ്യ സ്വർഗലോകേ വസേന്നരഃ .. 1 96. .
- - - -- - - - - - - - -
145 - ന്ന വിമുച്യതി - ഖ. . 146 ന്തതോ ഖ. . 147 തസ്യ പുണ്യം - ഖ. . 148 മൃത്യുജന്മനി - ക. ഖ. . 149 ...മുജ്ജയന്യാം - ക. ഖ. . 150 കുലാനുഭയതഃ - ക. ഖ., കുലാനുഭയജാൻ - ക. ഖ.. 151 സർവയജ്ഞാൻസ - (?) . 152 സർവകാമമവാപ്നുയാത് - ഖ. . 153 തം ദൃഷ്ട്വാ - ക. . 154 ഭക്ത്യാ - ക. . 151 കപാർദിനം - ക. ഖ. .
- - - -- - - - - - - - -

896

സ്ഥാനം പുണ്യതമം ചാന്യച്ഛ്രേഷ്ടം ജഗതി കീർതിതമ് .
നാമ്നാ ഭദ്രേശ്വരം ഖ്യാതം ദേവഗന്ധർവസേവിതമ് . . 197. .
തം വീക്ഷ്യ മാനവോ വ്യാസ സർവയജ്ഞഫലം ലഭേത് .
ജന്മപ്രഭൃതി യത്കിഞ്ചിത് കൃതം കർമാശുഭം156 മഹത് .. 1 98. .
തത്ക്ഷണാന്നശ്യതേ സർവം ദൃഷ്ട്വാ ഭദ്രേശ്വരം157 ഹരമ് .
യത്ര തത്ര മൃതശ്ചാപി ഗാണപത്യം ലഭേന്നരഃ . . 199..
ധന്യാസ്തേ മാനവാ വ്യാസ രുദ്രഭക്താ മഹൗജസഃ .
യേ പ്രപശ്യന്തി ഭദ്രേശം ജന്മമൃത്യുഭയാപഹമ്158 ..8.167.2 00 . .
ഏകാമ്രേ ച വിഭോഃ സ്ഥാനം ദൃഷ്ട്വാ സ്വർഗമവാപ്നുയാത് .
വിരജായാം ഹരം ദൃഷ്ട്വാ വാജിമേധമവാപ്നുയാത് . . 201 . .
നേപാലേഷു ച ദേവേശം ദൃഷ്ട്വാ പശുപതിം പ്രഭുമ് .
ദശാശ്വമേധാനാപ്നോതി159 രുദ്രലോകം ച ഗച്ഛതി . .2 02 . .
ദേഹഭേദം ച സംപ്രാപ്യ പശുത്വാദ്വിപ്രമുച്യതേ160 .
അന്യദ്ധിമഗിരൗ സ്ഥാനം നൈകതുങ്ഗാധിപേശ്വരമ് . . 203 ..

ദൃഷ്ട്വാ തന്ന പുനർമർത്ത്യോ161 ജായതേ മുനിസത്തമ .
ഭക്താനാം പ്രണതാനാഞ്ച സർവകാമപ്രദം സ്മൃതമ് . .2 04..
ഏവമേതാനി പുണ്യാനി രുദ്രസ്യായതനാനി തേ .
കഥിതാനി മയാ വ്യാസ യൈർഗതിഃ പ്രാപ്യതേ ശുഭാ . . 20 5..
യ ഏതാനി പഠേദ്വിപ്രഃ പ്രയതാത്മാ ദിനേ ദിനേ .
തസ്യ സായുജ്യതാം ദേവോ ദദാതി വൃഷഭധ്വജഃ . .2 0 6..
മങ്ഗല്യം പരമം പുണ്യം മേധ്യം സർവഭയാപഹമ് .
സ്ഥാനാനാം കീർതനം ശമ്ഭോർനിത്യം കുര്യാച്ഛുചിർനരഃ . .2 07..

- - - -- - - - - - - - -

156 കർമ ശുഭം - ഖ. . 157 ഭദ്രേശ്വരേ (?) . 158 ഭയാവഹമ് - ക. . 159 ദശാശ്വമേധാൻപ്രാപ്നോതി - ക. ടി. . 160 പശുപത്വാദ്വിമുച്യതേ - ക. . 161 തന്ദൃഷ്ട്വാ ന പുനർമർത്ത്യോ - ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

897

ഇതി ഗിരിവരപുത്രീവിഷ്ണുഗങ്ഗാധരസ്യ162
ജഗതി വസതിരേഷാ സർവകാമപ്രദാ തേ .
മുനിവരസുതശിഷ്ടാ163 പാപസംശുദ്ധികർത്രീ164
വദ കിമപരമന്യദ് വ്യാസ തുഭ്യം വദാനി165 . .2 08..
ഇതി സ്കന്ദപുരാണേ ശിവായതനവർണനേ166
സപ്തഷഷ്ട്യുത്തരശതതമോധ്യായഃ167

സൂത ഉവാച
ശ്രുത്വാ കഥാമായതനാനുബദ്ധാം2 ചന്ദ്രാർധബിമ്ബാ3 സ്ഥിതമൗലിനസ്തു .
വ്യാസോ മുനിസ്തം വചനം ബഭാഷേ ബ്രഹ്മാത്മജം ബ്രഹ്മവിദം മുനീന്ദ്രമ് . . 1 . .
ധർമ്യാ4 സുപുണ്യാ ഭഗവൻ ത്വയൈഷാ ഗുഹ്യാ കഥാ മേ വിധിവത് പ്രദിഷ്ടാ .
സ്ഥാനാനി ശമ്ഭോർദയിതാനി കോന്യ ഏവം പരിജ്ഞാതുമൃഷിഃ5 സമർഥഃ .. 2 ..
ഇച്ഛാമി വേത്തും ത്രിപുരം പ്രദഗ്ധമേകേഷുണാ ദിവ്യപിനാകധർത്രാ .

യഥാ പുരാ ഭക്തവരപ്രദേന6 തന്മേ മുനേ ബ്രൂഹി യഥാപ്രവൃത്തമ് .. 3..
പൃഷ്ടസ്തഥൈവം മുനിനാ മുനീന്ദ്രഃ പ്രശ്നം യഥാവത് കഥയഞ്ചകാര .
ദഗ്ധം യഥാ തത് ത്രിപുരം തഥാ ത്വം ശൃണുഷ്വ പുത്രേതി വചോ ബ്രുവാണഃ7 . .4..
തസ്മിൻ ഹതേ ദൈത്യവൃഷേന്ദ്രസിംഹേ പുരാ ഹിരണ്യാക്ഷസുതേ പ്രവീരേ .
ഭഗ്നേഷു ദൈത്യേഷു സദാനവേഷു മയോ ബഭൂവാധ്യതിദുഃഖതപ്തഃ . .5. .
സ വിശ്വകൃദ്ദാനവരാജലക്ഷ്മ്യാ രത്യേവ ഹീനോ മകരധ്വജോഭൂത് .
ആദായ ദൈത്യം സ ഹി താരകാക്ഷം വിദ്യുത്പ്രഭം ചേന്ദ്രസമപ്രഭാവമ് ..6 . .
തപശ്ചചാരോഗ്രമഹീനകർമാ8 ദൈത്യൗ ച താവന്ധകതുല്യവീര്യൗ9 .
തേ ശീതകാലേ ഹിമപർവതസ്ഥാ ഗ്രീഷ്മേ ച പഞ്ചജ്വലനാഭിതപ്താഃ . .7. .
വ്യഭ്രേ പയഃപ്ലാവിതഭൂമിഭാഗേ ചേരുസ്തപഃ പ്രാവൃഷി ച പ്രയത്താഃ10 .
തേഷാമഗാദ്ദിവ്യസമാസഹസ്സ്രം തഥാ സുതീവ്രേ തപസി സ്ഥിതാനാമ് ..8 . .
- - - -- - - - - - - - -
162. സ്യ ച - ക. . 163. ശിഷ്യാ - ക. . 164 ... ശുദ്ധകർത്രീ - ക. . 165 വദാമി - ഖ . 166 തീർഥവർണനേ (?) - ഖ. . 167 അ. 215 - ഖ .
1 വ്യാസ - ക. . 2 ബദ്ധാ - ക. ഖ. . 3 ബിമ്ബ - ക. . 4 ധർമാ - ഖ., ബ്രഹ്മൻ - ക. . 5 ജ്ഞാതുമൃഷേ - (?) . 6 ഭക്തിവരപ്രദേന - ക. ഖ. . 7 ഭ്യുവാച - ഖ. . 8 തപശ്ചകാരോഗ്രമഹീനകർമാ - ക. . 9 കല്പൗ - ക. ഖ . 10 പ്രയത്നാത് - ഖ. .
- - - -- - - - - - - - -

ചർമാസ്ഥിശേഷാ ജ്വലനപ്രഭാവാസ്തപോ11 വിശേഷാദ് ദിതിപുത്രസിംഹാഃ .
ആദിത്യതേജഃപ്രതിമാനവീരാ12 ബഭൂവുരാദിത്യവപുഃപ്രകാശാഃ . .9..
പിതാമഹസ്താനഭിഗമ്യ സർവാൻ പ്രിയം13 ബഹൂക്ത്വാ വചനം ബഭാഷേ .
തപ്തം തപോ വോ വിഗതപ്രമോഹാ വരം ത്വിദാനീം വൃണുതേതി ഹൃഷ്ടാഃ14 . . 8.168.10 ..
തം പ്രാഞ്ജലിർഭൂമിനിവിഷ്ടജാനുർമയഃ സുരേശം പ്രണതോഭ്യുവാച .
അവധ്യതാമപ്രതിമം ബലഞ്ച ജ്ഞാനം ച ദിവ്യം പരമം സുഖം ച ..1 1 ..
മൃത്യുര്യഥാ നോ15 ന ഭവേച്ച ദേവ വരം പ്രയച്ഛൈനമഭീപ്സിതം16 നഃ .
കരോമ്യഹം യച്ച സുരേശ ദുർഗം ത്രിഭിഃ പുരൈർദിവ്യവിമാനകല്പൈഃ . .12..
തന്മേ ഭവേത് സർവസുരൈരഗമ്യം സ്വച്ഛന്ദസംസ്ഥാനഗതിപ്രചാരമ് .

ഇത്യേവമുക്തോ17 ദനുജാധിപേന ബ്രഹ്മാ വചസ്തം മയമാബഭാഷേ .. 13 ..
ദാതും ന ശക്യോ വര ഏഷ18 തുഭ്യം തസ്മാത് പരം19 സാന്തരമേവ ചാന്യമ്20 .
ത്വം പുത്ര യാചസ്വ തതഃ പ്രദാസ്യേ ചിന്താ ച തേ മാ ദനുജാന്യഥാഭൂത് ..14. .
തതോ മയഃ പ്രാഹ വചോ വിമൂഢോ വരോ യഥാ മാർഗിത ഏവ നോസ്തു .
ബ്രവീമി യച്ചാന്യദഹം21 സുരേശ തന്മേർഹസി ത്വം പ്രദദാതു മദ്യ .. 15. .
പൂർണേ സഹസ്രേ ത്രിപുരം23 സമാനാം സമേഷ്യതേ ഹ്യർധനിമേഷമാത്രമ്24.
തസ്മിൻക്ഷണേ യസ്ത്രിഷു25 സംഗതേഷു പുരേഷു ദിവ്യേഷു സുരപ്രവീര . .16..
ഏകേഷുണാ തത്26 ത്രിപുരം ദഹേത സ നോ വിനാശീ ത്രിപുരസ്യ27 ഭൂയാത് .
ശ്രുത്വാ തതസ്തദ്വചനം മയസ്യ ബ്രഹ്മാ വരം തം ഹൃഷിതാന്തരാത്മാ .
പ്രാദാദഭീഷ്ടം ദനുജാധിപായ28 ദത്ത്വാ ച തൂർണം സ്വപുരേ ജഗാമ ..17..
തതോ മയസ്തത്ത്രിപുരം സസർജ ജഗദ്വിധാതേവ പുരാദികല്പേ .
അയോമയം തത്പ്രഥമം ചകാര തതോപരം രാജതമദ്രികല്പമ് .. 18 ..
തൃതീയമന്യത്പുരമാശു ഹൈമം സസർജ മേരോരിവ ശൃങ്ഗമുച്ചമ്29 .
സൃഷ്ടം തതസ്തത്ത്രിപുരം മയേന സ്വർഗസ്യ രൂപം പ്രജഹാര ദിവ്യമ് . . 19..

- - - -- - - - - - - - -

11 ത്തതോ - ക., .. സ്തപോ, - ഖ.,.. .ത്തപോ (?) . 12 പ്രതിമാന്യവീരാ - ക. ഖ. . 13 പ്രിയാൻ - ക. . 14 ഹൃഷ്ടഃ - ക. ഖ . 15 യഥാതോ - ഖ ' 16 പ്രയച്ഛേത - ക, പ്രയച്ഛേത - ഖ, പ്രയച്ഛേതദഭീപ്സിതം (?) . 17 മുക്തേഃ - ക, ക്തേ - ഖ. . 18 ശക്യാമരതാ ഹി (?) . 19 വരം - ക . 20 മേതത് - ഖ, ചാന്യത് - ക . 21 മഹം - ഖ . 22 പ്രദാതു ? ര . 23 സഹസ്രേതു പുരം - ക ഖ. . 24 ചാർധനിമേഷമാത്രമ് - ഖ. . 25 യഃ സഹ - ഘ. . 26 തം - ക. . 27 വിനാശസ്ത്രിപുരസ്യ - ക. . 28 -.ധിപസ്യ (?) . 29 ...മുച്ചൈ (?) .

- - - -- - - - - - - - -

ദ്വാരൈർമനോജ്ഞൈർവഢഭീഗവാക്ഷൈർബീഥ്യങ്ഗണൈർഹേമമയൈഃ30 സുയുക്തമ് .
ചന്ദ്രാംശുസംസൃഷ്ടതലൈശ്ച ഹർമ്യൈഃ ശീതാനിലാഹ്ലാദസുഖപ്രവേശൈഃ31 . .8.168.20 . .
മുക്താപ്രവാലൈർമണിഖണ്ഡചിത്രൈ32 രാലമ്ബിതൈശ്ചിത്രതഡിത്പ്രകാശൈഃ .

ധ്വജൈർവിചിത്രൈഃ പവനാവധൂതൈശ്ചലത്പതാകാഭിരതീവ രേജേ . . 21 . .
പ്രാസാദപംക്തിസ്ഥിതരത്നഖണ്ഡൈ33 ര്മഹാമണീന്ദുദ്യുതിസന്നികാശൈഃ34 .
സതോരണാഭ്യുച്ഛ്രിതഹർമ്യപൃഷ്ഠൈരലകൃതം തത് ത്രിപുരം രരാജ . . 22 . .
സർവർതുപുഷ്പൈഃ ഫലിതൈർമനോജ്ഞൈർവൃതം സമന്താത്തരുഭിർമഹോച്ചൈഃ .
രമ്യസ്തഥോദ്യാനശതൈരുപേതം പ്രഭ്രാന്തഷട്പാദമയൂരഹംസൈഃ . . 23 . .
വാപീഭിരാക്രാന്തവിഹങ്ഗമാഭിഃ പ്രഫുല്ലനീലോത്പലസംവൃതാഭിഃ35 .
ദൈത്യാലയം തച്ഛുശുഭേ തഥൈവ പ്രനൃത്തകേകാവിഹഗൈസ്സരോഭിഃ36 .. 24. .
തഥാ നഖോദ്ഭിന്നപയോധരാഭിരാകർണരക്താന്തവിലോചനാഭിഃ .
സവ്രീഡമീഷച്ചപലേക്ഷിതാഭിര്യോഷിദ്ഭിരാകീർണമതീവ രേജേ .. 25. .
ലൗഹം പുരം യത്തദധശ്ചകാര തത്താരകാക്ഷായ മയഃ പ്രദത്വാ37 .
പുര ദ്വിതീയം രജതാമയം യദ്വിദ്യുത്പ്രഭായാസുരരാജഭർത്രേ . .26. .
ഹൈമം തൃതീയം സ്വയമേവ ദിവ്യം ജഗ്രാഹ രാജാ മയ ആത്മനോർഥേ .
അധിഷ്ഠിതം തത്ത്രിപുരം തദാഭൂത്സമം ത്രിഭിസ്തൈർദനുരാജസിംഹൈഃ ..27..
തേ സർവതഃ സ്വഃ38 പ്രഭവാൻ39 വിജിത്യ40 പ്രിയാസഹായാഃ സഹമിത്രഭൃത്യൈഃ .
സുഖാനി തസ്മിൻ വിവിധാന്യവാപു41 സ്ത്രൈലോക്യചിന്താമവിചിന്തയന്തഃ42 . . 28. .
തേ ദർപമോഹപ്രതിബദ്ധരാഗാ ന്യൂനാനമന്യന്ത ബലേന ദേവാൻ .
മത്വാ ച തേഷാം പ്രസഭം നിപത്യ43 നാനാവിധാശ്ചക്രുരതീവ പീഡാഃ ..29. .
വനാനി വൈഭ്രാജപുരസ്സരാണി സംഛിന്നവീരുത്കുസുമാനി ചക്രുഃ .
വാപീഃ പ്രചക്രുഃ കമലൈർവിഹീനാ ജഹ്രുശ്ച രമ്ഭാദിപുരസ്സരാസ്താഃ ..8.168.3 0 . .
സന്ത്രസ്തഗാത്രീഃ44 സുരയോഷിതസ്തൈരന്യാശ്ച45 ചക്രുർമഹതീഃ പ്രപീഡാഃ .
തേഷാമതീതഃ സുമഹാനഥൈവം പ്രകുർവതാം ദേവവിനാശനാനി46 . .3 1 ..

- - - -- - - - - - - - -

30 രീഥ്യഗംനൈർഹേമമയൈഃ - ഖ. . 31.. പ്രദേശൈഃ - ഖ . 32 ദണ്ഡചിത്രൈ - ഖ . 33 സ്ഥിരരത്നഖണ്ഡൈ - ഖ. . 34 മണീന്ദ്രദ്യുതിസന്നികാശൈഃ (?) . 35 പ്രസ്ഫുല്ലനീലോത്പലസംവൃതാഭിഃ - ക . 36 വിഹഗാപ്സരോഭിഃ - ഖ.. 37 പ്രദായ(?) . . 38 സർവസമ്പത് - ഖ. . 39 സ്വപ്രഭവാൻ - ക. . 40 വാ വിജിത്യ - ക., വാഭിലഭ്യാ - ഖ. . 41 ...ന്യഥാഭൂ - ഖ. . 42 സൗഖ്യാമാവിചിന്തയതഃ - ഖ. . 43 ത്വാ - ഖ, . 44... ഗാത്ര്യഃ - ക. . 46 സ്താ അന്യാശ്ച (?) . 46 വിനാശകാനി - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

900

കാലോ47 മയം പ്രത്യഥ ജാതകോപാഃ48 സംഗത്യ സർവേ ത്രിദിവൗകസേശാഃ .

വൃത്തം യഥാ സർവമശേഷതസ്തന്ന്യവേദയന്നാശു പിതാമഹായ ..3 2. .

താനാഹ ദേവഃ കമലാസനസ്ഥഃ സർവാൻസുരേശാൻപരിസാന്ത്വയിത്വാ .

മഹാബലാസ്തേ ത്രിപുരാസുരേന്ദ്രാ ഹന്തും ന49 ശക്യാ ഹി50 ബലാദ്ഭവദ്ഭിഃ . .3 3 .
.

തസ്മാദയം വിഷ്ണുരഹഞ്ച യുഷ്മാൻ പ്രഗൃഹ്യ ശമ്ഭും ശരണം പ്രയാമ .

ഗതിഃ സദാ നഃ ശശിഭൃത് സുരേശാഃ സ താൻ51 ബലാദ്ധംസ്യതി ശൂലപാണിഃ . .34..

തഥേതി തേപി പ്രണിപത്യ ദേവാ ബ്രഹ്മാർകശക്രാനിലപാവകാദ്യാഃ .

കൈലാസമാഗമ്യ സുരേശ്വരേശം ദൃഷ്ടവാ ഹരം തുഷ്ടുവുരാദൃതാർഥാഃ . .35. .

നമസ്ത്രിലോകേശ്വരവന്ദിതായ പ്രിയാധരായാമിതവിക്രമായ .

നമോസ്തു ചന്ദ്രാർധജടാകലാപകാന്തി52 പ്രഭോദ്യോതിതശേഖരായ ..36. .

ത്രൈലോക്യദേവായ നമോസ്തു നിത്യം പിനാകചാപായ നമസ്തഥൈവ .

നമഃ പ്രദീപ്താസിപരശ്വധായ ത്രിശൂലഹസ്തായ നമോസ്തു നിത്യമ് ..37..

നമോ നമോ നന്ദിവരപ്രദായ ജഗച്ഛരണ്യായ സുരേശ്വരായ .

നമഃ സദാ ഭക്തവരപ്രദായ നമോസ്തു യക്ഷേശവരപ്രദായ . .38 ..

സ്ഥിതായ നിത്യം ഹിമവദ്ഗിരീന്ദ്രേ കൈലാസവാസായ നമസ്സദൈവ .

നമോ വിമുക്തേ ശനികേതനായ സ്ഥിതായ സർവത്ര ച തേ നമോസ്തു . . 39. .

ഭസ്മാങ്ഗലിപ്തായ കപർദിനേ ച നമോസ്തു നിത്യം വൃഷഭസ്ഥിതായ .

ദിഗ്വാസസേ ശ്വേതവരപ്രദായ സർവർദ്ധിയുക്തായ ജഗദ്വിധാത്രേ ..8.168.40 . .

ഹര്യർകശക്രാഗ്നിപിതാമഹാനാം സ്രഷ്ട്രേ നമോ ദേവ - - -രായ .

സൂക്ഷ്മായ നിത്യം പരമേശ്വരായ നിത്യം നമഃ സർവഗതായ ധാത്രേ ..41 . .

നമഃ പരായാതിപരേ പുമാംസേ53 പുരായ ഷഡ്വിംശകസംജ്ഞിതായ .

നമോസ്തു ശർവായ ധനുർധരായ സർവായ54 സർവപ്രഭവായ നിത്യമ് ..42. .

സോമാനിലാർകജ്വലനാമ്ബു55ഭൂമിവ്യോമാത്മകായാദിസൃജേ നമോസ്തു .

പൂഷ്ണോ56 നമോ ദന്തവിനാശനായ57 കാമാങ്ഗനാശായ നമോസ്തു നിത്യമ് ..43
. .

- - - -- - - - - - - - -

47 തതോ - ക. ഖ. . 48 തേ പ്രതി ജാതകോപാഃ - ഖ. . 49 ഹി - ക. ഖ. . 50 ന - ക. ഖ. . 51 തം - ഖ. . 52 കാന്ത - ഖ . 53 പരായ പുംസേ (?) . 54 സർവസ്യ - ക. ഖ. . 55 സോമാനലാർകജ്വ- ലനാമ്ബു - ക. ഖ. . 56 പൂഷ്ണേ - ക . 57 ദന്തവിനാശകായ - ക.
.
- - - -- - - - - - - - -

901

നമഃ പ്രധാനായ പരായ പുംസേ യോഗാധിഗമ്യായ സദാ നമോസ്തു .
രൗദ്രായ സൗമ്യായ വപുഷ്മതേ ച നമോ നമഃ സർവജഗത്സൃജേ ച . .44. .
വിദ്യാസൃജേ ധർമസൃജേ നമോസ്തു സ്രഷ്ട്രേ നമോ യജ്ഞസുരാസുരാണാമ്58 .
നമസ്തൃതീയേക്ഷണധാരിണേ ച നമോ നമോ നീലശിഖണ്ഡിനേ ച . .45. .
നമോസ്തു നിത്യം പുരുഷോത്തമായ ശ്മശാനവാസായ നമഃ സദൈവ .
നമോസ്തു ദൈത്യാന്ധകനാശനായ നമഃ സദാ മോഹവിനാശനായ . .46 ..
തമോവിനാശായ59 നമോസ്തു നിത്യമജ്ഞാനനാശായ നമോസ്തു നിത്യമ60 .
നമഃ സദാ മോക്ഷവരപ്രദായ നമഃ സദായാമൃതസംസ്ഥിതായ61 ..47. .
ഭർത്രേ നമോ ഭൂമിധരേന്ദ്രപുത്ര്യാഃ പിത്രേ കുമാരസ്യ നമോസ്തു നിത്യമ് .
നമോസ്തു വിത്തേശവരപ്രദായ നമഃ സദാ ശുക്രവരപ്രദായ . .48. .
ബ്രഹ്മാത്മനേ ബ്രഹ്മസൃജേ നമോസ്തു നമോ നമോ ദേവസൃജേ62 വിധാത്രേ .
നമോസ്തു ദക്ഷാമരയജ്ഞഹന്ത്രേ63 നമോസ്തു ചണ്ഡേശവരപ്രദ്രായ . .49. .
യോഗേശ്വരായാമരസംസ്തുതായ നമോസ്തു രുദ്രായ പരായ ധാമ്നേ .
ഹരാഥ ശർവായ ശിവായ ഗോപ്ത്രേ നമോസ്തു ഭീമായ ച ശമ്ഭവേ ച . .8.168.5 0 ..
ഗുണൈർവിഹീനായ ഗുണോത്കടായ ഗുണേഷ്വതീതായ ഗുണാസ്ഥിതായ .
ഗീതായ സാംഖ്യേ പുരുഷായ നിത്യം നമോസ്തു യോഗോപനിഷത്സ്ഥിതായ . .51 . .
മഹാപുരാണായ പരാത്പരായ സ്ഥൂലായ സൂക്ഷ്മായ നമസ്സദൈവ .
പ്രസാദ്യമാനഃ കുരു നഃ പ്രസാദം തുഷ്ടഃ പരേശാന വരം പ്രയച്ഛ .
ശമ്ഭുസ്തഥൈവം സ്തുവതാം സുരാണാം ബ്രഹ്മേന്ദ്രവിഷ്ണ്വർകപുരഃസരാണാമ് . .52..
പ്രീതസ്തയാ64 സ്തോത്രവിശേഷഭക്ത്യാ ജഗാദ വാക്യം പരമാദ്ഭുതാർഥമ .
തുഷ്ടോസ്മി ദേവാ ശൃണുതാദ്യ ശീഘ്രം സമീഹിതം വോ യദി കിഞ്ചിദസ്തി .
ദാതാസ്മി സർവം തദശേഷതോദ്യ കിഞ്ചിന്ന യുഷ്മഭ്യമദേയമസ്തി ..53 . .

ഇതി സ്കന്ദപുരാണേ ത്രിപുരവധോപക്രമേ65 ദേവതാവരപ്രദാനം66 നാമ അഷ്ടഷഷ്ട്യുത്തരശതതമോധ്യായഃ67 // 168

- - -- - - - - - - - - -

58 ധർമ .. - ഖ., സർവസുരാസുരാണാമ് (?) . 59 മനോനിവാസായ - ക. ഖ . 60 ച തേ നമോസ്തു - ഖ . 61 സദൈവാമൃതസംസ്ഥിതായ (?) . 62 വേദസൃജേ (?) . 63... പാത്രേ - ഖ . 64 പ്രീതസ്ത്വയാ - ക . 65 ത്രിപുരവധേ - ഖ. . 66 വരപ്രദാനോ - ഖ. . 67 216 - ഖ .

- - -- - - - - - - - - -

169

902

ദേവാ ഊചുഃ

ബ്രഹ്മദത്തവരൈർദേവ മയാദ്യൈർദാനവൈസ്ത്രിഭിഃ .
ദുർഗം തത്ത്രിപുരം കൃത്വാ ബാധ്യാമോ ബലദർപിതൈഃ . .1 . .
ഹൃതാ അപ്സരസഃ1 സർവാ ധ്വംസിതാനി വനാനി ച .
സർവാന്ദേവാന്നിഹന്മോദ്യ ശ്വോ ഹന്മേതി ച തേബ്രുവൻ ..2..
ന തേഷാം നിഗ്രഹേ ശക്തോ ബ്രഹ്മാപ്യേഷ പിതാമഹഃ .
വിഷ്ണുർവാപി മഹാദേവ തേന നഃ സുമഹദ് ഭയമ് . .3 ..
തദ് യഥാ ത്രിപുരം നശ്യേത് തേ ച സ്യുർനിഹതാ യഥാ .
തഥാ കുരു സുരശ്രേഷ്ഠ വരോയന്നഃ പ്രദീയതാമ് ..4..
ഇതി വിജ്ഞാപിതഃ ശമ്ഭുസ്സർവൈസ്തൈർഹി സുരോത്തമൈഃ .
ഇദമാഹ മഹാതേജാഃ സുരാനാശ്വാസയന്നിവ . . 5. .
ശതമംശം സുരേശാ വൈ ഗൃഹീത്വാ മമ തേജസഃ .
രുദ്രതേജോമയാ ഭൂത്വാ ദാനവാൻ വിനിഹംസ്യഥ . . 6 ..
തതസ്തേ പുനരേവേശം പ്രാഹുർവാക്യമിദം സുരാഃ .
ശക്താഃ സഹസ്രമപ്യംശമുദ്വോഢും ന വയം തവ ..7. .
കാ നഃ3 ശക്തിഃ സുരേശാന തേജോ മാഹേശ്വരം പരമ് .
ദ്രഷ്ടും ധാരയിതും വാപി പ്രസാദം കുരു നഃ4 പ്രഭോ . .8. .
ന കഥഞ്ചിദ്വയം ശക്താസ്താൻഹന്തും ദാനവാൻ ബലാത് .
ഭഗവൻ സ്വയമേവ ത്വം ത്രിപുരം ജഹി ശങ്കര ..9 . .
തേഭ്യഃ കില വരോ ദത്തോ ബ്രഹ്മണാനേന5 ശൂലധൃക് .

ദിവ്യേ വർഷസഹസ്രേ തു സമേഷ്യതി പുരത്രയമ് . . 8.169.10 . .
നിമേഷാർധം ക്ഷണേ തസ്മിന്നേതദ്വസ്ത്രിപുരം ബലീ .
സകൃദേകമിഷും ക്ഷിപ്ത്വാ യഃ പ്രധക്ഷ്യതി ദാനവാൻ . . 11 . .
ഭവിഷ്യതി സ വോ മൃത്യുർനാന്യഥാ മരണം ഹി വഃ .
തച്ച കർതും ന ശക്താഃ സ്മഃ പ്രസാദം തേന നഃ കുരു . .1 2 ..
- - - -- - - - - - - - -
1 ഹ്രിതാ അപ്സരസഃ - ക. . 2 സ്തഥാ - ക. . 3 തു - ക- ഖ, 4 കുരുത - ക. ഖ . 5 തേന - ക. .
- - - -- - - - - - - - -

903
തതഃ സ ഭഗവാന്ദേവഃ പ്രണതാൻ വൃഷഭധ്വജഃ .
പുനരാശ്വാസയൻ പ്രാഹ സമുദ്വിഗ്നാൻ ദിവൗകസഃ . . 13 . .
യദ്യേവം സുരശാർദൂലാസ്ത്രിപുരം ദുർഗമം മഹത് .
ഇഷുമേകം സകൃത് ക്ഷിപ്ത്വാ പ്രധക്ഷ്യേ നിമിഷേ ക്ഷണേ . .14..
ബ്രഹ്മവിഷ്ണുപ്രിയാർഥം ഹി ശക്രസ്യാനുഗ്രഹായ ച .
ത്രിപുരം രഥമാസ്ഥായ ഹംസ്യാമി സ്വയമേവ തത് . .1 5..
ക്രിയതാം സ രഥഃ സജ്ജോ യമാരുഹ്യ6 ദിവൗകസഃ .
ധക്ഷ്യാമി ത്രിപുരം ദുർഗമാക്രാന്തം ദാനവൈസ്ത്രിഭിഃ .. 1 6. .
യാദൃശശ്ച ഹി മാം വോഢും ശക്തഃ സ്യാത് സുരപുങ്ഗവാഃ .
ബലവാൻ ഹിമവത്കല്പഃ7 കർതവ്യസ്താദൃശോ രഥഃ . . 17..
തതോ ദേവാഃ പ്രണമ്യേശം പ്രഹൃഷ്ടമനസോഭവൻ .
രഥം ച സഹിതാഃ സർവേ കല്പയാമാസുരുത്തമമ് .. 18. .
തതഃ സ ഭഗവാൻ ബ്രഹ്മാ തഥാ വിഷ്ണുഹുതാശനൗ .
സർവദേവമയം ദിവ്യം ചക്രുസ്തം രഥമുത്തമമ്8 . . 1 9..
ധാതാരം ഭാസ്കരം ശക്രം പവനം ധനദം യമമ് .
വസൂൻ രൂ□□□□□സ്തഥാദിത്യാൻ ഗന്ധർവാനശ്വിനാവപി . .8.169.2 0 ..
ഗരുഡാൻ പർവതാന്നാഗാൻ ഗുഹ്യകാൻസമഹോദധീൻ .
ഋ□□□തു സി□□□□□സ്തഥാ യക്ഷാൻ ഗ്ര□□□ - - - - - .21 ..
- - - - സിതം കാലം തഥാ ചൈവ വനസ്പതീൻ .

ദിവസാനി മുഹൂർതാനി ക്ഷണാൻ കാഷ്ഠാല□□□സ്തഥാ ..2 2. .
അയനേ ച ഋതൂന്മാസാൻ പക്ഷാൻ സംവത്സ□□□സ്തഥാ9 .
സ്ഥാവരം ജങ്ഗമം യച്ച നക്ഷത്രാണി തഥൈവ ച ..23 ..
അഷ്ടൗ ദേവനികാ□□□സ്താൻ രഥേ തസ്മിന്നകല്പയൻ .
□□□ശ്ചിച്ചക്രദ്വയേ ചക്രുഃ പ്രതാപ - - - - - . .24. .
- - - ശ്ചിദ്രഥേചാന്യാൻ യുയുജുഃ സുരപുങ്ഗവാൻ .
കൃത്വാ□□□□□ശ്ചതുരോ വേദാൻ രഥേ തസ്മിന്ന്യയോജയൻ ..25..

- - - -- - - - - - - - -

6 യത്രാരുഹ്യ - ക. . 7 ഹിമവത്തുല്യഃ - ഖ. . 8 രഥത്തമമ് - ക. . 9 കാലാൻ - ക., സംവത്സരാണി ച - ക, ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

904

സമ്വത്സരമയം ചക്രം ധനുർഗിരിമയം തഥാ .
ജ്യാഞ്ചൈവ10 ധനുഷശ്ചക്രുർദേവ ദേവീം ജഗത്സ്ഥിതിമ് . . 2 6. .
തേ തമേവംവിധം11 ദേവാ രഥമഗ്ര്യമചീകരൻ .
സർവദേവമയം കൃത്വാ ഗിരികല്പം രഥോത്തമമ് . .27. .
വിഷ്ണുഃ പിതാമഹോഗ്നിശ്ച പ്രണമ്യ പരമേശ്വരമ് .
രഥഃ12 സജ്ജ ഇതി13 പ്രാഹുർവിനാശായ സുരദ്വിഷാമ് . .28 .
തതഃ സ ഭഗവാഞ്ഛമ്ഭുഃ സ്തൂയമാനഃ സുരൈസ്ത്രിഭിഃ .
അവൈക്ഷത14 രഥം ദിവ്യം സർവദേവമയം കൃതമ് . .29 . .
സുകൃതം സാധ്വിതി പ്രോച്യ ധനുർജഗ്രാഹ തന്മഹത് .
തത്പ്രഗൃഹ്യ ധനുർദീപ്തം സർവതേജോമയം പരമ് . . 8.169.30 ..
അധശ്ചോർധ്വഞ്ച സംപ്രേക്ഷ്യ തുതോഷ ഭുവനേശ്വരഃ .
പിതാമഹം തതോ വീക്ഷ്യ പ്രോവാച വചസാം പതിഃ15.. 31 . .
രഥ ഏഷ ധനുശ്ചൈതത്16 ത്വയാ ബ്രഹ്മൻ സുകല്പിതമ്17 .
ദഗ്ധവ്യം ത്രിപുരം യേന തമിഷും ശീഘ്രമാനയ . . 32 . .
തതഃ പ്രോവാച തം ബ്രഹ്മാ പ്രണമ്യ വൃഷഭധ്വജമ് .
രഥ ഏഷ കൃതോ ദേവ ധനുരേതച്ച തേ മയാ . .3 3 . .
തമിഷും ഭഗവാനേവ തദ്യോഗ്യം കർതുമർഹതി .

തതഃ പാർശ്വസ്ഥിതൗ ദൃഷ്ട്വാ ശമ്ഭുവിഷ്ണുഹുതാശനൗ . . 34. .
ദൃഷ്ടിപാതേന തൗ ദേവൗ സമാഹ്വയദരിന്ദമഃ .
തൗ ദ്വാവഞ്ജലിമാധായ18 സുരേശാനമുപസ്ഥിതൗ . .3 5. .
സ്വയമേവ തതശ്ചക്രേ ശമ്ഭുർവിഷ്ണും ശരോത്തമമ് .
ഓഷധീനാം പതിം സോമം പുംഖേ തസ്യ ന്യയോജയത് . . 3 6. .
ശല്യം ച പാവകം ചക്രേ ബ്രഹ്മാണം സ19 തതോബ്രവീത് .
സാരഥിഃ കോ രഥേ ബ്ര[illegible]സ്ത്വയേഹ പരികല്പിതഃ .. 37. .
തമുവാച തതോ ബ്രഹ്മാ പ്രാഞ്ജലിർജഗതഃ പതിമ് .
മഹ്യം ദദാസി യദ്യാജ്ഞാ20മഹമേവ ഹി സാരഥിഃ .. 38..
- - - -- - - - - - - - -
10 ജ്യാശ്ചൈവ - ക. . 11 വിധാ - ക . 12 രഥ - ക. . 13 സജ്ജമിതി - ക . 14 അവേക്ഷത - ഖ 15 പതിമ് - ക. ഖ. . 16 ധനുശ്ചൈവ - ഖ . 13 സുകല്പിതൗ - ഖ. . 18 ദ്വൗ താവഞ്ജലിമാധായ - ക. ഖ. . 19 ച - ക. ഖ. . 20 യദ്യാജ്ഞാം സ്വയ - ക. .
- - - -- - - - - - - - -

പ്രാപ്സ്യേ21 കിമപരം ദേവ സാരഥ്യാദധികം തവ .
സർവ ശോഭനമിത്യുക്ത്വാ തതോ ദേവഃ പിനാകധൃക് ..39..
ഹസ്തേ പ്രഗൃഹ്യ ദേവേശമാരുരോഹ രഥോത്തമമ് .
രുദ്രപാരിഷദാ22 യേ ച നന്ദീശ്വരപുരോഗമാഃ ..8.169.40 ..
ശംകുകർണപുരോഗാശ്ച യേ ച ചണ്ഡേശ്വരാദയഃ .
ഗണേശ്വരാ മഹായോഗാസ്ത്ര്യക്ഷാഃ പട്ടിശപാണയഃ . .41 . .
നാനാശസ്ത്രപ്രഹരണാ നാനായുദ്ധവിശാരദാഃ23 .
നാനാഭരണവസ്ത്രാശ്ച24 നാനാവിദ്യാവിശാരദാഃ . .42. .
വാദയന്തഃ സമം വാദ്യാൻ25 ഭേരീശംഖസ്വനാൻ26 ബഹൂൻ .
ആജഗ്മുർഗണമുഖ്യാസ്തേ സഹസ്രാണി ചതുർദ്ദശ . .43 . .
നാനാവിധാനാം പുഷ്പാണാമുപരിഷ്ടാത് സഹസ്രശഃ .
നിപേതുർവൃഷ്ടയോ മൂർധ്നി രഥസ്ഥസ്യ പിനാകിനഃ . .44. .
സ്വയമേവ ച വാദ്യാനി വിനേദുഃ സർവതോദിശമ് .
രഥേ യുക്താശ്ച27 തേ സർവേ28 ദേവദേവസ്യ ശൂലിനഃ ..45..

അശക്താ ഭാരമുദ്വോഢും മുമുഹുർദേവതാ29 ഭൃശമ് .
തതസ്താന്ദേവദേവേശോ ജ്ഞാത്വാ മൂഢാൻ ദിവൗകസഃ . .46..
സഹനീയം30 വപുശ്ചക്രേ സുരാസ്തേ31 മുമുഹുസ്തതഃ .
അഥാസ്മിന്നന്തരേ വ്യാസ നാരദോ ഭഗവാന്മുനിഃ ..47..
ജഗാമ ത്രിപുരം ശീഘ്രം വിശ്വകർമദിദൃക്ഷയാ .
അഥാഗതമൃഷിം ദൃഷ്ട്വാ വിശ്വകർമാ മയസ്തദാ ..48..
സംപൂജ്യ പരയാ ഭക്ത്യാ നനാമ മുനിസത്തമമ് .
സ ദത്ത്വാ ഹ്യാശിഷസ്തസ്മൈ വേത്രാസന ഉപാവിശത്32 . .49. .
ഉപവിശ്യാസനേ തസ്മിന്മയമാഹ മഹാമുനിഃ .
പ്രസാദ്യ ദൈവതൈസ്സർവേരേഷ33 ദേവോ വൃഷധ്വജഃ ..8.169.5 0 ..
- - - -- - - - - - - - - -
21 പ്രാപ്യേ - ക. . 22 രുദ്രാഃപാരിഷദാ - ഖ . 23 നാനായുധവിശാരദാഃ - ക. . 24 ചരണവക്ത്രാശ്ച - ക. . 25 വാദ്യം - ക. . 285 ശംഖഭേരീസ്വനാൻ - ഖ . 27 രഥയുക്താശ്ച - ക., രഥം യുക്തം ച - ഖ . 28 സർവേ തേ - ക. . 29. ര്ദേവതാ - ക. ഖ. ' 30 വഹനീയം (?) . 31 സുരാശ്ച - ക. ഖ. . 32 മുപാവിശത് - ക. . 33 ദേവതൈസ്സർവൈരേഷ - ക. ഖ .
- - - -- - - - - - - - - -

ആനീതസ്ത്രിപുരം ഹന്തുമത്ര യത്സാധു തത്കുരു .
രഥം34 ദേവമയം35 ദിവ്യം36 സമാരുഹ്യ ജഗത്പതിഃ ..51 ..
ബ്രഹ്മാണം സാരഥിം കൃത്വാ സ്വയമായാതി ശങ്കരഃ .
നാരദസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ സ തദാ ദാനവാധിപഃ ..52..
താരകാക്ഷം സമാഹൂയ വിദ്യുന്മാലിനമേവ ച .
തഥാന്യാനസുരാൻ ഭ്രാതൄൻ ബാണനേമിപുരസ്സരാൻ ..53. .
നാരദേന യദാഖ്യാതം37 സർവമശ്രാവയത്തദാ .
തച്ഛ്രുത്വാ ദൈത്യരാജസ്തു താരകാക്ഷോബ്രവീദിദമ് . .54 ..
ന തവാസ്തി സമഃ കശ്ചിത് ത്രൈലോക്യേ സുരപുങ്ഗവ38 .
യോധയേന്നിർഭയോ യസ്ത്വാം ചിന്താം ത്വം മയ മാ കൃഥാഃ ..55. .
കിമത്ര ചിന്ത്യതേ രാജൻ സർവേവധ്യാ39 യദാ വയമ് .

കസ്യ തത്ത്രിപുരം ഹന്തും ശക്തിർവിദ്യേത ദാനവ .. 56..
സംഗത്യ ദൈവതാസ്സർവേ യദി യോദ്ധുമിഹാഗതാഃ .
പശ്യ താന്നിഹതാനദ്യ40 മയൈവൈകേന ദൈത്യപ . .57. .
ദുർബലഃ കുരുതേ ഭേദം ദാനം സാന്ത്വമഥാപി വാ .
പ്രണാമം ജ്യായസഃ ശത്രോർവയന്തു ബലിനഃ സദാ ..58. .
ദുർബലസ്യ രിപോർദണ്ഡോ ബലിനാ വിജിഗീഷതാ .
കർതവ്യോ വിക്രമൈണേതി പ്രാഹ ശുക്രസ്തദാ ഗുരുഃ . .59. .
തദ്വയം ബലിനോ ദൈത്യാ ഹീനാശ്ച41 ത്രിദിവൗകസഃ .
ഹത്വാ ദണ്ഡേന താൻ സർവാൻ സ്ഥാസ്യാമോ നിർവൃതാഃ സുഖമ് ..8.169.60 ..
താരകാക്ഷവചഃ ശ്രുത്വാ വിദ്യുന്മാലീ വചോബ്രവീത് .
മമാപ്യേതദതീവേഷ്ടം43 രാജ്ഞോസ്യ വചനം ശുഭമ് . .6 1 . .
ന ശക്താ യോദ്ധുമസ്മാഭിർദേവതാ ബലവർജിതാഃ .
തേ ചേദ്യോത്സ്യന്തി സംമൂഢാഃ പ്രയാസ്യന്തി തതഃ ക്ഷയമ് . .62..

- - - -- - - - - - - - -

34 രഥേ - ക ഖ. . 35 ദേവമയേ - ക. ഖ. . 36 ദിവ്യേ - ക. ഖ . 37 യഥാഖ്യാതം - ക. . 38.. പുങ്ഗവഃ - ക. . 39 സർവാവധ്യാ - ക. ഖ. . 40 പശ്യേ(ശ്യൈ)താന്നിഹതാനദ്യ - ക. ഖ. . 41 -..സ്തേ - ഖ. . 42 തത് - ക. . 43 പ്യേതദതീവേഷ്ടം - ക., വമതീഷ്ടം - ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

അന്യോന്യന്തു വയം യുദ്ധാദുപായം തേഷു യുഞ്ജ്മഹേ .
യുദ്ധേ നൈവ സദാ ദൈത്യാഃ പ്രാപ്നുവന്തി44 ജയം പരമ് . .63 ..
അദ്യ ഹത്വാ സുരാൻസർവാൻ കുരു രാജ്യം ത്രിവിഷ്ടപേ .
ത്രൈലോക്യം നിർവൃതോ ഭുംക്ഷ്വ ത്വമിന്ദ്രോ ഭവ വിശ്വകൃത് . .64. .
സപ്തലോകേശ്വരം ത്വദ്യ പശ്യാമസ്ത്വാം45 പുരന്ദരമ് .
ഹിരണ്യകശിപും സ്മൃത്വാ ഹിരണ്യാക്ഷം ച ദൈത്യപ46 . .65. .
ഭോക്താരൗ ജഗതോ രാജ്യം ത്വം പ്രയാഹി തയോർഗതിമ് .
തതഃ ശ്രുത്വാ മയോ വ്യാസ വിദ്യുന്മാലിവിഭാഷിതമ് . .66..
നൈതദേവമിതി പ്രാഹ കമ്പയന്നസകൃച്ഛിരഃ47 .
യസ്തുല്യഃ സ്വബലേ ശത്രുർഹീനോ വാ ദൈത്യപുങ്ഗവാഃ ..67..

ബലേ വാ യോ ഭവേജ്ജ്യായാനേകജാതിവപുർധരാഃ48 .
ബുധാസ്തസ്മിൻ പ്രയുഞ്ജന്തി തദുപായചതുഷ്ടയമ് . .68 ..
സമാ ദിവൗകസോസ്മാകം ബലേനാസുരപുങ്ഗവാഃ .
തൈർദേവൈഃ സാർധമസ്മാകം യുക്തം സാമാദിയോജനമ് .. 69..
യ49 ഏഷ ഭഗവാനീശഃ സർവഭൂതേശ്വരേശ്വരഃ .
അസ്മാകം ദേവതാനാഞ്ച സ്രഷ്ടാ ഹർതാ ച സ പ്രഭുഃ ..8.169.70 . .
സ ഹന്തും സ്വയമായാതി ഉപായസ്തസ്യ കീദൃശഃ50 .
പ്രണാമഃ സംശ്രയശ്ചൈവ ഗുണോപായൗ51 കപർദിനഃ ..71 . .
ദ്വാവിമൗ52 സാധനേ തസ്യ പ്രയോജ്യാവിതി53 മേ മതിഃ .
യദി കാർകശ്യമാസ്ഥായ യോധയാമഃ പിനാകിനമ് . .72. .
തസ്യ ജിഹ്മേക്ഷിതേനൈവ നിഹതാഃ സ്മ തതോസുരാഃ54 .
ബ്രഹ്മാദ്യാഃ ശരണം ശമ്ഭുമർദിതാ55 യാന്തി ശാന്തയേ ..73 . .
യോഭിയുക്തഃ സ്വയം തേന ശരണം തസ്യ കോ ഭവേത് .
യസ്യ സർവമിദം ദൈത്യാ ബ്രഹ്മാദി പ്രഥിതം ജഗത് . .74. .
- - - -- - - - - - - - -
44 പ്രാപ്നുവന്തോ - ക. ഖ. . 45 പശ്യാമസ്ത്വാ - ഖ. . 46 ദൈത്യപമ് - ക. . 47 ച്ഛിരമ് - ക. . 48 നൈകജാതിവപുർധരാഃ - ക . 49 സ - ഖ. . 50 സ്വയമായാത - ക., -. മായാതുമുപായസ്തസ്യ - ഖ. . 51 ദ്വാവുപായൗ (?) . 52 ദ്വേ ഇമേ (?) . 53 പ്രയോജ്യേ ഇതി (?), പ്രയോജ്യമിതി - ക, . 54 തയാസുരാഃ - ക . 55 ... മാർദിതാ - ക. ഖ .
- - - -- - - - - - - - -

അഭിധ്യാനാത് ക്ഷണേനൈവ പ്രണശ്യേത ഭവേദപി .
യോ ഹേതുരപവർഗസ്യ കാരണം ജഗതശ്ച യഃ ..75. .
കീദൃശം തേന യുദ്ധം നോ ദേവദേവേന ശമ്ഭുനാ .
കിന്ന വേത്ഥ ശിശുപ്രജ്ഞാ56 ലോഷ്ടുഗിര്യോ57ര്യദന്തരമ് . .76 . .
ഭവന്തോ ലോഷ്ടവോ ഭൂത്വാ ഗിരികല്പമുമാപതിമ് .
ഈപ്സധ്വേ58 മോഹിതാ യുദ്ധേ കാലപാശേന യന്ത്രിതാഃ . .77. .
അഹം ഭക്തോ മഹാദേവം ജാനേ59 തസ്യ ബലാന്തരമ് .
സ പ്രണാമമുപസ്ഥാസ്യേ ന യോത്സ്യേ ശമ്ഭുനാ സഹ . .78 ..

യദി യൂയമപി പ്രാജ്ഞാ മമ ശുശ്രൂഷവോ യദി .

മാ കൃദ്ധ്വം60 ശമ്ഭുനാ യുദ്ധം ഗച്ഛധ്വം ശരണം ശിവമ് . .79..

തമേവം വാദിനം ശ്രുത്വാ വിശ്വകർമാണമൂർജിതമ് .

നാരദോ ഭഗവാൻ പ്രാഹ ദാനവാന്തകരം വചഃ . .8.169.80 ..

വിശ്വകർമൻ യത്ത്വയേദ61 മുക്ത വിസ്തരശോർഥവത് .

സർവം യുക്തമിദം കിന്തു കാലോയം നാസ്യ വർതതേ62 . .8 1 . .

ഭവതാം തത്തപഃ ക്ഷീണമൈശ്വര്യം ഭുക്തമേവ ച .

ക്ലീബതാമപി63 കുർവന്തോ യൂയം നക്ഷ്യഥ64 ദാനവാഃ ..82..

വൃതഃ സർവാമരൈഃ ശമ്ഭുർവധാർഥം65 ഭവതാമിഹ .

പ്രണതാനപ്യസൗ യുഷ്സ്തത്പ്രിയാർഥം നിഹംസ്യതി . .83 ..

കഥം ദനുസുതാ ഭൂത്വാ രാജാനോ ബലദർപിതാഃ .

ഭീതാ മൃത്യും ജിഗീഷധ്വം കൃപണാ ഇവ ദാനവാഃ . .84. .

പ്രാപ്സ്യഥാധികമൈശ്വര്യം ത്യക്ഷ്യഥാസൂൻ66 രണേ യദി .

വിനാ യുദ്ധം വിപന്നാനാമശുഭാ വോ ഗതിർഭവേത് . .85. .

അപി ചേദ്യദി ഹന്യേധ്വം67 ദേവദേവേന ശൂലിനാ .

പ്രമഥേന്ദ്രാസ്തതോ68 യൂയം ഭവിഷ്യഥ69 ന സംശയഃ . .86. .

- - - -- - - - - - - - -

56 പ്രാജ്ഞാ - ക ഖ . 57 ലേഷ്ടുഗിര്യോ - ഖ. . 58 ഈപ്സധ്വ - ക. ഖ. . 59 ജാനൻ - ഖ. 60 കൃഥാ (ധ്വം) - ഖ . 61 യത്ത്വയാ വിശ്വകർമേദം - ക ഖ . 62 സാംപ്രതമ് (?) - ഖ. 63 ക്ലീബോനാമപി - ക., ക്ലീബാനാ .. - ഖ. . 64 നശത് - ക ഖ . 65 വ്യാസ വധാർഥ - ക. . 66 ത്യക്ഷയാസൂൻ - ക. ഖ. . 67 ഹന്യധ്വം - ക. ഖ. . 68 മൃതോ (താ) - ഖ. . 69 ഭവിതാസേ - ക. ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

ഗുണം സന്ധിഗതം നാസ്തി യുഷ്മാകം ദേവതൈസ്സഹ70 .

വിഗ്രഹേ വോ മതിര്യുക്താ സാ ച വ്യക്താ വയം ച വഃ (?) . .87. .

ശൗര്യേണ ഭവതാം പ്രീതഃ കദാചിദ് വൃഷഭധ്വജഃ .

ഭവേദ്വരപ്രദോ ദൈത്യാഃ ശ്രേയാൻ71 വസ്തേന വിക്രമഃ . .88 ..

കരിഷ്യാമി ച വോ രക്ഷാം ശസ്ത്രാഘാതനിഷേധനീമ് .

ഉത്തിഷ്ഠത ദനോഃ പുത്രാ വിജയായ യുയുത്സയാ . .89. .
നാരദസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ താരകാക്ഷോ മഹാബലഃ .
വിദ്യുന്മാലീ ച ദൈത്യേന്ദ്രാ ബാണാദ്യാശ്ച മഹാസുരാഃ . .8.169.90 ..
കാലപാശാർദിതാ മൂഢാഃ ക്ഷീണപുണ്യാ ഗതായുഷഃ72 .
സാധ്വേതച്ഛോഭനം പ്രോക്തം നാരദേനേതി തേബ്രുവൻ . .91 . .
മയോപി തദ്വചോ ബുദ്ധ്വാ76 ജ്ഞാത്വാ നാശമുപസ്ഥിതമ് .
ശോഭനം നാരദേനോക്തമിതി വാക്യമുവാച ഹ . .92..
നാരദോപി തതോ ഹൃഷ്ടോ രക്ഷാം74 ബദ്ധ്വാ തു മായയാ .
യുയുത്സൂനസുരാൻ കൃത്വാ യയൗ ശർവരഥം പ്രതി . .93 . .
തതസ്തേ ദാനവാഃ സർവേ യുദ്ധായ കൃതനിശ്ചയാഃ .
നാനാപ്രഹരണോപേതാ ബഭൂവുര്യുദ്ധലിപ്സവഃ . . 94. .
തരകാക്ഷോ ബലോ ബാണോ വിദ്യുന്മാലീ ച ദാനവഃ .
സന്നഹ്യ സഹിതാഃ സർവേ രാജാനസ്തസ്ഥുരഗ്രതഃ . .95. .
അവാദ്യന്ത തതഃ ശംഖാസ്തൂര്യാണി ച സഹസ്രശഃ .
ദാനവാനാം ബലേ ഘോരേ കാതരാണാം ഭയപ്രദേ75 . .9 6 ..
സരഥോയമിഹായാതി അസാവന്യഃ പ്രദൃശ്യതേ .
കഥമാഗത ഇത്യേവം വചാംസ്യൂചുഃ പരസ്പരമ് . .97. .

- - - -- - - - - - - - -

70 ദേവതൈ സഹ ക- ഖ 71 ശ്രേയോ - ക ഖ. . 72 ഗതയുഷാ - ക . 73 ബുദ്ധ്യാ - ഖ 74 -. ദ്ദുഷ്ടാം - ഖ..

- - - -- - - - - - - - -

വിഗതഭയവിഷാദാസ്ത്രൈപുരാ ദൈത്യസംഘാഃ
പ്രകുപിതവദനാസ്തേ യുദ്ധസജ്ജാ ബഭൂവുഃ .
പ്രഹരണവരഹസ്താസ്തം രഥം വീക്ഷമാണാഃ76
പശവ ഇവ മഖാഗ്നേരന്വഗച്ഛൻ സമീപമ് . .98 ..
ഇതി സ്കന്ദപുരാണേ ത്രിപുരവധേസുരവർണനേ ഊനസപ്തത്യുത്തരശതതമോധ്യായഃ77 . //169

170

സനത്കുമാര ഉവാച

അഥാഭ്യഗാത് പശ്ചിമസാഗരസ്യ മൂർധ്നി സ്ഥിതന്തത്ത്രിപുരം1 രഥോസൗ .
നാനാപതാകോജ്ജ്വലചിത്രമൗലിർഹൈമോപലോ2 മേരുരിവാദ്രിരാജഃ . .1 ..
തേ വീക്ഷ്യ ദുർഗം ത്രിപുരം ഗണേശാ നന്ദീശചണ്ഡീശമുഖാഃ3 സുയത്താഃ .
നാദം പ്രചക്രുഃ സഹിതാഃ പ്രവീരാ യുയുത്സവോ ദാനവരാജസിംഹൈഃ .. 2 ..
ചണ്ഡേശ്വരശ്ചണ്ഡവപുർമഹാത്മാ ജ്വലത്പ്രദീപ്തോഗ്രകുഠാരപാണിഃ .
വ്യാദായ വക്ത്രം പുരതഃ സ്ഥിതോഭൂദ് ദേവസ്യ ശമ്ഭോഃ പ്രമഥേന്ദ്രവീരഃ ..3 . .
ദീപ്തം ത്രിശൂലം പരിഗൃഹ്യ നന്ദീ ത്ര്യക്ഷഃ പ്രതസ്ഥേ4 ഹരതുല്യവർഷ്മാ5 .
പാർശ്വേ സ്ഥിതോഭൂത് സ ച ശംകുകർണഃ പ്രഗൃഹ്യ ദീപ്തം മുശലം ഗജേന്ദ്രഃ . .4..
ഭൃങ്ഗിർഹരാത്മാ സ ച വീരഭദ്രസ്തഥാ ഗണേന്ദ്രാഃ ശതശഃ പ്രവീരാഃ .
വജ്രത്രിശൂലാസിഭുശുണ്ഡിഹസ്താ യുയുത്സവസ്തസ്ഥുരുപേതഹർഷാഃ . .5. .
സമാഗതം തം രഥമീക്ഷ്യ6 ദൈത്യാ യുദ്ധായ നിർജഗ്മുരുപേതമോഹാഃ .
തേ താരകാക്ഷപ്രമുഖാഃ സുവീരാ സന്നഹ്യ നാനായുധദീപ്തഹസ്താഃ . .6. .
സാർധം ഗണേന്ദ്രൈഃ സമരം പ്രചക്രുർദനോഃ സുതാഃ കോപവശം പ്രയാതാഃ .
ദേവോപി ചന്ദ്രാർധനികേതമൗലിഃ7 ശരം ന ചിക്ഷേപ പുരം പ്രദഗ്ധുമ് ..7..
തസ്ഥൗ തഥൈവാ8സകൃദാത്മനാ ച പശ്യൻ രണം തദ്ഗണദൈത്യപാനാമ് .
തതഃ സ നന്ദീ ഗണപൈഃ പ്രവീരൈരെചീകരദ്യുദ്ധമദീനസത്ത്വൈഃ . .8. .

- - - -- - - - - - - - -

76 വീക്ഷ്യമാണാഃ - ക. ഖ. . 77 217 - ഖ .

1 സ്ഥിതോ (ത) സ്തത്രിപുരം - ക. . 2 മൗലീ ഹേമോപലോ - ഖ. . 3 നന്ദീഗിരിശപ്രമുഖാ. - ഖ . 4 പ്രതസ്ഥൗ - ഖ. . 5 വർമാ (ധർമാ?) - ക. . 6 വീക്ഷ്യ രഥം - ക. . 7 .. മൗലീ - ക. . 8 തസ്ഥോജസാ വൈ - ക. . 9 -..കൃത - ക. .

- - - -- - - - - - - - -

വിവ്യാധ ഭൃങ്ഗിം ദശഭിഃ പൃഷത്കൈർവിദ്യുത്പ്രഭഃ കോപവിരക്തനേത്രഃ .
ഭൃങ്ഗിം സമാസാദ്യ ശിലീമുഖാസ്തേ നാശക്നുസ്തസ്യ രുജം പ്രകർതുമ് .. 9. .
വിദ്യുത്പ്രഭം ഭൃങ്ഗിരിടിസ്തതോസൗ ശൂലേന ദീപ്തേന ജഘാന പൃഷ്ഠേ .
സ തേന ശൂലേന ഹതോ ജുഘൂർണ ത്യക്ത്വാ ച ഭൃങ്ഗിം പ്രയയൗ ഭയാർത്തഃ .. 8.170.10 ..

ഭഗ്നസ്തഥാസൗ ദിതിജാധിപേശോ ഭൃങ്ഗിം സമുത്സൃജ്യ ഗണേന്ദ്രമുഖ്യമ്10 .
വിവ്യാധ തീക്ഷ്ണൈർനിശിതൈഃ പൃഷത്കൈർവിനായകം11 സപ്തഭിരംസദേശേ .. 11 . .
പുനസ്ത്രിഷഷ്ട്യാ ദശഭിശ്ച ഭൂയോ വിദ്യുത്പ്രഭസ്തം ഗജരാജവക്ത്രമ് .
ജഘാന മർമസ്വഭിലബ്ധലക്ഷ്യ12 സ്തതശ്ചുകോപാസ്യ വിനായകേന്ദ്രഃ .. 12 ..
സ പുഷ്കരാഗ്രേണ ഗജേന്ദ്രസിംഹോ ഗ്രീവാം തദാ ദൈത്യപതേർവിവേഷ്ട്യ .
ഉത്പാടയാമാസ ശിരഃ ശരീരാത പദ്മം ഹ്രദാന്നാഗ ഇവ പ്രമത്തഃ . .1 3 ..
ദൈത്യസ്യ കൃത്തം ശുശുഭേ ശിരസ്തദ്വിന്ധ്യാചലേന്ദ്രപ്രതിമാച്ഛരീരാത് .
സഹംസചക്രാഹ്വരുതോപഗീതാദ് ഹ്രദാന്നവോത്ഖാതമിവാശു പദ്മമ് . . 14..
തതോപരൗ ദൈത്യപതീ സുയത്തൗ നേമിർബലശ്ചാന്ധകതുല്യകല്പൗ13 .
ക്രുദ്ധാവുപാഗമ്യ ഹി ശംകുകർണം ശിലീമുഖൈർവിവ്യധതുർഗണേന്ദ്രമ് ..15. .
തൗ ശംകുകർണഃ പ്രസഭം നിപത്യ ഛിന്നധ്വജാശ്വൗ വിരഥൗ ചകാര .
അന്യൗ സമാരുഹ്യ രഥൗ പുനുസ്തൗ ഭൂയസ്സമാഗമ്യ ഗണപ്രവീരമ് . . 16 ..
തം ജഘ്നതുർനൈകവിധഃ പൃഷത്കൈർവജ്രാഭിഘാതപ്രതിമൈസ്സുതീക്ഷ്ണൈഃ .
ക്രുദ്ധസ്തദാ സ പ്രസഭം ഗണേന്ദ്രസ്തൗ14 ദൈത്യരാജൗ സുചിരം നിരീക്ഷ്യ ..17..
ദീപ്തേന ഹത്വാ മുശലേന വീരൗ സംപ്രേഷയാമാസ പുരം യമസ്യ .
അന്യേ ച ദൈത്യാസ്ത്രിപുരാധിവാസാഃ ക്രുദ്ധാ വിനിഷ്ക്രമ്യ ഗണേന്ദ്രസിംഹൈഃ .. 18..
നാരാചചക്രാസികുഠാരഹസ്താ ഘോരം മഹദ്യുദ്ധമതീവ ചക്രുഃ .
ദൈത്യാധിപാസ്തേ ഹരതുല്യകല്പൈർഗണേശ്വരൈഃ പ്രാപ്തശിവപ്രസാദൈഃ . . 19. .
ഹതാ ബഭൂവുർഹി ഗതാസവസ്തു15 മൃഗാ യഥാ കേസരിഭിർവനാന്തേ .
പ്രഭ്രഷ്ടനാനായുധവസ്ത്ര16ഹാരാശ്ഛിന്നൈർഭുജൈശ്ശോണിതമുദ്വഹന്തഃ17 ..8.170.2 0 . .
വജ്രാഹതാ 18 - - - - - - - പേതുഃ സമുദ്രേ ഗിരിശൃങ്ഗകല്പാഃ .
ശ്രുത്വാഥദൈത്യൗ ബലനേമിസംജ്ഞൗ തൗ ശകുകർണേന ഹതൗ പ്രസഹ്യ . .21 ..

- - - -- - - - - - - - -

10 ഗജേന്ദ്രമുഖ്യമ് - ക. . 11 വിനായകൈഃ - ക. . 12. ലക്ഷ - ക. ഖ. . 13 .. വീര്യൗ - ഖ. . 14 നിപത്യ തൗ (?) - ക. . 15 ഗതാശയോസ്തു - ക., ഗതാസവാംസ്തു - ഖ. . 16 ചക്ര - ക. . 17 .. മുദ്വമത്തഃ - ഖ. . 18 വൃഷ്ട്യാഹതാ - ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

912

പുരാദ്വിനിഷ്ക്രമ്യ സ താരകാക്ഷഃ ക്രുദ്ധോ ഗണേന്ദ്രം സ്വയമഭ്യധാവത് .
തം ശംകുകർണോ ദിതിജാധിപേശം19 മുഞ്ചന്തമുഗ്രം ശരവർഷമാശു . .22 . .
ഭല്ലേന ദൈത്യം ഗിരിസന്നികാശം20 ജഘാന മൂർധ്നി പ്രസഭം ഗണേശഃ .
നിപത്യ കിഞ്ചിന്നിഹതഃ സ തേന ഭല്ലേന ദൈത്യാധിപതിർമുമോഹ . .23 . .
പ്രോത്ഥായ തൂർണം സ ഹി താരകാക്ഷശ്ചിക്ഷേപ തസ്മൈ ഗണപായ ചക്രമ് .
ക്രുദ്ധസ്തതോസാവഭവദ് ഗണേന്ദ്രസ്തം താരകാക്ഷം സ ഹി ശംകുകർണഃ . .24..
നിപാത്യ21 മുഷ്ട്യാ പ്രജഘാന മൂർധ്നി സമാഹതഃ സോപി ജഗാമ കൃച്ഛ്രമ് .
ജുഘൂർണ ബഭ്രാമ മുമോഹ തസ്ഥൗ പപാത തത്യാജ വരായുധഞ്ച . .25. .
മുമോച22 രോഷം വിരരാവ തീവ്രം മമാര പശ്ചാദസുവിപ്രമുക്തഃ23 .
ദൃഷ്ടവാ വിപന്നം ദിതിജാധിപേന്ദ്രം പ്രഗൃഹ്യ ദൈത്യാ ഭവനം മയസ്യ ..26. .
ഗത്വാ നിവേദ്യാസുരരാജഭർത്രേ നാദാൻ പ്രചക്രുർവിവിധൈർവിലാപൈഃ .
തതോ മയസ്താൻ24 രുദതോ25 സുരേശാനാശ്വാസയൻ26 പ്രാഹ വചോസുരേശഃ27 . .27..
സൃഷ്ടം മയാ വോമൃതമേതദാസ്തേ തേനൈനമുത്ഥാപയതാശു ദൈത്യാഃ .
തതോ ഗൃഹീത്വാമൃതമുത്തമം തദ് ദൈത്യാധിപം ദൈത്യവൃഷാഃ പ്രഹൃഷ്ടാഃ . .28. .
ചക്രുഃ സജീവം ഹി യഥാ പുരാണം മയം പ്രണേമുശ്ച മുഹുഃ ശിരോഭിഃ .
സ താരകാക്ഷസ്തത ആശു ഭൂയോ യുയുത്സയാ യുദ്ധപഥം ജഗാമ ..29. .
ആയാന്തമാലക്ഷ്യ പിതാമഹസ്തം28 പൂർവം മൃതം ജീവിതമാശു ഭൂയഃ .
പ്രോവാച വാക്യം സ സുരാസുരേശം നിവേദയൻ വാമകരേണ ദൈത്യമ് . .8.170.3 0 . .
ഹതോപ്യയം ശങ്കര താരകാക്ഷഃ കൃതോ മയേനാശു സജീവ ഏവ .
തസ്യാസ്തി29 ദേവാമൃതമുത്തമം ഹി തേനാസുരാൻ ജീവയതേസുരേന്ദ്രഃ ..3 1 ..
ദോഷോ മഹാനേഷ സുരേന്ദ്രഹേതോ30ര്മതാന്മൃതാൻ ജീവയതേ യദാജൗ31 .
തതോമൃതം തന്മയസംസ്ഥമാശു പ്രധ്യാനമാത്രേണ33 ജഹാര ശമ്ഭുഃ . .3 2 . .
പിതാമഹസ്തം പുനരേവ ഹൃഷ്ടഃ പിനാകിനം പ്രാഹ വചഃ പ്രണമ്യ .
ദൃഷ്ടം മയാ യുദ്ധമിദം ഗണാനാം ദൈത്യാധിപൈഃ സാർധമഹീനസത്വൈഃ33 . .3 3 ..

- - - -- - - - - - - - -

19 ദിതിജാധിപേശോ - ക, ശ - ഖ . 20 സന്നികാശ - -ന-. . 21 നിപത്യ - ഖ. . 22 മുഭോഹ - ക. . 23 വിപ്രമുക്തം - ക. ഖ., വിപ്രയുക്തഃ (?) . 28 സ സുപ്താന - ഖ. . 25 പ്രയതഃ - ഖ. . 26 നാമ്നാ മയം - ഖ. . 27 -..ന്ദ്ര. - ഖ. . 28 പിതാമഹന്തം - ക. . 20, തത്രാസ്തി - ഖ. . 30 വൃഷേന്ദ്രകേതോ (?) . 31 സദാസൗ - ക., യദാസൗ - ഖ. . 32 സംകല്പമാത്രേണ (?) . 33. മദീനസത്വൈഃ - ഖ. .

- - --- - - - - - - - -

913

ദിവ്യം സഹസ്രം വിഗതം സമാനാം ക്ഷയം ന ചൈതത് ത്രിപുരം ജഗാമ .
ക്ഷിപസ്വ ദീപ്തം തമിഷും സുരേശ പ്രയാന്തു നാശം സുരവിദ്വിഷസ്തേ . . 34. .
പൂർണേ സഹസ്രേ ത്രിപുരം സമേത്യ പുനർവിപര്യസ്തമഭൂത് സുരേശ .
ക്ഷിപ്തസ്ത്വയേഷുർന ച ദേവദേവ യോഗേന കിം വാ തവ ദേവനാഥ . . 3 5. .
സംകല്പമാത്രാദിദമേതി നാശം ദൈത്യാധിവാസം ത്രിപുരം തവേശ .
യദി ത്വഹം മാനയിതവ്യ ഈശ34 വിമുഞ്ച ശീഘ്രം35 ത്രിപുരേ36 ശരം തമ് . .3 6..
വിജ്ഞപ്ത37 ഏവം ചതുരാനനേന പ്രതീപമാലീഢമനങ്ഗഹന്താ .
കൃത്വാ ധനുസ്തദ്ബലവദ്വികൃഷ്യ യുയോജ ദീപ്തം തമിഷും പിനാകേ38 ..37. .
സംകല്പമാത്രേണ തദാ സ താനി പുരാണി ദേവസ്സഹിതാനി ത്രീണി .
ചക്രേ ജഗത്സൃഷ്ടിവിനാശകർതാ ജഗച്ച നിഷ്പന്ദമഭൂത്തദാശു . . 38 . .
വിഷ്ണ്വാത്മകം പാവകസോമപുംഖം ത്രൈലോക്യസംഹാര ഇവ പ്രദീപ്തമ് .
ചിക്ഷേപ ദേവസ്തമിഷും തദോഗ്രം ക്ഷിപ്ത്വാ ച കഷ്ടം ധിഗിതീതി ചാഹ . .3 9. .
നന്ദീ സമാഗമ്യ തതോ മഹേശം പ്രോവാച വാക്യം കിമിതി പ്രണമ്യ .
നന്ദീശ്വരം തം ഭഗവാനുവാച മയസ്യ ഭക്തസ്യ ശുഭം ചികീർഷുഃ . .8.170.40 . .
നന്ദീശ ഭക്തോ മമ വിശ്വകർമാ ദഹേത് പുരം തസ്യ യഥാ ന വഹ്നിഃ .
തഥാനലം സോമഹരീ ച ദേവൗ മമാജ്ഞയാ ഗച്ഛ നിവാരയസ്വ ..41 . .
നന്ദീ പ്രഗൃഹ്യാഥ സുരേശ്വരാജ്ഞാം തൂർണം യയൗ വിശ്വകൃതഃ പുരം തത് .
- - - - - - തുല്യവേഗോ ജ്യോതിഷ്മതഃ പൂർവതരം ജഗാമ . .42 . .
ദൃഷ്ട്വാ മയം തത്ര സ ദാനവേശം39 മൂർധ്നാ നതാങ്ഗം വൃഷഭധ്വജസ്യ .
മൃത്യോർഭയാർത്തം ശരണാർഥിനം ച നന്ദീ സമാശ്വാസയദീശഭക്തമ് ..43 ..
ഭയം കൃഥാ മാ മയ രക്ഷിതസ്ത്വം ഭക്ത്യാ ഭവേനേതി വചോഭ്യുവാച .
നന്ദീശ്വരം ദാനവരാട് സ ദൃഷ്ട്വാ ശ്രുത്വാ പ്രിയം തച്ഛിവസംപ്രസാദമ് . .44..

യഥൈവ രുദ്രായ നനാമ മൂർധ്നാ ചക്രേ പ്രണാമം സ തഥൈവ തസ്യ .
അഥാഗ്നിരാഗാത്40 ത്രിപുരം ദിധക്ഷൻ പ്രദീപയിത്വാ സകലം സമന്താത് . .45. .
- - - -- - - - - - - - - -
34 മാനയിതവ്യമീശ - ഖ. . 35 .മസ്ത്രം - ക, മാത്രം - ഖ . 36 ത്രിപുരം - ക ഖ. . 37 വിജ്ഞാപ്ത - ക. . 38 പിനാകി (കീ) - ഖ. . 39 ദാനവേശ - ക ദാനവേന്ദ്ര - ഖ. . 40 യഥാഗ്നിരാഗാത - ഖ. .
- - - -- - - - - - - - - -

914
സംവർത്തവഹ്നിപ്രതിമോ യുഗാന്തേ ജഗത് പ്രസംഹർത്തുമിവ പ്രദീപ്തഃ41 .
തമാഗതം വിശ്വകൃതോ നിവാസം വിഷ്ണ്വിന്ദുയുക്തം ജ്വലനം സ നന്ദീ .
ദഗ്ധവ്യമേതന്ന ഹുതാശനേതി വചോഭ്യുവാചാശു വിഭോർനിയോഗാത് . .46 . .
തതഃ സ42 വഹ്നിസ്തമുവാച ദേവം കസ്മാന്ന ദഗ്ധവ്യമിദം43 മയേതി .
നന്ദീ ഹുതാശം സ തതോഭ്യുവാച മയോത്ര തിഷ്ഠത്യമരേശഭക്തഃ . .47..
തം വഹ്നിരാഹാസുരരാജമാശു തൂർണം വിനിർഗച്ഛ44 മയേതി വാക്യമ് .
ഹൈമം ഗൃഹീത്വാ സ മഹേശലിങ്ഗം പുരാദ്വിനിഷ്ക്രമ്യ മയോസുരേന്ദ്രഃ . .48. .
പാതാലമാശു പ്രവിവേശ ഹൃഷ്ടഃ കുർവന്നമസ്കാരമുമാപ്രിയസ്യ .
നന്ദീശ്വരഃ സോപി സുരേശപാർശ്വമാഗമ്യ ചാഖ്യായ45 ച സംസ്ഥിതോഭൂത് .. 49..
തതഃ പ്രദീപ്തം ത്രിപുരം ബഭൂവ വിശ്ലിഷ്ടയന്ത്രാർഗലനഷ്ടവേശ്മ .
നൈകാസുരാമുക്തമഹോഗ്രനാദം46 വിത്രസ്തദൈത്യേന്ദ്രവധൂജനാഢ്യമ് . .8.170.50 ..
വാതായനേ ഹർമ്യവിമാനസംസ്ഥാശ്ചന്ദ്രാനനാഃ പീനപയോധരാഢ്യാഃ .
പര്യങ്കസുപ്താ മദവിഹ്വലാക്ഷ്യോ മാർഗം പ്രിയാണാം മുഹുരീക്ഷമാണാഃ47 . .51 . .
വിലോചനൈസ്താമ്രനിഭാങ്ഗരാഗൈഃ48 ശ്യാമാവദാതാ ജഘനൈർവിശാലൈഃ .
ദൈത്യാങ്ഗനാഃ സ്വം49 ദദൃശുഃ പ്രദീപ്തമാലിങ്ഗ്യമാനാഃ ശരപാവകേന . .52. .
പ്രാസാദസംസ്ഥാഃ പ്രയയുർഭയാർത്താസ്ത്രാസേന കിന്നര്യ ഇവാചലസ്ഥാഃ .
പ്രിയാനഥോദ്വീക്ഷ്യ50 സമാഗ���സ്താൻ മോഹം സമാലിങ്ഗ്യ ഭൃശം വിജഗ്മുഃ ..53 ..
പ്രിയാ ഗൃഹീത്വാ ദിതിജാസ്തതസ്തേ പ്രനഷ്ടകാമാസ്തരസാ51ഭിജഗ്മുഃ .
നിഷ്ക്രാന്തമാത്രാശ്ശിവശക്തിമൂഢാഃ52 പേതുഃ സമുദ്രേ ബലവിപ്രയുക്താഃ ..54..
ദൈത്യാൻ സമുദ്രേ പതി���സ്തതസ്താൻ മത്സ്യാ മഹാന്തോ ഗിരിസന്നികാശാഃ .

തീവ്രാശ്ച നക്രാ മകരാശ്ച ഘോരാഃ സംജഗ്രസുർനഷ്ടബലാൻ വിമൂഢാൻ . .55. .
ജലേചരേന്ദ്രാസ്ത്വപരേ മഹാന്തസ്സംഛിന്നഹാരാഃ പതിതാഃ സ്ത്രിയസ്താഃ .
ഹീനാഃ പ്രിയൈർഭക്ഷയിതും പ്രവൃത്താഃ കരാലദംഷ്ട്രാ വിവൃതാനനാശ്ച . . 5 6..
താ ഭക്ഷ്യമാണാഃ പതിതാസ്തരുണ്യ പ്രിയാൻസരോഷം ബഹുശോ നിരീക്ഷ്യ .
രുജാ മഹത്യാ പരിഖിദ്യമാനാഃ സംചുക്രുശുർദീനതരം യുവത്യഃ . .57. .
- - -- - - - - - - - - -
41 പ്രദീപ്തം - ക . 42 തതസ്തു - ഖ . 43 ഹന്തവ്യമിദം - ക. ഖ. . 44 വിനിർഗമ്യ - ഖ. . 45 സംരവ്യായ - ഖ. . 46 നൈതാസുരോന്മുക്തമഹോഗ്രനാദ ഖ . 47 മുഹുരീക്ഷ്യമാണാഃ- ക. ഖ. . 48 .. നിതാങ്ഗരാഗൈഃ - ക.,.. .നിഭാന്തരാഗൈഃ - ഖ.. 49 സം - ക. ഖ . 50 പ്രിയാനഥാവീക്ഷ്യ - ഖ. . 51 പ്രനഷ്ടകോപാസ്തരസാ - ക. . 52 ച്ഛിവശക്തിമൂഢാഃ - ക..
- - -- - - - - - - - - -

915
താസാം തദാ ദൈത്യവിലാസിനീനാം രേജേ ഭൃശം ക്രോധനിരീക്ഷിതം തത് .
രതാവസാനേ പരിഖേദിതാനാം പ്രിയൈരിവാന്യാമഭിഗന്തുകാമൈഃ . .58..
സർവേ തതോ ദൈത്യവൃഷാഃ53 സഭാര്യാഃ പ്രദഹ്യമാനാസ്ത്രിപുരാനലേന .
മഗ്നാഃ54 സമുദ്രേ മകരൈർവിഭിന്നാ ഗതാസവോ മൃത്യുവശം പ്രജഗ്മുഃ . .5 9 ..
ശരശ്ച സോഗ്നീന്ദുജനാർദനാത്മാ55 പ്രദഹ്യ കൃത്സ്നം ത്രിപുരം പുരം തത് .
ക്ഷിപ്ത്വാ സമുദ്രേ സ്മ ശമം56 പ്രയാതം57 ശശാമ ശമ്ഭോശ്ച കരം ജഗാമ ..8.170.60 . .
ദൈത്യൈർഹതൈസ്തൈസ്ത്രിപുരേ ച ദഗ്ധേ58 ദേവാൻ രഥസ്ഥാൻ പുനരേവ ദേവഃ .
പൂർവം യഥാ ദിവ്യശരീരയുക്താൻ59 ചകാര സൃഷ്ടിപ്രലയാദിഹേതുഃ ..61 . .
ബ്രഹ്മാദയസ്തേ ത്രിദിവൗകസേശാ നേമുർവചശ്ചേദമഥോചുരീശമ് .
കൃതം ത്വയേദം ഭഗവന്നശക്യം ശുഭം മഹദ്രൗദ്രതരം ച കർമ . .62. .
ദൈത്യാ ഹതാസ്തത്ത്രിപുരം പ്രദഗ്ധം ശാന്തിഃ കൃതാ നഃ സ്മ60 സുരാസുരേശ .
നമോസ്തു സർവത്ര സദാ സ്ഥിതായ സ്രഷ്ട്രേ സുരാണാം പരമേശ61 തുഭ്യമ് .
നിത്യം നവിജ്ഞാതഗമക്രിയായ നമോ നമഃ സർവഗതായ തുഭ്യമ് ..63 . .
താനാഹ ദേവഃ സ62 തദാ സുരേന്ദ്രാൻ ബ്രഹ്മാർകവിഷ്ണ്വിന്ദ്രധനേശ്വരാദ്യാൻ .

സദൈവ യൂയം പ്രതിപാലനീയാ രക്ഷ്യാശ്ച ദേവാഃ സുതവന്മയൈവ . .64..
പൂർണാഭിലാഷാ ഹതവിദ്വിഷശ്ച പ്രയാത ഹൃഷ്ടാഃ സ്വനിവേശനാനി .
ദേവാസ്തതോ ദേവവരം പ്രണമ്യ ജഗ്മുഃ സ്വകീയാനി നിവേശനാനി . . 65 . .
ദേവോപി സിദ്ധൈരഭിവന്ദ്യമാനഃ കൈലാസശൃങ്ഗം സഹിതോ ഗണേന്ദ്രൈഃ .
ചണ്ഡേശനന്ദീശ്വരവീരഭദ്രൈർജഗാമ കർതാ ജഗതസ്ത്രിനേത്രഃ . . 6 6. .
ഇതി കഥിതമസഹ്യം ദേവദേവസ്യ കർമ
ത്രിപുരദഹനസംജ്ഞം വ്യാസ തുഭ്യം മയൈതത് .
മനുജ ഇദമധീതേ യഃ ശുചിഃ ശർവഭക്തഃ
സ ഭവതി ഗതപാപഃ സ്വർഗഭാഗ് ദേവജന്മാ .. 67. .
ഇതി സ്കന്ദപുരാണേ ത്രിപുരവധേ സപ്തത്യധികശതതമോധ്യായഃ63

- - - -- - - - - - - - -

53 ദൈത്യവരാഃ - ഖ . 54 ... ഭഗാ - ക. . 55 സോഗ്നീന്ദ്രജനാർദനാത്മാ - ക. . 56 ശമം (?) . 57 പ്രയാതഃ (?) . 52 പ്രദഗ്ധേ - ക. . 59 ശരീരധാരീൻ - ക. . 60 ..സ്സ - ക. . 61 പ്രമഥേശ - ഖ. . 62 സ്മ - ക. . 63 സമാപ്തം ത്രിപുരവധമിതി - ഖ. .

- - - -- - - - - - - - -

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_8_(അമ്ബികാഖണ്ഡഃ)/17&oldid=66376"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്